

ZPRAVODAJ

K PV Konfederace politických vězňů
231 České republiky

5-6

Ročník 22– 2016

1. Na-ro - dil se Kris - tus Pán, ve-sel-me se,

**ANO, VESELME SE, RADUJME SE, ALE NEZAPOMÍNEJME
TAKÉ ROZDÁVAT ŠTĚDROST, RADOST A LÁSKU, KTERÉ
NEODMYSLITELNĚ K VÁNOČNÍM SVÁTKŮM PLNĚ PATŘÍ
A JSOU TÍM NEJJASNĚJŠÍM SVĚTLEM
DO NOVÉHO ROKU 2017.**

Vánoční vzpomínání

Čím více se blíží ten vánoční čas, tím rychleji kmitají naše myšlenky, které odnášejí vzpomínky do našeho dávného mládí, okouzleného těžko popsatelným čarem Vánoc – dobou naplněnou tajemnými, mile překvapujícími Ježíškovými dárky. Snad ještě dodnes se nám vybavuje ta vůně vanilky z mamčin pečícího vánočního cukroví. Snad ještě dodnes cítíme tu pronikavou vůni jehličí prskajícího na rozpálené večerní plotně. Snad ještě dodnes znějí v našich nitrech ty podmanivé tóny koled daleko liběji a poetičtěji než nyní v té uspěchané době. A také snad ještě dodnes vidáme v představách, kdy za štědrovečerního podvečera mezi tisíci trpytíci hvězdičkami, jsme toužebně hledali tu zlatou nebeskou šňuru, po níž se právě snášel Ježíšek se svými dárky. Proto snad častěji a usilovněji hledáme právě v této vánoční době nějakou cestičku, která by nám pomohla přenést se alespoň v myšlenkách z našich všedních dnů do poetických, třebaže již dávných vánočních časů.

A tak mně, milí přátelé, napadá a věřím, že právě jedna z našich skvostů „Babička“ od Boženy Němcové nás všechny nejen pohladí na duši, ale přivodí tu milou poetickou pohodu vánoční. A tak Vám všem milé sestry a bratři přeji milé počtení a požehnané prožití Vánoc a celý příští rok 2017 ve zdraví.

Jaroslav Krásný, Žďár nad Sázavou

Byl to zvyk jak ve mlýně, tak v myslivně i na Starém bělidle, že kdokoli přišel na Štědrý den a Boží hod, jíst a pít dostal do sytosti, a kdyby nikdo nepřišel, babička byla by šla hledat hosta na rozcestí. Jakou radost měla ale tenkrát, když znenadání přišel před Štědrým dnem syn Kašpar a bratrův syn z Olešnice. Celého půl dne radostí plakala a přes chvíli od pečení vánoček odběhovala do sednice, kde přichází mezi dětmi seděli, aby se na syna podívala, aby se bratrovce zeptala, co dělá ten nebo ta v Olešnici, a dětem opakovala nejednou: "Jak tuhle vidíte strejčka, tak byl v tváři také váš dědeček, jenže vzrůst po něm nemá." Děti prohlížely strejčky se všech stran, a velice se jim líbili, zvláště to, že mile na každou jejich otázku odpovídali.

Každý rok chtěly se děti postit, aby viděly zlaté prasátko, ale nikdy k tomu nedošlo, vůle byla dobrá, ale tělo slabé. Na Štědrý den štědře podělen byl kdekdo, drůbež a dobytek dostaly vánočky, a po večeři vzala babička ode všeho, co k večeři bylo, po kousku, hodila polovičku do potoka, polovic zahrabala do sadu pod strom, aby voda čista a zdravá zůstala a země úrodná byla, všecky pak drobtý sesbírající hodila "ohni", aby "neškodil".

Za chlívem trásla Bětka bezem, volajíc: "Třesu, třesu bez, pověz ty mi, pes, kde můj milý dnes;" a v světlici slívaly děvčata olovo a vosk a děti pouštěly svíčky v ořechových skořepinách na vodu. Jan tajně postrkoval mísu, v níž voda byla, aby se hnula, a skořápky, představující loďky života, od kraje ku středu se houpaly. Pak volal radostně: "Divejte se, já se daleko, daleko dostanu do světa!"

"Ach milý hochu, až se dostaneš do proudu života, mezi víry a úskaliny, až budou vlny loďkou tvého života smekkat, pak budeš vzpomínat toužebně na tichý přístav, z něhož jsi vyplul," řekla si tiše matka, rozkrajíc jablko chlapcovo "na štěstí" ve příční polovici.

**Vánoce
plné štědrosti,
pohody, lásky,
klidu,
v novém roce
hodně štěstí,
zdraví a Božího
požehnání
přeje všem
dobrým lidem
vedení KPV ČR**

Z PRÁCE VEDENÍ KPV ČR

Setkání s našimi bratry a sestrami na Slovensku

Také v tomto roce (2016) uskutečnila Konfederace politických vězňů Slovenska v sobotu 20. srpna pietní slavnost před branou leopoldovské věznice a na místním hřbitově, kde je pochována řada politických vězňů, kteří byli umučeni a zemřeli ve zdejší neblaze proslulé věznici za komunistického režimu v bývalém Československu. A také letos se tohoto aktu zúčastnila delegace Konfederace politických vězňů České republiky. Nejvíce členů delegace pocházelo z Moravy (pobočka Uherské Hradiště).

Po mši svaté za oběti komunistické totality ve farním kostele sv. Ignáce se účastníci přemístili k bráně věznice a po položení věnců k pamětní desce na zdi vedle brány a po přehrání české a slovenské hymny vyslechli řadu projevů. K těm patřila např. duchovní promluva současného vězeňského kaplana, ale i projev zástupce druhé slovenské organizace politických vězňů a projev zástupce vedení KPV ČR, který je připojen k této zprávě o pietní akci v Leopoldově.

Další část setkání probíhala před administrativní budovou ředitelství věznice u památníku příslušníků vězeňské stráže, kteří tragicky zahynuli při vzpouře vězňů v roce 1991. Následovala návštěva leopoldovského hřbitova s panynchidou u symbolického hrobu neznámého politického vězně.

Pietní program byl ukončen pozváním a chutným pochoštěním v místní restauraci v Leopoldově.

Zde je projev zástupce KPV ČR:

Vážení oficiální představitelé moci světské a duchovní, milé sestry a bratři ze slovenské a české Konfederace politických vězňů, statečné dcery politických vězňů, dámy a pánové,

Zaslechneme-li názvy neblaze proslulých ne rekreačních destinací ministerstva vnitra totalitního komunistického režimu u nás v bývalém Československu – jako Bory, Jáchymov, Mírov, Uherské Hradiště, Ilava či Leopoldov, mnohým z nás se ještě i dnes rozbuší srdce a zachvěje mysl vzpomínkou na temnou minulost a na ztracená mladší léta života. Ano, byla to zlá a krutá doba, ale vyjmenovaná místa a další desítky jiných podobných zařízení té doby neznamenal pouze útlak, utrpení a oběti, ale představovaly i duchovní

centra velmi účinného odporu a boje proti zlu a násilí. Právě zde se vyhraňovaly charaktery a utužovaly vztahy mezi nositeli stejných myšlenek a názorů na nutnost nevzdávat se, nerezignovat, nezpohodlnět a nestát se lhostejnými k osudu národa a jeho budoucnosti. Právě zde, ať už vědomě či podvědomě, probíhala příprava na obnovení demokratického systému a i v nejtěžších chvílích se udržovala pevná naděje, že taková doba jednou nastane. Právě zde docházelo k odbourávání předsudků a ke sbližování příslušníků blízkých národnostních skupin. Tyto snahy nedokázali vytvářet všichni uvěznění, ale takřka všichni snili a těšili se na příchod svobody a na setkání se svými nejbližšími. Některým v tom však zabránila smrt. Jim především vzdáváme dnes díky a projevujeme svou vděčnost. A jsme přímo povinni převzít od nich štafetu a uskutečňovat jejich odkaz. Vždyť jsme znovu ohrožováni nebezpečnou lžipropagandou z Východu, populistickou politikou mnohých vrcholných představitelů veřejné sféry, ješitnými a sobeckými projevy celé řady našich politiků apod. Další nebezpečí pochází ze strany občanů – voličů, kteří se nechají přesvědčit falešnými sliby a zhoubnou fantazií některých kandidujících extrémistů. Nemám na mysli pouze českou politickou scénu, domnívám se, že něco podobného se může odehrávat i u vás na Slovensku. Kéž bych neměl pravdu!

Může se okamžitě vynořit řada otázek. Proč si to všechno máme říkat a připomínat právě zde? Ještě jsme se nevyrovnali se svou minulostí a problémy stále přibývají. A jejich řešení je v nedohlednu? Nepomohou nám neupřímné dohody světových představitelů ani násilné zásahy ozbrojených sil, ale především změna a revoluce v našem dosavadním myšlení a v našich srdcích. Papež František řekl nedávno zcela otevřeně, že jsme ve válce. Miliony mladých lidí na světovém setkání mládeže v Krakově a jejich chování a duchovní zaměření však svědčí o odhodlání řešit světové problémy mírumilovně a přinášejí i nám naději, že ani náš odpor proti zlu a násilí a naše oběti v minulosti nebyly zbytečné.

Náš drahý přítel a bratr don Anton Srholec, který již také není mezi námi, nám k tomu určitě vyprošuje pomoc shora. Ano, myslíme na budoucnost! A na věčnost! Zdař Bůh!

Leo Židek

Dvacátá čtvrtá muklovská pouť, sobota 3. září 2016

Na letošní Muklovskou pouť se slétli společně Orlové i Sokolové

Hlavním cílem této tradiční pouti je připomenout bezpráví napáchané předchozím totalitním režimem na našich elitách zejména v padesátých a šedesátých letech. Těch, kteří tuto období prožili v lágrech, neustále ubývá a je to vidět i na jejich přítomnosti na této pouti.

V 10:00 byla zahájena mše sv. v bazilice Nanebevzetí Panny Marie. Hlavním celebrantem byl Dominik kardinál Duka, primas český. Společně s ním byli u oltáře Michal Josef Pojezdný, opat strahovský a P. Jiří Šolc SJ, rektor baziliky. Homilii, vhodně zaměřenou ke stavu dnešní společnosti, přednesl o. kardinál. Po mši sv. se přítomní ve slavnostním průvodu s věnci nesnými vojáky přesunuli k památníku třetího odboje vedle lesního hřbitova. Tam byl před polednem zahájen pietní akt spojený s kladením věnců a kytic k památníku. Moderátorem byl p. Leo Žídek, místopředseda KPV ČR. Hudebním doprovodem byla Vojenská armádní hudba z Olomouce a čestnou stráž konali vojáci Posádkového velitelství Praha.

Postupně promluvalo 6 řečníků, kteří přednesli zdravice a zastupovali poslaneckou sněmovnu, Sokola, občanské sdružení Paměť, KPV Slovenské republiky a církev. Na závěr pietního aktu zahrála armádní hudba státní hymny Slovenské a České republiky.

Pak se pro pozvané konala beseda v Jurkovičově sále.

Hlavními pořadateli byla Konfederace politických vězňů ČR společně s Kanceláří prezidenta republiky.

Projev za Poslaneckou sněmovnu:

*Vaše Eminence, pane kardinále,
Otče opate,
Otče rektore,
dámy a pánové.*

Dovolte, abych vyjádřila dík za to, že zde dnešního dne smím být s vámi se všemi.

Je těžké vyjádřit, co cítím, ale pokusím se o to.

Ano, cítím, se vši pokorou, hlubokou úctou a obdiv. Úctou k obětem, které jste vy, a nejvíce ti, kterým nebylo dáno přežít, přinesli. A nesmírný obdiv. Neboť vy

jste byli silní. Silní přesvědčením, silní vírou, tím, že jste nemlčeli nebo nechtěli mlčet. Silní tak, že zločinecký komunistický režim se vás bál a ze strachu vás musel umlčet. Jakýmikoliv prostředky.

Co dodat. Já vám za vaše oběti a vaši sílu děkuji. A pokud budu moci, udělám vše pro to, abychom ani my, ani naši potomci na vás a na váš odkaz nezapomněli.

MUDr. Jitka Chalánková,
místopředsedkyně
Kontrolního výboru PS PČR

Za Sokolskou obec:

Vážení přítomní, vážení hosté,

dovolte mi nejdříve poděkovat Konfederaci politických vězňů, že umožnila delegaci ze Sokolské župy Hanácké z Kroměříže být zde v den, který je pro vás tak významný, s Vámi.

Někteří víte, že Sokol se pyšní více jak stopadesátiletou historií, ve které vždy dokázal nalézt správný postoj k dané politické situaci a stát na straně práva a spravedlnosti.

V roce 1948 na XI. Vsesokolském sletu několik desítek tisíc Sokolů demonstrovalo na Strahovském stadionu svůj nesouhlas s nastupující komunistickou diktaturou. Tento jejich postoj dal podnět novému režimu zbavit se neposlušných. Přijetí zákona O organizaci tělesné výchovy a sportu v prosinci 1952 znamenalo zrušení organizace Sokol.

Zákazy přináší odpor, a tak i Sokolové dále šířily ideály, dané již jeho zakladatelem Dr. Miroslavem Tyršem, a myšlenky T. G. Masaryka, který byl nejen prezidentem ale i věrným Sokolem.

Svého znovuoobnovení se Sokolové dočkali po 40 letech zákazu v 90. letech minulého století.

Mezi poslání Sokola patří výchova k čestnému jednání jak v soukromém, tak ve veřejném životě, k demokracii, skromnosti, lásce k rodné zemi a vlastenectví.

Sokol má i dnes své pevné místo ve společnosti a je vždy připraven bránit vlast a stát na straně bezpráví po boku těch, kteří smýšlejí stejně.

Bc. Ivana Zavadilová, DiS.
starostka Sokolské župy Hanácké

Za Orla:
Kámen a bolest

Hle, místa zde vtesána do kamene připomínají nepředstavitelnou zvěř totalit-

ního komunistického režimu, naplňující své představy vítěze třídního boje, který může vše, co sloužilo k nelidským, bestialním projevům třídního nadřazení.

My žijící nezapomínáme ani zapomínat nesmíme a nemůžeme. A ty poutníče, zde přítomný, zvěstuj každému, že tato místa skutečně byla a stále jsou injekcí proti ztrátě paměti národa.

S pokorou, úctou a s Boží milostí orelské ZDAŘ BŮH!

Božetěch Kostelka
bývalý místostarosta Orla

Lukov 10. září 2016, slavnostní otevření síně P. Jana Buly

Rekonstrukcí fary v Lukově z programu rozvoje venkova ČR a dokončení společenského domu P. Jana Buly z dotace Nadace ČEZ byl zachráněn historicky významný objekt v obci, který přísluší do kulturního dědictví venkova. V části prostor společenského domu P. Jana Buly je pamětní síň se stálou výstavou, která je věnovaná rodákovi z Lukova služebníku Božímu P. Janu Bulovi a nazvaná „Věřím, že můj krátký život nebyl nadarmo“. Panely této výstavy věnovalo Biskupství brněnské. Tato expozice je doplněna stálou výstavou „Vyhnaní“ od autorů Miroslava Kasáčka a Ludka Navary. Připomíná selské rody z Lukova a Vícevic, které byly násilně vystěhovány a perzekuovány komunistickým režimem v padesátých letech minulého století. V začátku slavnostního odpoledne ve 14.00 hodin byla sloužena mše svatá v lukovském kostele sv. Jana Křtitele za oběti komunistického totalitního režimu a perzekuované občany. Po ukončení vystoupili před památníkem se svými proslovky významné osobnosti včetně zástupce Ministerstva obrany České republiky plk. gšt. Eduarda Stehlíka, který předal osvědčení s odznakem účastníka odboje a odporu proti komunismu popravenému Jaroslavu Melkusovi. Uvedené ocenění převzal jeho syn Jaroslav. Následně byly položeny věnce u památníku obětí I. světové války a pamětní desky obětem komunistického režimu z lukovské farnosti. Za Konfederaci politických vězňů se zúčastnili a věnec položili předsedkyně Naděžda Kavalírová a místopředsedové František Šedivý a Leo Žídek. Potěšující byla účast poboček z okolí Lukova.

Před otevřením a pozhánání pamětní síně P. Jana Buly byla představena kniha autorů Ludka Navary a Miroslava Kasáčka - A PŘECE BUDU BLÍZKO Život a mučednická smrt kněží Jana Buly a Václava Drboly od Babic a výstavy. V areálu fary doplnila program slavnostního odpoledne výstava „Mlynáři od Babic“ a promítání dokumentu ČT Ostrava „Dopisy z cely smrti“, kde jsou prezentovány mezi významnými osobnostmi našeho národa generálem Helidorem Píkou a JUDr. Miladou Horákovou také rodáci z Lukova P. Jan Bula a Jaroslav Melkus. Potomci rodin popravených, vězněných a perzekuovaných osob v padesátých letech minulého století se setkali v průběhu odpoledne s významnými osobnostmi.

Lukov 2016 P. Mgr. Pavel Krejčí, SDB

Galakonzert v Rudolfinu

V Dvořákově síni Rudolfinu se konal koncert k 80. výročí narození Václava Havla za účasti čelných představitelů veřejného života, velvyslanců a vzácných hostů.

Před koncertem přítomné přivítali předseda vlády Bohuslav Sobotka, předseda Senátu Parlamentu ČR Milan Štěch, předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček.

Přítel Václava Havla Petr Pithart vystoupil se zajímavým projevem, který Vám přinášíme.

Petr Pithart - projev k 80. narozeninám Václava Havla

LENKA BENEŠOVÁ-6. ŘÍJEN 2016

Z řečí, jak se dnes vedou, by se mohlo zdát, že slova o vítězství pravdy a lásky nad lží a nenávistí jsou všechno, co zbylo z Václava Havla. Pro jedny jsou ta slova zdrojem posměchu, pro druhé erbovním znamením.

Václav Havel jednou vyprávěl, jak to tenkrát bylo. Na jednom z velkých shromáždění v listopadu 89 odcházel z balkonu Mellantrichu, ale lidé ho vyvolali zpátky. Tak se na pár vteřin vrátil a zvolal ona slova. Aby ho už nechali vydechnout. Byl to momentální nápad, improvizace, žádná hlubší sentence. Prý se o těch slovech zlomyslně říká, že je to nejvtipnější věta českých dějin. Nejvtipnější ovšem v tom smyslu, že je to nehorázný nesmysl, protože je to přece opačně. Vždyť to, co vítězí, je lež a nenávisť. K osobnosti Václava Havla dramatika se smyslem pro nadsázku a pro ironický odstup však tato slova dobře pasují. Proto by ho asi nikdy nenapadlo, co se z nich stane. Že budou inspirovat masochistické, zoufalsky křečovitě výrony pocitů zklamání. Zklamání, které máme ale ve skutečnosti ne z Havla, nýbrž sami ze sebe. Že omluví cynismus jako obranu před zjištěním, že jsme zatím neobstáli.

Z Václava Havla toho jistě zůstává mnohem víc. On to přece byl, kdo znovu a znovu varoval před postoji a praktikami, kterými jsme si leckterá zklamání

způsobili. Před devatenácti lety právě tady pronášel svůj proslulý obdivovaný i odmítaný projev oběma komorám parlamentu.

Rudolfinský projev z 9. prosince 1997. Václav Havel tehdy řekl o naší vůli či nevůli začlenit se do integrující se Evropy a do NATO, že, cituji, "byla by to nekonečná vina nás všech, kdybychom tuto naději promarnili. Nechceme-li ji ovšem promarnit, pak musíme začít u svých duší. Mám tím na mysli nutnost vyhlásit nemilosrdný boj českému provincionalismu, izolacionismu a egoismu. Všem iluzím o jakési lišácké neutralitě, své tradiční krátkozrakosti, jakož i všem typům českého šovinismu. Kdo dnes odmítá vzít na sebe svůj díl odpovědnosti za osud svého kontinentu a světa jako celku, podepisuje ortel smrti nad svým kontinentem a světem, ale především sám nad sebou." V závěru pak Václav Havel řekl: "O identitě státu či národa či společnosti se mluví často a ne jeden odpůrce evropské integrace se národní identitou ohání. A z její ztráty se strachuje. Domnívám se, že většina těch, kdo takto mluví, podvědomě vnímá

identitu jako jakousi osudovou danost, jako cosi genetického, málem jako identitu krve, tedy jako něco, na co nemáme vliv. Myslím, že je to veskrze zvrácené pojetí identity", končí Václav Havel, "identita je určitý výkon, určité dílo, určitý čin. Identita není mimo odpovědnost, ale naopak je jejím výrazem."

Nemá smysl ptát se, co by řekl dnes. Protože teď už je řada na vás. Na současných politických garniturách, co řeknete vy. Jsme na tom dnes lépe? Materiálně ano. I o tom Václav Havel tady tenkrát mluvil. Že se zabýváme pořád a pořád jen ekonomikou. Jako kdysi ti, pro které byla ekonomika základnou a všechno ostatní bylo pak až pouhou nadstavbou. Nebo později třešničkou na dortu. Přitom tak, jak se máme dnes líp, se zároveň přiznaně i nepřiznaně, nenápadnými pohyby pozpátku, jakýmsi račím pochodem vzdalujeme Evropské unii, Evropě, Západu. Nesporně jsme tak už vnímání vnějším světem. Myslím teď i na hlasy našich protievropských a protizápadních voličů, kteří se chystají volit ty, kdo podoblivě velebí nerozlišený homogenní lid, a ten je přece vždycky pracovitý, moud-

LAVIČKA JAKO VZPOMÍNKA

Šestnáctá Lavička Václava Havla je ve středočeských Černošicích

Poprvé na ni mohli usednout lidé ve Washingtonu před třemi lety, v Evropě se havlovský symbol demokracie objevil o dva měsíce později v parku svatého Patrika v irském Dublinu, v Čechách byla Lavička poprvé instalována 1. Května 2014 v Havlově rodné Praze.

Teď už mají kulatý stůl se dvěma zahradními křesly vyzývajícími k demokratickému dialogu i střední Čechy. Černošice se tak zařadily na seznam světových sídel, které se tímto symbolem pyšní. „Lavička zapadá do našeho pohledu na to, jak by se město i země měly spravovat. Odpovídá našemu pohledu na svět, proto jsme za ni rádi,“ řekl černošický starosta Filip Kořínek.

Donátorem černošické Lavičky Václava Havla je ale Michael Pánek, místostarosta nedalekých Dobřichovic. „Pro instalaci Lavičky Václava Havla jsem se rozhodl po přečtení několika pomlouvačných článků o Václavu Havlovi na internetu. Rozhodl jsem se uspořádat tuto akci jako protiváhu těmto štvavým článkům,“ uvedl Pánek, který veškeré dvousetpadesátitisícové náklady na lavičku hradil výhradně ze svých soukromých zdrojů. „Chci uctít nejen památku dobrého prezidenta a politického vězně, ale také památku svého otce, který v komunistických lágrech strávil jako politický vězeň čtrnáct let,“ dodal Pánek, který tento symbol demokracie nakonec umístil v Černošicích – zdejší náměstí totiž vybudoval.

Uprostřed stolu však není lípa jako český národní strom, nýbrž platan. I to byl jeden z důvodů, proč padla volba právě na Černošice. „Lavička je umístěna výjimečně okolo asi sedm let starého platanu. Je to krásný strom, a tak světecký fond Bořka Šípka souhlasil s variantou, že bude postavena kolem něho,“ vysvětlil Jan Ziegler z mediální agentury Lomonmedia.

Slavnostního odhalení se účastnili třeba místopředseda Konfederace politických vězňů František Šedivý, ministr kultury Daniel Herman či ředitelka světeckého fondu Bořka Šípka Iveta Stanislavová.

„Hovoří demokracie“. Tak nazval zesnulý architekt Bořek Šípek svoje dílo. Teď se jím pyšní i Černošice.

rý, poctivý, a šmahem zatracují nerozlišený, jakoby taktéž homogenní svět politiků. A ti jsou přece líní, neschopní zloději. To je, vážení, sama esence populismu, odmítající politiku.

Alternativou jakkoli třeba nevábne politiky je ale vždy autoritářství, spoléhání se na vůdce. Voliči budou mít nakonec poslední slovo. A možná, že se pak opravdu ukáže, že to byl pro nás příliš náročný úkol. Ta Evropa, ten Západ. Unie leda tak, jako postávání u švédských stolů. Tomu já zatím odmítám věřit.

Vyzývám proto odtud především členy vlády. Vyzývám vás jako občan, který má příležitost oslovit vás z očí do očí. Ale i jako člověk Havlovi blízký. Vyzývám vás, abyste tomuto račímu posu-

nování se postavili mnohem přesvědčivěji, než dosud. Věřím, že na to máte. I vy, pane premiére. Ozřejmujte znovu a znovu, pro domov i pro svět naší polistopadovou zahraniční politickou orientaci. Naše místo v Evropě, ve světě. Jinak naň bude svět usuzovat ze stanovisek a gest... koho asi.

Seberte odvahu a s ní i rozvahu. A mluvte tak jasně, jak mluvil Václav Havel v této síni před devatenácti lety. A mluvte tak nejen dnes, při slavnostní příležitosti. Kdybych vám mohl dát domácí úkol, uložil bych vám, vážená vládo a vůbec všem přítomným a divákům u obrazovek, jako domácí četbu Rudolfský projev. Dá se snadno vygooglovat. Přece jste sem přišli, abyste na Václava Havla

vzpomněli. Tedy si vzpomínejte pořádně. Za to vám předem děkuji.

Petr Pithart (projev v Rudolfinu
5.10.2016)

Přítomní návštěvníci koncertu potleskem ve stoje poděkovali za projev Petru Pithartovi

Ministru kultury Danielu Hermanovi poděkovala Dagmar Havlová, že krásným koncertem připomenuli výročí Václava Havla.

Vedení KPV ČR se na pozvání zúčastnilo Galakonzertu také.

Redakce

Sokolové vzpomenu 75. výročí tragických událostí

Letos 8. října uplynulo 75 let od tragických událostí, kdy byla výnosem zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha Česká obec sokolská rozpuštěna a její majetek úředně zabaven. Při tzv. „sokolské akci“, v noci ze 7. na 8. října 1941, gestapo zatkl, takřka naráz, všechny sokolské činovníky z ústředí, žup i větších jednot, kteří „ještě byli na svobodě“. Tento den se stal Památným dnem sokolstva, při němž si Česká obec sokolská každoročně připomíná padlé sokoly, kteří ve více než 150leté historii Sokola neváhali položit své životy za demokracii a svobodu své vlasti. Letošní pietní akce se v tento den konaly jak v Tyršově domě v Praze, tak v řadě sokolských jednot a žup.

Samotnému pietnímu shromáždění předcházelo položení kytice k památníku tří odbojů na 1. Nádvorí Tyršova domu, jímž vedení České obce sokolské uctilo památku všech padlých sokolů ve více než 150leté historii Sokola.

V sídle České obce sokolské, v Tyršově domě v Praze, zahájila vzpomínkovou akci starostka ČOS.. Ve svém krátkém úvodním projevu připomenula památku všech sokolů, kteří položili své životy za demokracii a svobodu své vlasti. Poté vystoupil ředitel Vojenského historického ústavu plk. Aleš Knížek, který ve svém projevu hovořil o událostech z října 1941 a dnech, které předcházely tragickému 8. Říjnu – mimo jiné zmínil, že ihned po svém příjezdu do Prahy 27. Září zahájil Reinhard Heydrich krvavé represe, namířené v první řadě

proti příslušníkům bývalé československé armády a Sokola; 28. září byli popraveni generálové Hugo Vojta a Josef Bílý, o dva dny později náčelník ČOS Antonín Pechlát. Plukovník

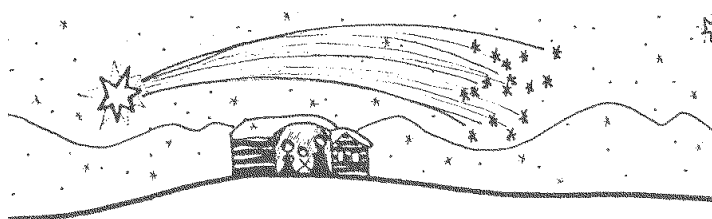

Knížek rovněž připomenul, že za druhé světové války padlo za svobodu celkově přes 5 000 sokolů a sokolek.

Předseda Senátu PČR Milan Štěch na úvod svého projevu uvedl, že Sokol, prezident T. G. Masaryk a legie jsou tři pilíře, o něž se opíraly základy První republiky.

Po projevu předsedy Senátu PČR vystoupili další hosté. Místopředseda Svazu bojovníků za svobodu plk. Emil Šneberg mimo jiné připomenul i tragický osud sokolů, kteří po „mnichovské dohodě“ v září 1938 zůstali na zabraných územích – na tisíc těchto sokolů bylo zatčeno a popraveno. Ve svém vystoupení místopředseda KPV ČR František Šedivý vyzdvihl aktivní účast Sokolů za první světové války. Nebýt Sokolů, nebyly by československé legie, nebyl by náš Československý stát v čele s TGM.

redakce

Ministr obrany Martin Stropnický ocenil účastníky protikomunistického odboje

22.9.2016 • V salonku Praha Ministerstva obrany předal ministr obrany Martin Stropnický 16 lidem pamětní dekrety a odznaky za účast v odboji a odporu proti komunismu, z toho 6 lidem in memoriam. Slavnostního aktu se kromě dalších významných hostů zúčastnili náměstkyně ministra obrany Alena Netolická, předsedkyně Konfederace politických vězňů Naděžda Kavalírová a ředitel odboru pro válečné veterány plukovník Eduard Stehlík.

Ministr obrany Martin Stropnický ve svém úvodním projevu připomněl, jak komunistický režim za dlouhá desetiletí své existence změnil osudy našeho státu i většiny jeho obyvatel. Připomněl také význam zákona o odboji a odporu proti ko-

munismu, který přispěl k morálnímu uznání osob, které v období totality aktivně vyvinuly činnost na obranu hodnot a svobody.

„Třetí odboj je svědomím našeho národa a jeho příslušníky navždy spojuje vůle ke svobodě a pevnost charakteru,“ pokračoval ministr Stropnický a dodal, jak velmi si váží statečného postoje a činů těch, jejichž životní osud je neopakovatelným osobním příběhem o skutečném hrdinství. S hlubokou úctou připomněl také památku těch, kteří tu dnes byli zastoupeni už jen svými nejbližšími. „Všichni jste skutečnými hrdiny odboje a já vám za vaše hrdinství osobně děkuji,“ dodal závěrem ministr obrany Martin Stropnický.

Resort vydal 1 141 osvědčení

Mezi oceněnými byl také pak Pavel Blatný. Ten se podílel na rozmnožování a distribuci ilegálních tiskovin, šířil samizdatovou literaturu a spolupracoval na vydávání undergroundového časopisu Vokno, podporoval nezávislé umění a aktivně se účastnil akcí Charty 77.

Za Josefa Šimonů převzal ocenění in memoriam jeho syn Bohumil. Jeho otec se aktivně podílel na protikomunistické činnosti v rámci odbojové skupiny Libuše 23, která spočívala zejména v doručování zpráv, uchovávání zbraní a materiální a finanční podpoře skrývajících se velitelů odbojové skupiny.

Do této doby eviduje resort obrany téměř pět tisíc žádostí a vydalo již přes tisíc osvědčení, z tohoto počtu má téměř stovka osob statut válečného veterána. Zamítnutých žádostí je přes dva tisíce a pozastavených pak pět set. Seznam všech účastníků třetího odboje vede ministerstvo obrany na internetové stránce odboru pro válečné veterány.

Ministr obrany předává účastníkům 3. odboje ocenění za účast v odboji a odporu proti komunismu

Projev ministra obrany dne 22. září 2016 na slavnostním předání osvědčení.

Dámy a pánové,
komunistický režim za dlouhá desetiletí své existence změnil osudy našeho státu i většiny jeho obyvatel. Vytvářel atmosféru strachu, chaosu a rozvratu, ničil všechno, co připomínalo svobodný a demokratický svět.

Komunisté měli zvláštní představu, že člověka osvobodí jeho zotročením. Jak výstižně připomíná ve svých pamětech profesor Václav Černý, komunismus vedl občanskou válku proti vlastnímu národu, která znamenala zničení tisíců lidských existencí.

Nicméně teprve dvaadvacet let po pádu komunismu dospěl náš právní sy-

stém k uzákonění třetího odboje de iure. Po listopadu 1989 sice byly schváleny právní normy, které bránily komunistům podílet se na moci a zabývaly se odstraněním osobních a majetkových křivd, ale ten nejdůležitější zákon – zákon o plné legitimitě protikomunistického odboje a odporu – stále chyběl.

Až zřízení Archivu bezpečnostních složek a Ústavu pro studium totalitních režimů spolu s nezbytnou politickou vůlí vytvořily klíčové podmínky pro vytvoření tolik potřebné legislativy. Hlavním cílem zákona o odboji a odporu proti komunismu, který je platný

třicátého prvního srpna roku 2011 a symbolicky nabyl účinnost k sedmáctému listopadu téhož roku, je morální uznání osob, které v období totality aktivně vystoupili na obranu hodnot svobody a demokracie.

Uplatňování tohoto zákona v praxi však současně znamená zvažování a zkoumání lidských osudů, což je proces komplikovaný a mnohdy i bolestný. Je však třeba, aby dluh vůči minulosti byl splacen čestně a do rukou těch, kterým po právu náleží. Minulost ještě pořád není uzavřenou kapitolou. Je třeba se k ní neustále vracet, otevírat třinácté komnaty, hledat a poznávat ko-

řeny zla, které způsobilo tolik nespravedlnosti, bezpráví a hořkosti.

Dámy a pánové, třetí odboj je svědomím národa. Jeho příslušníky navždy spojuje vůle ke svobodě, pevnost charakteru a čisté srdce, které neumí složit zbraně. Vědět, burcovat, připomínat, bojovat s nostalgií po totalitní

minulosti – v tom je úloha odpůrců komunistického režimu i dnes nezastupitelná.

Vážím si vašeho statečného postoje a vašich činů, neboť váš životní osud je neopakovatelným osobním příběhem o skutečném hrdinství.

S hlubokou úctou se skláním před památkou těch, kteří tu dnes mohou být zastoupeni jen svými nejbližšími.

Jste skutečnými hrdiny odboje. Děkuji vám.

MgA. Martin Stropnický,
ministr obrany

Prohlášení Konfederace politických vězňů České republiky

Bývalí političtí vězni - příslušníci třetího odboje, kteří prožívali komunistickou totalitu v padesátých letech dvacátého století, chtějí se svými poctivými spoluobčany žít ve svobodném a demokratickém státě.

Proto vydávají následující prohlášení:

Chtěli bychom žít ve státě, kde platí právo a slušnost.

Chtěli bychom žít v takovém státě, který se už nebude před nikým hrbít.

Chtěli bychom stát mezinárodně uznávaný a ekonomicky silný.

Takový stát, který před 98 lety zakládali naši politici v čele s TGM.

Musíme dodržovat jeho ideály – nebát se, nekrást, hledat pravdu, mluvit pravdu a jít její cestou.

Na tyto hodnoty nesmíme rezignovat, jinak náš stát nemá budoucnost.

Naši předkové zakládali republiku na hodnotách západní civilizace. V nich naše země vyrůstala.

Musíme si zachovat rovnou páteř, to je stavební pilíř naší identity. I politika se dá dělat slušně a čestně.

Svoboda a demokracie je velmi křehká a musíme ji chránit nejen u nás, ale i v Evropě, možná na celém světě.

Za pravdu a svobodu musíme bojovat, ale ne násilím a nenávisť, nýbrž výchovou a dialogem.

Děkujeme rektorům univerzit, primátorům a starostům měst, že dokázali vyjádřit svůj názor na spravedlnost.

Děkujeme studentům, kteří stáli na straně svobody, práva a demokracie.

Děkujeme našim politikům, kteří dokázali pozvednout svůj hlas, vyjádřit své stanovisko a postavit se za ně.

Děkujeme všem, kteří v den státního svátku zaplnili Staroměstské náměstí a přispěli tak k jeho důstojné oslavě.

MUDr. Naděžda Kavalírová,
předsedkyně KPV ČR

Leo Žídek,
místopředseda KPV ČR

Ing. František Šedivý,
místopředseda KPV ČR

V Praze 30. října 2016

Shromáždění na Staroměstském náměstí. Akademici předali ocenění Jiřímu Bradymu

V den státního svátku České republiky se udílelo vyznamenání i na Staroměstském náměstí, na setkání lidí kritizujících postup Hradu v kauze neocenění Jiřího Bradyho. Právě ten v centru Prahy převzal Medaili Univerzity Palackého. Akce se na zaplněném náměstí zúčastnili místopředseda sněmovny Petr Gazdík, ministři Daniel Herman a Marian Jurečka nebo zástupci akade-

mické obce. Akci moderoval kandidát na prezidenta Michal Horáček.

Medaili s dvojportrétem Josefa Dobrovského a Františka Palackého předal Bradymu rektor Univerzity Palackého Jaroslav Miller. „Dovolte mi, abych ocenil vaši neúnavnou osvětovou činnost o hrůzném pravdě holocaustu, vaši pomoc této zemi po roce 1989 a také vaši obhajobu lidských práv,“ prohlásil Miller na adresu oceněného Jiřího Bradyho.

„Jsem rád, že jsem mohl demokracii pomoci,“ zareagoval Brady, jemuž se dostalo i ocenění od zlínského primátora. Akci zakončilo rozsvícení svíček a zpěv české státní hymny.

Zaplněné Staroměstské náměstí pozdravil na úvod místopředseda Poslanecké sněmovny Petr Gazdík. „To, že jste sem přišli, znamená, že pozitivní emoce 28. října a jeho výročí platí i dnes, že i

dnes chceme žiť v takovom štáte. Ve štáte, ktorý bol svobodný, demokratický, pred nikým sa nehrbil, bol ekonomicky silný a medzinárodne uznávaný a kde platilo právo a slušnosť," konštatoval Gazdík.

Mezi prvými rečníkmi vystúpil bývalý predseda českej vlády a Senátu Petr Pithart, jenž připomněl, kdo lid přivedl na náměstí. „Byli to přece Václav Havel

a dalajlama a také pan Jiří Brady," řekl za velkého potlesku zaplněného náměstí. Pithart zároveň připomněl historii Československa i příčiny jeho rozpadu. „Dnes už zase žijeme v čase hrožících krizí," uvedl. Varoval mimo jiné před nacionalismem a neschopností se domluvit. „Státy kolem nás se zřikají vymožeností liberální demokracie, Evropská unie se drolí, Amerika doslova puká," dodal Pithart.

Na akci vystoupili i dva ministři za KDU-ČSL, Marian Jurečka a Daniel Herman. „Jsem hrdý, že jsem měl tu čest přivítat dalajlamu. A udělal bych to znovu, protože to je správné, vždycky byl v naší zemi vítán. Hlásíme se tím k odkazu pana prezidenta Václava Havla," podotknul Herman.

Web idnes

Medzinárodný Festival slobody

Ústav pamäti národa vo dňoch 8.-20. novembra 2016 organizoval multižánrový medzinárodný festival, ktorý pripomína a analyzuje obdobie neslobody na Slovensku. Počas festivalu bola možnosť pozrieť si množstvo zaujímavých filmov, výstav, divadelných predstavení a zúčastniť sa rôznych diskusií. Vyvrcholením festivalu bolo oceňovanie osobností, ktoré sa podieľali na boji proti totalite. Záštitu nad festivalom prevzal minister kultúry SR Marek Maďarič.

Ústav pamäti národa během Festivalu slobody oceňuje osobnosti, ktoré zohrali významnú úlohu v boji za obnovu slobody a demokracie v rokoch neslobody a komunistickej totalitnej moci 1939–1989. Letošního ročníku se na pozvání zúčastnilo vedení KPV ČR.

Projev předsedy správní rady ÚPN:

Vážený pán rektor Univerzity Komenského, vážení laureáti ceny Ústavu pamäti národa, vzácní hostia, milí priatelia!

Dnešnou slávnosťou Festival slobody vrcholí.

Avšak nekončí. Deň boja za slobodu a demokraciu, 17. novembra, si pripomenieme ešte vernisážou, divadlom, diskusiami a pietnymi spomienkami. A nielen v Bratislave, ale aj v Púchove a v Bardejove. A vďaka spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom Festival zakončíme až 20. novembra, a to Víkendom zatvorených hraníc na Moste slobody v Devínskej Novej Vsi. Na všetky tieto aktivity festivalu Vás ešte srdečne pozývame.

Dnes sme sa stretli, aby sme ocenili tých, ktorí v zápase za slobodu a demokraciu pritiahli pozornosť slovenského národa. Dejiny Slovenska a Slovákov sú v mnohom – tak v dobrom ako aj v zlom – popretkávané s dejinami Českého národa. Preto som veľmi rád, že dnes spolu so mnou odovzdá ceny ÚPN aj riaditeľ Ústavu pre štúdium totalitných režimov, pán Zdeněk Hazdra.

Ludia sa hrdinami nerodia, ale stávajú. Preto mi dovoľte, aby som sa s Vami podelil o jeden hlboký zážitok z tohtoročného Festivalu slobody. Včera na Právnickej fakulte študenti Karlovej Univerzity predviedli rekonštrukciu súdneho procesu z 50-tych rokov „Střiteský a spol.," ktorý predstavil monsterproces mladých študentov gymnázia a ich učiteľa Střiteského z Litomyšle. Aula právnickej fakulty Univerzity Komenského praskala vo švíkoch. Ale keď prokurátor začal čítať rezolúcie zástupcov okolitých škôl, podnikov a inštitúcií, ktorí vyzývali sudcu na čo najprísnejšie tresty, hoci pôvodne dali kladné vyjadrenia na adresu vyšetrovaných študentov, v aule bolo možné vnímať hrobové ticho.

Ale asi najsilnejším bol moment, keď sudca pred prednesením rozsudku v mene republiky vyzval všetkých nás prítomných, aby sme sa postavili. Všetkých nás to vtiahlo do deja a na okamih sme mohli aspoň v mysli vnímať tú hroznú mašinériu „spravodlivosti" komunistického režimu. Z dnešného pohľadu by nikoho ani len nenapadlo za kúsok slobody, ktorú si študenti dovolili vydobývať, niekoho za to trestať. Predseda súdu však v plamennej reči o tzv. zradcoch a štváčoch ľudovo-demokratickej republiky vymeral 25 obžalovaným tvrdé tresty. Odsúdil ich nepodmienečne na spolu viac ako 220 rokov odňatia slobody. Odsúdení po návrate z výkonu trestu mali tiež doživotný zákaz študovať a mnohí z nich si v dôsledku toho nevedeli nájsť dôstojnú prácu. Nevinný kňaz a pedagóg Střiteský dostal 25 ročný trest a polovicu z neho si odsedel. Musím zdôrazniť, že po novembri 1989 bola celá skupina odsúdených rehabilitovaná, lebo... - lebo stali sa jednoducho justičné omyly. A keď sa po včerašom predstavení jeden z účastníkov opýtal, čo sa stalo so sudcami, ktorí nespravodlivo súdili, dostali sme iba jednoduchú odpoveď. Ti istí sudcovia súdili a ešte mnohí súdia aj naďalej.

Ďakujem tu prítomnému pánovi Janovi Řeřichovi, scenáristovi a režisérovi rekonštrukcie tohto politického procesu, že v rámci partnerského festivalu Mene Tekel sa podujal uskutočniť takýto zaujímavý projekt. Rád pri tejto príležitosti priznám, že tento festival bol pre nás v mnohom inšpiráciou, keď sme Festival slobody postupne viac orientovali ako pestrý, multižánrový festival.

Vážený prítomní,

ÚPN nesmie a nemôže zabúdať ani na deportácie a smrť slovenských židov, odvečených do koncentračných táborov. Film „Saulov syn" prezentovaný na Festivale slobody nemilosrdne poodhalil závoj smrti, peklo, ktorému sa jedni iba nečinne prizerali, zatiaľ čo tí druhí smerovali na popravisko. Utrpenie malo podobu všetkých Európskych jazykov.

V diskusiách Festivalu slobody sme zdôrazňovali, že nie je našou úlohou robiť hrubé čiary. Nie je ani úlohou, či právom, politikov robiť podobné vyhlásenia. Preto je na mieste, že dcéry politických väzňov nosia na tričkách nápis, odpustili sme, ale nezabúdame.

„Základom pre uzmiernenie a budovanie budúcnosti je spravodlivosť". Táto veta sa stala súčasťou vyhlásenia ministrov spravodlivosti členských štátov EÚ, ktorí sa zišli minulý rok v estónskom Talline, aby sa zasadili o vznik nadnárodnej inštitúcie, ktorá sa bude zaoberať potrestaním komunistických

zločinov, podobne ako boli potrestané nacistické zločiny po skončení Druhej svetovej vojny. Na konferencii o trestno-právnom vyrovnávaní v Bratislave v auguste t.r. toto vyhlásenie podporilo 16 pamäťových inštitúcií z krajín strednej a východnej Európy.

V zmysle platných zákonov ÚPN v septembri zverejnil mená sudcov, prokurátorov a vyšetrovateľov Západoslovenského kraja, ktorí v rozpore s medzinárodným právom odsúdili 13 000 osôb v súvislosti s nedovoleným prekročením štátnej hranice.

Dnes dôsledky hrubej čiary znášame v tých najbizarnejších podobách.

Napríklad v tom, že v súdnych sporoch s ÚPN má výpoveď bývalého príslušníka ŠtB väčšiu váhu, ako množstvo listinných dôkazov, ktoré títo príslušníci sami zaznamenali.

Alebo o úlohách a budúcom smerovaní inštitúcie nás poučajú tí, ktorí sa o zmenu komunistického režimu nielenže nijako nezaslúžili, ale naopak, predtým mu verne slúžili.

Lebo dnes títo ľudia disponujú potrebným počtom hlasov a na presadzovanie osobných záujmov nepotrebnú ani fakty ani argumenty.

Vážení bývalí politickí väzni, vážení laureáti dnešných ocenení!

Je mi potešením, že ste prijali moje pozvanie, aby sme Vám mohli vzdať hold za Vaše životné postoje v boji za ľudské práva, občiansku a náboženskú slobodu.

Vaše utrpenie nebolo zbytočné!!

V rozhodujúcej chvíli ste sa postavili na odpor režimu. Svojimi postojmi ste vydali svedectvo odvahy, statočnosti a nezlomnej viery. Ste obrovským prínosom pre zachovanie pamäti národa. Som veľmi rád, že prišiel čas, aby ste za svoje postoje boli aj verejne morálne ocenení.

Predtým mi ešte dovoľte, aby som poďakoval hlavnému spoluorganizátorovi festivalu Európskej sieti pamäť a solidarity, a taktiež zástupcom Vyšegrádskeho fondu za ich finančnú pomoc a podporu. Bratislavskému samosprávnemu kraju ďakujem za jeho partnerskú spoluprácu. Pánovi rektorovi Univerzity Komenského, Karolovi Mičietovi za to, že prevzal záštitu nad dnešným oceňovaním a všestranne ho podporil.

Ďakujem všetkým zamestnancom Ústavu pamäti národa, osobitne koordinátorovi festivalu slobody pánovi Jánovi Mitáčovi a jeho tímu za ich osobný prínos a nasadenie pri príprave v poradí už 6. ročníka Festivalu slobody.

Ešte raz Vám všetkým zo srdca ďakujem.

PaedDr. ThDr. Ondrej Krajňák, PhD.,
predseda Správnej rady Ústavu pamäti národa,

(odznelo počas slávnostného odovzdávania Ceny Ústavu pamäti národa 13. novembra 2016 v Bratislave)

PŘIPOMENUTÍ

Pred desiatimi rokmi inštalovali na väznicu v Želiezovciach pamätnú tabuľu

Konfederácia politických väzňov Slovenska si 11. júna 2016 v Želiezovciach pietnou spomienkou uctila nespravodlivo väznené ženy v miestnom Ústave na výkon trestu odňatia slobody počas komunistického režimu.

Bývalí politickí väzni si súčasne pripomenuli aj 10. výročie inštalovania pamätnej tabule na múre miestnej väznice venovanej ženám, ktoré si v 50 a 60 rokoch minulého storočia za aktivity v rozpore s komunistickou ideológiou museli na týchto miestach vykonať tresty odňatia slobody v ťažkých podmienkach a pri ťažkej práci v poľnohospodárskej výrobe. Na spomienke v Želiezovciach sa zúčastnili predstavitelia a členovia KPVS pod vedením jej predsedu Petra Sandtnera a bývalé väzenkyne. Prítomní bol aj predseda Správnej rady ÚPN Ondrej Krajňák. Spomienka začala v miestnom farskom chráme sv. Jakuba sv. omšou, ktorú celebroval väzenský vikár Ordinariátu OS a OZ SR Mons. Bartolomej Juhás SDB. Vo svojej homílii upriamil pozornosť prítomných na odpustenie, ale súčasne aj zachovanie pamäti na obdobie neslobody,

aby sa už nemuselo opakovať. Účastníci spomienky sa po liturgickej slávnosti presunuli k pamätnej tabuli, kde položili vence ÚPN, KPVS a Zboru väzenskej a justičnej stráže. Zazneli príhovory predsedu KPVS, riaditeľa ÚVTOS v Želiezovciach pplk. Ervína Janšíka a predsedu Správnej rady ÚPN Ondreja Krajňáka, v ktorých bola vyslovená ľútosť nad utrpením väznených žien, ale aj obdiv k tomu, s akou pokorou a vierou prijímali svoj údel. Ondrej Krajňák okrem iného vo svojom príhovore povedal: „Je dôstojné a správne navštevovať pamätné miesta, ktoré sa majú stať mementom pre budúce generácie. Marcus Tullius Cicero povedal: História je svedkom času, svetlom pravdy, životom pamäti, učiteľkou života, poslom dávnych čias.“ Priblížil prítomným aj svedectvo Anny Greňovej, ktorá časť svojho mladého života prežila v miestnej väznici. A pokračoval: „Preto je dobré, že odhaľujeme pamätníky a spomíname, aby sme zachovali svedectvo martýria a zabránili novým formám totality. Škoda len, že medzi nami nie sú mladí ľudia, ktorí by to potrebovali počuť.“

Áno, je dobre sa stretávať a povedať si o tom, aké je to dôležité. Niekedy si ale kladiem otázku, či je to dôležité iba pre nás samých, čo sme tu. Nedávno vo Veľkom Lipníku bola odhalená ďalšia tabuľa komunistickému pohlavárovi, Jánovi Pješčakovi, ktorý ako prokurátor má na svedomí justičný zločin dnes už rehabilitovaného Alojza Jeřábka. Vyzval som verejnosť a organizácie politických väzňov k protestu a ďakujem jednej z nich, ktorá sa do protestu zapojila. Ale dostal som aj list oblastnej organizácie KSS ktorá žiada Národnú radu a predsedu vlády, aby zrušil ÚPN, lebo nehovorí pravdu o minulosti. Nedovoľte, aby vám bývalí príslušníci ŠtB prepisovali minulosť. Vaše rady už z roka na rok rednú, ale sila vášho odkazu rastie, o čom svedčí aj táto dnešná spomienka. Sloboda je vzácny dar a záleží iba na nás, či sme pripravení si tento dar uchovať.“ Uzavrel Krajňák. Pietna spomienka bola ukončená modlitbou, bohoslužbou slova a požehnaním väzenského vikára. Na záver sa účastníci stretli na slávnostnom obede.

upn.gov.sk

KŘENOVICE 2016

Třetího výročí odhalení pamětní desky obětem druhého a třetího odboje se začátkem října zúčastnilo i vedení KPV ČR František Šedivý ve svém projevu vzpomenu na ty, co dali v šanc svůj život v Legiích 1.světové války. Další nebezpečí byla mobilizace. Již hodinu od vyhlášení nastupovali s láskou k vlasti. Na to musíme stále myslet. A být stejní! Odboj se později odehrával hlavně mravní v koncentracích. Trochu jsme se nadechli svobody a dostali se k moci komunisté. Povstali zase ti, co stáli už v té první bouři a také v té druhé. S láskou na ně všechny vzpomínáme. Musíme si na těchto místech uvědomit a žít láskou, přátelstvím, povznesením k Bohu, abychom se přežili.

Vážený pane ministře, vážení ústavní činitelé, vážený pane starosto, vážený pane faráři,
drazí političtí vězni, dámy a pánové,

s pocitem úcty a vděčnosti vůči těm, jimž byl věnován tento pomníček, se zde setkáváme již počtvrté od doby, kdy byl vybudován. A vyslovujeme díky i těm, kteří se podíleli na jeho vytvoření. Je nutno ocenit nejen jeho autora, ale i vstřícnou spolupráci mezi vyškovskou pobočkou Konfederace politických vězňů a vedením obce Křenovice. Do třetice patří dík i těm, kteří již po tolikáté uspořádali tuto pietní slavnost a pozvali nás, abychom vzdali poctu těm mladým mužům a ženám, kteří se brzy po nástupu totalitní moci v roce 1948 postavili na odpor proti zlu a násilí a rozhodli se založit odbojovou skupinu SODAN, což je zkratka pro Skauskou organizaci demokracie a nezávislosti. Okamžitě pak vystoupili aktivně proti zločinnému komunistickému režimu. Chtěli vydobýt zpět svobodu pro sebe i své spoluobčany. Znali její cenu a vážili si ji.

Jejich odvážná činnost a jejich příklad může být i pádným důvodem k zamyšlení, jak dnes vnímáme a případně bráníme svobodu my? Vážíme si ji dostatečně nebo ji považujeme za samozřejmou a neohrožitelnou? Žijeme, chvála Bohu, v poněkud jiných podmínkách než před půl stoletím, ale nikdy nebudeme moci říct, že máme vyhráno. Chtěl bych konkrétně upozornit na některé aktivity zvláště levicových extremistů, kteří zneužívají naši demokracii a chtějí nás opět uvrhnout do nesvobody. Věty typu „za komunismu bylo lépe“ nebo „obyčejný člověk se za socialismu neměl špatně“ jsou již trochu otřelé. Dnes někteří staromilci a jejich potomci chtějí zamést zločinnou komunistickou minulost do kouta, protože „mladou generaci to už přece nezajímá“. Nějaké chyby se sice staly, ale to byl jen jakýsi dobový kolorit, takže proč by se mluvilo a připomínalo nějaké zločiny? Ostatně v době komunistického režimu jsme měli nejlepší životní úroveň. I to

již zaznělo z úst starých soudruhů. Kdo tenkrát nežil, může tomu i uvěřit.

A máme tady další, velmi záluďný a účinný úkaz ve formě rychle se šířící lži-propagandy, týkající se dnešního dění ve světě i u nás. A tak se dozvídáme, že za všechno mohou Američané, že Evropská unie je veskrze špatná a měli bychom z ní vystoupit, že by se měl rozpustit Severoatlantický pakt a nejlépe by bylo orientovat se na Východ a na Čínu. Projevuje se zde jasná snaha rozbít evropskou jednotu, postavit Evropu proti Americe a vstoupit našim obyvatelům odpor vůči Západu. To, co se nedařilo komunistům v době jejich vlády, by teď chtěli jejich nástupci provést rafinovaněji a mnozí naši spoluobčané by na to mohli i naletět. Samozřejmě musíme si zachovat samostatné kritické myšlení a nezavírat oči nad špatnými vlastnostmi našich přirozených spojenců a nad stinnými stránkami naší civilizace, ale nemůžeme přijímat falešné a lživé informace, které se vyrábějí např. ve specializovaných a státem podporovaných institucích v Rusku i jinde. A které se pak kolportují pomocí desítek internetových sítí. Patří sem např. Aeronet, Sputnik, Zvědavec, Parlamentní listy, Svět kolem nás aj. Ty dokážou zásadně upravit a změnit jakoukoliv skutečnou událost a místo ní podvrhnout svou propagační lež. Takovým způsobem bychom mohli opět ztratit ten vzácný dar svobody a upadnout do nové totality.

Proto je pro nás životně důležité, abychom se nenechali ukolébat konzumními požitky, ale abychom včas rozeznali, čím nás kdo chce ovládnout, a ubránili se před pronikáním lživých praktik do naší demokratické společnosti. Splatíme tak dluh těm, které zde dnes opět vzpomínáme, i všem ostatním statečným ženám a mužům, kteří se v době totality obětovali i pro naši lepší budoucnost.

K tomu nám dopomáhej i Pán našich osudů. Zdař Bůh!

Křenovice 2016

Leo Židek

Památník Všerubský kámen

Památník je věnován 310 obětem Železné opony, tedy těm, kteří neprošli a položili životy při přechodu státní hranice během období tzv. „socialismu“. Kámen je z orlovických lesů, kudy vedla cesta ke hranicím. Pomník je orientován směrem k vysílači Svobodné Evropy, jehož antény jsou na kopcích Hoher Bogenu za hranicí v Německu, protože právě tato rozhlasová stanice sehrála významnou roli při osvobození Československa od totalitního komunistického režimu. Památník Všerubský kámen je dílem akademického sochaře Jiřího Šlégl z Domažlic. Monument je vytvořen z několika kamenů, v jejichž středu je uložena schránka se jmény všech obětí.

Památník byl postaven na památku těch, kteří přišli o život či byli vězněni jen proto, že se pokusili v dobách totalitního režimu přejít přísně střeženou hranici mezi Československem a tehdejšími západními zeměmi, Rakouskem a Německem.

O jeho postavení se v roce 1996 zasloužil Josef Touš. I on byl v padesátých letech odsouzen k deseti letům vězení a propadnutí veškerého majetku. Byl také aktérem vzpomínkových akcí a jeho projev patřil ke každoročním setkání u Všerubského kamene. Na začátku roku 2013 zemřel.

Účastníci letošní pietní akce se nejprve sešli v kostele Archanděla Michaela na mši svaté, kterou sloužil kdyňský farář Miroslav Kratochvíl. Při vzpomínkovém aktu u památníku vystoupila místopředsedkyně KPV ČR Vlasta Preislerová, předsedkyně pobočky Karlovy Vary, která přednesla zdravici předsedkyně KPV ČR Naděždy Kavalírové.

Vážení přátelé všerubského památníku,

zdravím Vás jménem svým i jménem těch, kteří v minulosti přicházeli na toto místo, ke kamenům paměti, aby vzdali úctu všem, kteří tudy procházeli a cestu ke svobodě nedokončili.

Děkuji organizátorům této slavnosti, že Všerubský kámen žije a doufám, respektuji, že se tak bude dít i v budoucnu.

Neboť Všeruby nejsou jen místem tohoto regionu, ale celé země, která v neblahých letech komunistického ráje cestu ke svobodě lemovala šibenicemi, Jáchymovskými lágrými a koncentračními tábory.

Občané této země se s touto skutečností z minula dosud nevyrovnali.

Proto jsou nezbytné Všeruby a všechna místa, která svědčí o odvaze všech, kteří cestu ke svobodě zvolili jako životní úděl.

UDÁLOSTI – KOMENTÁŘE

Evropská migrační krize – téma naší doby

Současná Evropa se zmítá mezi záběry z uprchlických táborů, v nichž trpí asijsí a afričtí migranti, a záběry těl mrtvých Evropanů, zavražděných asijskými nebo africkými migranty či jejich potomky, již dříve usazenými v Evropě. Do toho přicházejí zprávy o incidentech nebo překažených pokusech o další teroristické činy, čas od času nastane panika z teroristických činů již dokončených, vyjeví se apokalyptický obraz ochromení hlavního města Evropské unie pouhými třemi atentátníky a plačící ministryně zahraničí se stane výrazem naprosté bezradnosti EU. Nejen bezpečnostní analytici, ale i francouzský prezident přijali myšlenku, že Evropa je ve válce; zároveň však do Evropy chaoticky proudí uprchlíci z jiných válčíšť, aniž by ustala zaběhnutá rétorika na téma „Wir schaffen das!“ Nedávno ještě samozřejmý pocit, že Evropa je bezpečným kontinentem, zmizel a nastoupila obava, že osudem Evropy se stala kombinace nezvládnutelných migračních vln, řádění zločineckých gangů a teroru; na ni navazuje strach, že tato proměna zničí evropskou civilizaci. Přirozený lidský soucit s uprchlíky a jejich dětmi se tak sváří s intenzivním pocitem existenčního ohrožení holé existence vlastních rodin.

Emoce jsou při vědomí naznačeného dilematu pochopitelné, ale málo prospěšné. Pro hlubší poznání situace jsou přímo kontraproduktivní. Za této situace může být užitečné pouze takové uchopení problému, které je pojato na základě racionality a nepodřizuje se pravidlům jalové politické korektnosti. Neboť každý občan, nemá-li propadat ochromujícímu strachu či dokonce hysterii, si potřebuje ujasnit, o co vlastně v

nynější krizi jde, jaká jsou rizika a o jakých východiscích lze uvažovat. Zároveň by si měl uvědomit, že možnosti jednotlivce jsou sice při řešení velkých geopolitických a geoeconomických problémů omezené, ale že dobře informovaná, uvědomělá a sebevědomá společnost tak docela bezmocná není.

Co vlastně o krizi víme?

Možnosti poznání dnes probíhajících jevů nejsou zdaleka optimální. Téma je natolik komplexní, že vyžaduje spolupráci mnoha oborů a specialistů, ale navíc je předmětem informační války, v níž se šíří vědomě jednostranné, zkreslující nebo lživé informace, které lze bez přístupu k primárním zdrojům velmi těžko ověřovat; často lze analyzovat spíše příznaky jevů než jejich podstatu. Jde o téma výsostně politické, u něhož je míra a kvalita poskytovaných informací určována mocenskými zájmy těch, kdo mají nad informacemi kontrolu.

Současná komunikace mnoha politiků s veřejností svědčí o nebezpečné míře vzájemného odcizení. Málokdo je tak naivní, aby věřil všemu, co hlásají politikové. Prosycenost politiky lži připouští kupříkladu německý evangelický teolog Wolfgang Huber ve svém novém syntetickém díle o etice a oprávněně odtud vyvozuje znechucení z politiky. Už slavná politická filozofka Hannah Arendtová ve svých esejích prohlašovala, že „lež se vždy považovala za povolený prostředek politiky“. Jistě. Jde však o míru, zejména ve zlomových situacích.

Usvědčení ze lži zpravidla přichází až po ukončení děje. V takové situaci však nejsme. Spíše lze registrovat rozpory, které se vyjevují, a klást otázky. Položme si první z nich:

Jde v migrační krizi opravdu o humanitární gesto v důsledku jedné války, nebo je to pokračování ekonomicko-sociálního vývoje, který probíhá celým novověkem a který od 16. do 20. století zajistil nevídaný vzestup malého světadílu na západním okraji Eurasie? Systém založený na uvolněném, flexibilním kapitálu a působící jako motor úžasného materiálního vzestupu životní úrovně, vždy potřeboval k optimalizaci zisku tři základní faktory: suroviny, pracovní sílu a odbytiště, ale především levnou pracovní sílu. Prvního vrcholu dosáhl v době koloniálních říší, kdy vytvořil světový trh a zapojil do něho otrockou práci. V 19. století se jí mohl zbavit, neboť populační vzestup ve druhé fázi demografické revoluce, spjatý s migračními posuny za zdroji obživy, vytvořil dostatečný rezervoár levné pracovní síly. Teprve druhá světová válka s obrovskými ztrátami na obyvatelstvu a následující změny populačního chování (antikoncepce) tento vývoj v Evropě definitivně ukončily. Nedostatek levné pracovní síly museli nahradit gastarbeitři a přistěhovalci z bývalých kolonií. Když ani ti nestačili, kapitál se stěhoval za levnou pracovní silou na Dálný východ a po roce 1989 do zemí střední a východní Evropy. Leč i tam se cena práce postupně zvyšovala. Tento proces zdražování práce nebylo možno zastavit z vnitřních zdrojů EU, kde jsou nastaveny vyšší mzdové standardy, proto také kapitál projevil pramalý zájem o zoufale nezaměstnanou mládež v jižní Evropě. Naproti tomu arabské jaro a (asistovaný) rozpad tamních autoritativních režimů nabídl východisko v podobě hromadné imigrace. Nikoli proto, že by tím do Evropy přicházela nezbytná nebo dokonce zvlášť kvalifikovaná pracovní síla, nýbrž proto, že by bylo možno vytvořit obrovský přetlak poptávky po práci nad nabídkou volných míst, což by mělo vést k zákonitému poklesu ceny práce také u Evropanů. Takovýto racionální kalkul velkých korporací, které stojí za vládami evropských mocností, představuje pouze logické pokračování vývoje liberálního kapitalismu, který dlouhodobě zdůrazňuje – z hlediska optimalizace zisku jistě logicky – neudržitelnost evropského sociálního státu a který nenese náklady na migraci ani nepřejímá odpovědnost za její důsledky. Z tohoto hlediska se podněty k migraci a k otevření evropských hranic, neochota je bránit, porušení dosud platných pravidel přijímání migrantů, dlouhodobé tolerování zločinných převaděčských gangů, spoléhání na autoritářský turecký režim v roli garanta evropské bezpečnosti, stejně jako nevěle změnit problematickou orientaci evropské politiky jeví v jiném světle, než proklamovaný výraz humanity a obrana evropských hodnot.

Naslouchání nepříznivým zprávám o dění, které nás přesahuje, nepatří mezi oblíbené činnosti. V komunikaci politiků s voliči a daňovými poplatníky lze mnohem lépe uspět sdělováním selektivních informací a předkládáním obrazů, které dočasně uspokojí a uklidní. Proto vždy znovu zapůsobí prastarý mýtus o dobrovitivém panovníkovi, otcí či matce vlasti („Mutti Merkel“), který nebo která rozhoduje se svrchovanou spravedlivostí a snímá z nás těžkou odpovědnost za správu věcí veřejných. Takový obraz byl v minulosti ideovým základem monarchie a podnes zůstává – alespoň občas – zárukou volebního úspěchu.

„Kultura vítání“ a zřetel k realitě

Základní mediální obraz dobra a zla výrazně polarizuje společnost v Evropě i v jednotlivých zemích. Pro jedny je migrační krize příležitostí, aby ukázala svou morální nadřazenost a odsoudila odlišně smýšlející část společnosti. Pro druhé zna-

mená postoj k migrační vlně a jejím obhájčům boj proti rozvratné anarchii a odmítání těch, kdo hodlají radikálně proměnit současnou podobu Evropy. Jde o krajní stanoviska, z nichž prvé se pokouší prosadit své pojetí dobra cestou sociálního inženýrství, kdežto druhé se snaží zastavit nejen živelné migrace, ale i přirozenou (v moderní době regulovanou) mobilitu obyvatelstva, která neodmyslitelně patří k lidským dějinám od samého jejich počátku. Zde vyvstává úkol pro nestranné posuzovatele, aby analyzovali obě krajní stanoviska a hledali ty jejich prvky, které mají schopnost názorově sblížovat a tak přispívat k tomu, aby se nepřátelská polarizace uvnitř evropské společnosti dále neprohlubovala.

Avšak ten, kdo chce dospět k reálnému pohledu na krizi, nemůže jednoduše popírat souvislost mezi migrací z muslimských států, islamismem a terorismem, když zjevná fakta svědčí o opaku. Nemůže tvrdit, že vinu za neřešení krize nesou ty evropské státy, které odmítají migranty přijmout, když je očividné, jaké problémy působí západoevropským státům důsledky nezvládnutého přistěhovalectví z Asie a Afriky. Neměl by ani tvrdit, že jde pouze o humanitární gesto, a popírat jeho politickou a ekonomickou podmíněnost.

Německo, které shrává v postoji k migrační krizi rozhodující úlohu, si i sedm desetiletí po válce nese břemeno hrůz nacismu a holocaustu. Migrační krize mu nabídla výbornou příležitost, aby se prezentovalo před světem jako hlavní nositel evropské humanity, a tato příležitost byla vrchovatě využita. Je však otázka, zda byl doceněn potenciál všech složek německého obyvatelstva, aby takový úkol dlouhodobě zvládlo a aby v něm postupně nesítil odpor proti méně příjemným stránkám Willkommenskultur, vůči níž už se stále zřetelněji prosazuje realistický postoj – Wirklichkeitskultur.

Nové pojetí Evropské unie?

Evropa má řešit migrační krizi jako celek, a zásahy jednotlivých států jsou škodlivé, zní základní teze EU. Avšak uplynulé desetiletí odhalilo smutnou skutečnost, že bruselské byrokratické vedení (s představiteli buď druhořadými, nebo vybíranými z méně vlivných zemí) nemělo buď schopnost, nebo kompetence řešit zásadní evropské problémy. V letech 2005-2016 se vedení ujalo Německo, ale ani ono nebylo schopno vyřešit hromadící se krize: finanční a ekonomickou, řeckou, ukrajinskou, britskou a nakonec migrační. Postupně se však vytvořila nová hierarchizace, v níž i Francie a Británie začaly hrát druhé housle. Německý sociolog a politolog Ulrich Beck vystihl tuto proměnu jako vznik „německé Evropy“, když se nepodařilo prosadit „evropské Německo“, a charakterizoval vládní metody v EU jako merkiavelismus v duchu machiavelistických politických metod. Vznikl nový způsob vládnutí, který v širším rámci 28 či nově 27 států dokáže zajišťovat koordinaci evropského rozhodování v klidných časech, ale nezvládá tuto situaci v dobách vážných krizí. Zasedání Evropské rady v době migrační krize ukázala, že latentní napětí mezi neformální hlavou EU a řadou členských států se projevovalo jejich seskupováním do dílčích, zájmově podmíněných společenství. Migrační krize tak otevřela otázku, zda je tato strukturální krize EU dlouhodobě udržitelným modelem, a pokud se situace nezmění, zda může garantovat přežití, či naopak povede k rozpadu EU?

Co je evropské a co je národní?

Z mocenského centra EU prosazovaná řešení jsou programově označována za řešení evropská. Zdá se však, že v roz-

hodujících záležitostech jimi nejsou a v nesjednocené Evropě ani být nemohou. Dokladem je naprosto klíčové téma evropské ekonomiky a energetické bezpečnosti (tedy otázka surovin, druhého ze základů liberální kapitalistické ekonomiky), v němž byly hozeny přes palubu nejen zájmy významné části Evropy, ale i proklamované strategické cíle (zejména upevnění pozice východní části EU proti Rusku a podpora Ukrajiny). Realizace projektu Nord Stream totiž ukázala, že strategické partnerství Německa, největšího odběratele, a Ruska, největšího dodavatele zemního plynu, a zainteresovaných nadnárodních korporací bylo nadřazeno všemu ostatnímu. Tento tah, který významně poškodil především Polsko, Slovensko a Ukrajinu, poučil země Visegrádské skupiny, že v EU v poslední instanci nerozhodují evropské zájmy, nýbrž zájmy evropských mocností, a to bez ohledu na taktické hry, jakými jsou vzájemné sankce mezi EU a Ruskem. Migrační krize se tak dostala do nových souvislostí v silovém poli národních zájmů a vynořila se otázka, nakolik bude ekonomicky nejsilnější stát EU prosazovat své národní zájmy na úkor ostatních a jaké stanovisko k tomu zaujmou další členské státy.

Jedna Evropa, ale dvojí historická zkušenost

EU vstoupila do migrační krize pod heslem evropských hodnot. Je však otázkou, zda lze evropské hodnoty definovat tak, aby byly přijatelné pro všechny členské země. Krach pokusů o schválení Evropské ústavy z roku 2004 napovídá spíše tomu, že závazná formulace společných hodnot je v současné Evropě čirou iluzí. Spíše je postižitelná evropská civilizační zkušenost. To je velký souhrn staletých zkušeností, prožitků a poznatků, na které občané pozapomínají a politici je jen výběrově připomínají, ale které v nás jsou a v krizových situacích se nečekaně vyjevují. Evropskou civilizační zkušenost tvoří odkaz antiky, židovství a křesťanství se všemi svými světlými i stinnými stránkami, velký kulturní a myšlenkový odkaz, převratné revoluce agrární, průmyslová a komunikační, stejně jako kolonialismus, komunismus, fašismus, nacismus a holocaust. Je to dědictví rozmachu a budování, válek a ničení, ale také urputného boje za sebezáchovu Evropy, počínaje řeckoperskými válkami přes obranu proti arabskému výboji v raném středověku až po staletý existenční zápas proti zničující turecké expanzi.

V základních rysech mají společnou civilizační zkušenost všichni Evropané. Zároveň však je tato zkušenost vnitřně členěna nejen ve smyslu národním a sociálním, ale především se zřetelem k dualitě Evropy. Tato dualita je objektivním důsledkem rozdílného vývoje v uplynulém pětistíciletí a zvláště ve 20. století. V jednotlivinách, někdy i velmi důležitých, se liší zkušenost evropských zemí postkoloniálních a posttotalitních. Na rozdíl od mocností na západě Evropy (včetně Německa) se státy střední a východní Evropy (se specifickou výjimkou Ruska) nikdy nepodílely na koloniální expanzi a vyvražďování domorodého obyvatelstva v zámoří, nedosáhly podobného bohatství ani globálních zkušeností a po rozpadu koloniální soustavy se nestaly příjemci přistěhovalců z bývalých kolonií. Naopak získaly opakované zkušenosti s okupací tureckou, ruskou, německou, ruskou a sovětskou, některé z nich se za druhé světové války ocitly v nebezpečí totální likvidace nacistickým režimem.

To vše značně snížilo horizont jejich ambicí, ale zároveň je vybavilo mnohem větší ostražitostí vůči hrozbě diktátu a příštích nucených proměn, včetně vnucené imigrace. Přezíravý postoj některých západních politiků vůči nim vychází nejen z

velmocenského komplexu, ale hlavně z nepochopení této odlišné dějinné zkušenosti, která se nutně projevila v konfrontaci s migrační krizí. Vzniká proto otázka, zda západní část Evropy docení tuto modifikovanou zkušenost a její důsledky pro jednání zemí ve východní polovině EU jako obohacení celkové evropské zkušenosti, nebo zda se bude snažit o její násilné potlačení, jak to ukázala v roce 2015 technika jednání o kvótách na rozdělování imigrantů.

Jak můžeme pomoci?

EU formálně pokládá za svou povinnost projevovat křesťanskou solidaritu se všemi postiženými. Tato teze – spolu s odkazem na nespecifikované „evropské hodnoty“ a na právní závazky dané ženevskou konvencí o uprchlících – je předkládána veřejnosti k věření.

Ve skutečnosti EU přijímá ty, kdo se dopravili do Evropy (zpočátku hlavně mladé muže, od přelomu roku 2015/2016 také rodiny), ale nestará se o ty nejpotřebnější, kteří nemají sílu vydat se na cestu a hlavně postrádají peníze, aby zaplatili převaděčským gangům. Jde tedy Evropské unii především o pomoc těm silnějším, kteří mohou být potenciálně využiti k nátlaku na pracovní trh?

Programově jsou odsuzováni ti, kdo cíleně pomohou křesťanům, neboť v rámci politické korektnosti údajně nesmí být brán zřetel na náboženské rozdíly; i některým praktikujícím křesťanům se to jeví jako „nekřesťanské“. Takový přístup je v rozporu nejen se zřetelem k snazší integraci křesťanů do evropské společnosti, ale hlavně se ženevskou konvencí, která nehovoří o lidech hromadně prchajících před válkou, nýbrž o jednotlivcích specificky pronásledovaných z důvodu rasových a také náboženských. Chceme-li tyto postoje pochopit, musíme si položit otázku, zda má takovéto ohýbání práva na azyl jiné důvody než ekonomické?

S právem na azyl souvisí nejen právní, ale i velmi praktický problém. Prolínání humanitárních gest a reálných ekonomických zájmů vedlo v průběhu let 2015 a 2016 nejprve k důrazu na integraci migrantů, teprve poté – po protestech proti nezvládnutelně početnému přílivu – k připomínce mezinárodně právního institutu doplňkové ochrany, tedy dočasného přijetí uprchlíků na dobu trvající války. Je otázka, zda tento chaos vznikl záměrně. Jisté však je, že institut doplňkové ochrany zpochybňuje podstatu kvót, jež nutí jednotlivé země k trvalému přijetí migrantů. Nebylo by pro Evropu lepší, kdyby své skutečné zájmy přiznaly ty země, které mají zájem o trvalé přijetí nových pracovních sil? A kdyby ty ostatní pomáhaly podle svých možností, a to mimo své území, kde zmírňují utrpení těch uprchlíků, kteří si pomoc zaslouží?

Neboť představa, že Evropa může svou absorpční schopnost zvyšovat postupně na desítky a později stovky milionů nebo dokonce miliardy migrantů ze zemí postižených válkami, přelidněním a hladomory, či suchem a jinými přírodními katastrofami, není realistická. Pokud by Evropa své humanitární ambice neúnosně přepjala, zhroutila by se a jakákoli její pomoc by ustala. Evropa není vládcem světa a nenese za něj tuto míru odpovědnosti. Ve světě liberálního kapitalismu, který není světem snů a pohádek, musejí za své obyvatele a také za únosnou populační politiku převzít zodpovědnost jednotlivé státy Asie a Afriky. Evropa by jim při tom měla – na základě dobrovolnosti a podle svých sil – účinně pomáhat.

prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc.
Historický ústav AV ČR

Odhalenie pamätníka jednej z obetí Železnej opony - Hartmutovi Tautzovi

Ústav pamäti národa v spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom a Platformou evropskej pamäti a svedomí Vás pozýva na odhalenie pamätníka jednej z obetí Železnej opony - Hartmutovi Tautzovi. Odhalenie pamätnej tabule venovanej Hartmutovi Tautzovi je ďalším z krokov ÚPN poukazujúcim na nezákonnú činnosť brachiálnych zložiek moci totalitného režimu. Len 18-ročný občan bývalej NDR sa stal obeťou zásahu príslušníkov Pohraničnej stráže a ich služobných psov, ktorí ho pri nenásilnom a neozbrojenom prekročení hranice roztrhali a následkom nepodanej a neskorej zdravotnej pomoci zakrátko vykrvácal.

Podujatie sa uskutočnilo 9. augusta 2016 o 11:00 hod. v Bratislave - Petržalke, na Kopčianskej ulici (pri železničnom priecestí v smere Kittsee).

Platforma evropskej pamäti a svedomí, činnosť

Dne 2. listopadu 2016, nemecká verejnoprávna televízia kanál MDR (Mitteldeutscher Rundfunk) odvysílala krátky dokumentárny film o kriminálnej stížnosti podanej v Nemecku Platformou evropskej pamäti a svedomí proti 67 predstaviteľom komunistického Československa za zabití 5 Nemcov na železnej oponě během totality-komunismu.

V zálí 2016 se konala v Senátu P ČR Mezinárodní konference "Středoevropské země v rámci sovětského útlaku a pokusy o demokratizaci". Konference připomenula 60. výročí maďarské revoluce a boje za svobodu v roce 1956.

Hlavní organizátoři této konference: Milan Štěch, předseda Senátu Parlamentu České republiky Jan Hamáček, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Tibor Peto velvyslanec Maďarska v ČR a Platforma evropské paměti a svědomí.

Mezinárodní konference připomenula nejen 60. výročí maďarské revoluce a boje proti sovětskému útlaku a okupaci v roce 1956, ale také další povstání v Berlíně roku 1953 a Poznaň v roce 1956. Povstání měla v těchto zemích různé výsledky. Nejkrvavější to bylo v Maďarsku.

Předsedové obou komor a velvyslanec Maďarska přivítali účastníky konference. Zahajovací projev měl kardinál Dominik Duka. Předseda Zahraničního výboru PS Karel Schwarzenberg vzpomněl, jak organizovali pomoc maďarskému lidu, kterému chyběla materiální pomoc pro zraněné spoluobčany.

Vystoupení předsedkyně Naděždy Kavalírové:

Motto: Boj za svobodu je obecně nekonečným procesem v lidských dějinách od prvopočátku. A nekončícím procesem, neboť člověk je nepoučitelný.

Dnes si připomínáme 60 let uplynulých od statečného postoje maďarského lidu za svobodu. V té době v českých zemích bylo v převážné míře po uplatnění sovětských metod ve smyslu genocidy nedobře. Vůdčí osobnosti tohoto státu byly buď v emigraci, v kriminálech nebo skončily na popravištích. A nejen vůdčí osobnosti.

Dovolte mi, dámy a pánové, abych k tomuto krátkému projevu připojila poznámku, jak prožívali maďarské události političtí vězni, kteří v této době strávili již mnoho let v komunistických věznicích a koncentračních táborech.

V době protikomunistického povstání v Maďarsku neočekávali političtí vězni, že komunistický režim bude poražen, ale přesto byla to pro ně velká vzpruha. Když to v prvních dnech

povstání vypadalo na vítězství bojovníků za svobodu a za obrodu demokracie, změnilo se přes noc i chování dozorců vůči politickým vězňům.

Nasadili příjemné tváře a dokonce utrousili občas i nějakou informaci o dění v Maďarsku. Ještě otevřeněji se chovali civilní zaměstnanci Jáchymovských dolů na šachtách, kde pracovali spolu s politickými vězni. Dozorcí měli zřejmě obavy, aby v případě pro ně nepřítivného vývoje událostí v Maďarsku nedošlo k nějakým vzpourám a odvetným akcím ze strany vězňů. Viditelně se jim ulevilo, když povstání v krátké době zlikvidovaly sovětské tanky a sovětská armáda postřílela tisíce maďarských občanů, kteří takovým hrdinným způsobem projeví svůj odpor proti zlu a bezpráví.

Naši střízlivě uvažující političtí vězni si byli vědomi, že Západ maďarské povstalce vojensky nepodpoří, poněvadž zde bylo riziko vypuknutí světové války. Nepřítivnou roli hrála také skutečnost, že lidově demokratické státy, včetně Maďarska, patřily do sovětské sféry vlivu, což bylo Západem respektováno.

Ten poskytl maďarským povstalcům veškerou morální podporu, ale to ke změně diktátorského režimu nestačilo.

Přesto maďarské povstání a jiné podobné akce v bývalých lidově demokratických státech (NDR, Polsko) ukázalo světu, že lidé ve východní Evropě s komunistickými vládami a režimy nesohlasí. Ale boj Maďarů v roce 1956 proti bezpráví zůstává vzorem pro všechny svobodomyšlný lid na celém světě.

Naděžda Kavalírová

Výkonná ředitelka Platformy Dr. Neela Winkelmann měla příspěvek o „Neměnnosti komunistického systému. Historici z Německa, Polska a Maďarska se zamýšleli nad povstáními ve svých zemích. Na Pražské jaro se zaměřil Dr. Petr Blažek z Centra pro dokumentaci totalitních režimů. Kontrarevoluci v Rumunsku přiblížil vůdce rumunské revoluce z roku 1989, poslanec EP.

Česká republika je schopná si určovat zahraniční politiku sama

Člověk v tísní se připojil k dopisu českých lidskoprávních organizací reagujících na ponižující prohlášení ústavních činitelů. Vážený pane prezidente, vážený pane premiére, vážení předsedové obou komor Parlamentu ČR, s obavami jsme zaznamenali Vaše společné stanovisko k setkání Jeho Svatosti dalajlamy se členy vlády, a to z následujících důvodů:

1/ Česká republika je suverénní demokratickou zemí, která je schopna si v souladu se schválenou zahraničně politickou koncepcí určovat zahraniční politiku sama. Proto nevidíme důvod, proč by měli nejvyšší představitelé naší země jakkoli ujišťovat o své náklonnosti otevřenými dopisy, které mohou svou servilitou spíše přispět ke znevážení české zahraniční politiky v očích české a světové veřejnosti, nežli její místo upevnit.

2/ Přijetí Jeho Svatosti dalajlamy kterýmkoli z ústavních činitelů by nemělo být důvodem pro zhoršení politických ani ekonomických vztahů mezi Českou republikou a Čínou. Byly to především předchozí vlády, které započaly budování

zahraničně-ekonomických vztahů s Čínou a jejichž představitelé rovněž Jeho Svatost dalajlamu při jeho návštěvách Prahy opakovaně přijali, přičemž spolupráce na poli zahraničního obchodu zůstala dlouhodobě nezměněna. V této souvislosti považujeme též za důležité podotknout, že agendy podpory lidských práv a zahraničního obchodu nejsou nikterak v rozporu a spíše se mohou vhodně doplňovat.

Věříme, že Česká republika má určovat svou zahraniční politiku autonomně, aniž by podléhala vnějším vlivům.

Členové DEMAS, Asociace pro podporu demokracie a lidských práv: Agora Central Europe, The CEELI Institute, Asociace pro mezinárodní otázky/Association for International Affairs, Centrum pro studium demokracie a kultury, CEVRO, Člověk v tísní, Centrum pro komunitní práci, EUROPEUM Institute for European Policy, Nadace Forum 2000, Civic Belarus/Občanské Bělorusko, Sdružení pro podporu otevřené společnosti - PASOS, Transitions Online

8. ročník věnován památce Josefa Toufara

Každý ročník Ceny Příběhů bezpráví je věnován památce významné osobnosti. V minulosti to byla například Olga Havlová, Ivan Medek, Pavel Tigrid nebo Bedřich Fučík. Letos je jím **Josef Toufar**:

Do kněžského semináře v Hradci Králové vstoupil třiatřicetiletý Josef Toufar v roce 1935 a vysvěcen na kněze byl o pět let později v červnu 1940. Jeho první farností se stala Zahrádka u Humpolce, kde začal hned aktivně působit – opravoval místní kostely, pomáhal židovským rodinám i sociálně slabým a hodně se věnoval mládeži. Ve farnosti byl pro všechny tyto své aktivity velmi oblíben. Po komunistickém převratu v roce 1948 byl přeložen do Číhoště, kde pokračoval v započaté činnosti – opět opravoval kostely, pomáhal farníkům, ale snažil se i rozvíjet celou obec. V této době se ale již komunistický režim snažil hledat všemožné způsoby, jak katolickou církev zdiskreditovat a zničit. A k tomu se jim hodila událost později nazývaná jako Číhošťský zázrak - během Toufarova kázání se nad oltářem rozhoupal křížek a zůstal viset nakloněný. To se rychle rozšířilo po celých Čechách a do Číhoště se brzy začali sjíždět poutníci. StB toho využila, aby Josefa Toufara obvinila z toho, že je podvodník a vše připravil a zinscenoval. Na konci ledna 1950 byl odvezen do valdického vězení, kde byl brutálně vyslýchán a mučen. O čtyři týdny později zemřel.

Předávání cen proběhlo za účasti premiéra Bohuslava Sobotky. Ceny předávali slovenská herečka a politička Magda Vášáryová, ministr kultury Daniel Herman a ukrajinský politický vězeň současného ruského režimu Hennadij Afanasjev.

Ceny Příběhů bezpráví byly uděleny:

FRANTIŠEK TEPLÝ

V padesátých letech se aktivně zapojil do organizace ilegální křesťansko-demokratické strany. V roce 1953 byl za svou činnost zatčen a po brutálním vyslýchání odsouzen ke čtrnáctiletému vězení. Prošel si nelidskými podmínkami v uranových dolech na Jáchymovsku. Po návratu z vězení v roce 1960 se již nemohl vrátit k učitelské profesi a pracoval pouze na dělnických pozicích. Nyní často navštěvuje školy a přibližuje svůj příběh nejmladším generacím.

JIŘÍ SVĚTLÍK

Ve svém životě mnohokrát prokázal velkou odvahu. Za okupace byl pro obvinění z velezrady vězněn nacisty. V padesátých letech se zapojil do skupiny lidí, která v lágrech na Slavkovsku pomáhala vězňům. Usilovně jim sháněl potraviny a zprostředkovával spojení s domovem. Byl však odhalen a v roce 1952 obviněn z vlastizrady a vyzvědačství. Deset let strávil v komunistických kriminálech v Chebu, Jáchymově a Kartouzích.

KAREL ONDŘEJ FRGAL

Kněz sokolovského kláštera, který v květnu roku 1949 ukrýval pronásledo-

vaného spolubratra Marka z Litomyšle. Také u sebe nechal přenocovat dva studenty, kteří se chystali přejít hranice. Jejich převaděč následně všechny udal a páter byl odsouzen k dvanácti letům vězení. V roce 1960 byl po jedenácti letech propuštěn a až do důchodu pracoval v dělnických profesích. Zemřel 13. května 1970. Nikdy neztratil svoji víru v boha a přes nelehký osud si zachoval svůj životní optimismus. Cena udělena in memoriam.

ZŠ Sokolov nominovala pátera Frgala

Při sbírání informací studentky našly jméno pátera Ondřeje (Ondřej Karel Frgal) a i díky kapucínům v Praze se o jeho životě dozvěděly řadu podrobností. Příběh pátera Ondřeje je oslovil natolik, že se ho rozhodly nominovat ho na Cenu Příběhů bezpráví, kterou každý rok uděluje Člověk v tísní osobám, jež byly minulým režimem nějakým způsobem perzekvované, a přesto dokázaly nést svůj osud hrdinně dál. Studentky byly proto velice poctěny, že na slavnostním večeru v pražském kině Lucerna (1. 11. 2016) došlo k předání Ceny Příběhů bezpráví právě i jimi nominovanému Ondřeji Karlu Frgalovi. Cenu převzal in memoriam otec Robert z řádu kapucínů z rukou ministra kultury Daniela Hermanna. Po skončení slavnostního večera se dívky s kapucíny setkaly osobně. Tento večer se tak stal nádhernou tečkou za odvedenou prací.

Den studentstva 17.listopadu

Mezinárodní den studentstva je každoroční připomínkou událostí roku 1939, kdy nejen česká, ale i světová studentská obec byla zděšena násilným potlačením poklidné studentské demonstrace, následované masovým zatýkáním, internací stovek studentů v koncentračních táborech a zavřením vysokých škol. Toto memento o 50 let později dalo podnět dalším událostem, jež vedly k sametové revoluci.

Gentleman Tomáš Sedláček

Tomáš Sedláček (1918-2012). Jako náčelník štábu dělostřelectva 2. čs. samostatné paradesantní brigády v SSSR prošel boji na Dukle a následně ve Slovenském národním povstání. Po jeho porážce strávil několik měsíců v horách. FOTO VHÚ

Češi jako národ švejků? Nikoliv. LN přináší příběhy lidí, kteří ukázali nevšední odvahu nejen ve válečné vřavě.

Tomáš Sedláček prokázal za 2. světové války a v komunistických kriminálech nevšední odvahu a vytrvalost. Byl skutečnou osobností, jakých se rodí jen málo.

Na svět přišel 8. ledna 1918 ve Vídni v rodině českého důstojníka rakousko-uherské armády. Když v roce 1935 odmatu-

roval, rozhodl se dobrovolně nastoupit vojenskou základní službu. V srpnu 1938 absolvoval vojenskou akademii a v zářijové mobilizaci velel dělostřelecké baterii.

Po okupaci počátkem dubna 1940 odešel „balkánskou cestou“ do Francie, kde vstoupil do formující se čs. zahraniční armády. Po evakuaci do Velké Británie prošel mimo jiné výsadkovým výcvikem a v červenci 1944 byl poslán na východní frontu, kde byl velký nedostatek důstojníků. Jako náčelník štábu dělostřelectva 2. Čs. Samostatné paradesantní brigády v SSSR prošel boji na Dukle a následně v Slovenském národním povstání. Po jeho porážce strávil několik měsíců ve slovenských horách. Z války se vrátil se třemi válečnými kříži a hodností majora. Bylo mu 27 let. Slibná kariéra důstojníka generálního štábu vzala za své krátce po únorovém převratu v roce 1948. Dne 21. února 1951 byl zatčen a několik měsíců vyslýchán v pověstném hradčanském „Domečku“. V zinscenovaném procesu byl pak za „velezradu a vyzvědačství“ odsouzen na doživotí. Prošel věznicemi ve Valdicích, na Mírově a v Leopoldově. Téměř sedm let strávil v uranovém lágru Bytíz u Příbrami. Na svobodu byl propuštěn, tak jako tisíce jiných, až díky květnové amnestii v roce 1960.

Pracoval pak v manuálních profesích a posléze jako projektant až do svého odchodu do důchodu v roce 1973. Po listopadu 1989 byl soudně rehabilitován a v roce 1992 jmenován generálem ve výslužbě. V té době stál v čele Československé obce legionářské, kterou pomáhal obnovovat. Tuto funkci vykonával téměř celá 90. léta a významnou měrou se v ní zasloužil o návrat společenské prestiže veteránům 2. světové války. Počátkem nového tisíciletí zcela oslepl. Ani v této chvíli však nerezignoval – naopak. O svých činech hovořil málo a vždy jen velmi skromně. O to naléhavěji však varoval před totalitami, jež prožil, i těmi, které by prožít nechtěl. Zemřel před čtyřmi lety, 27. srpna 2012 ve věku 94 let.

Nepolapitelný Jan Smudek

Češi jako národ švejků? Nikoliv. LN přináší příběhy lidí, kteří ukázali nevšední odvahu.

V Protektorátu Čechy a Morava nežil snad nikdo, kdo by neznal jméno Jana Smudka. Byl jedním z nejvíce hledaných

odbojářů, které se nacistům nikdy nepodařilo zatknout. Jeho osudy údajně volně inspirovaly tvůrce slavného filmu Casablanca a v tehdejším Sovětském svazu natočili přímo o něm hraný film pojmenovaný Nepolapitelný Jan.

Narodil se 8. září 1915 Bělé pod Radbuzou, avšak vyrůstal v Domažlicích. Okupace jej zastihla jako studenta vyšší průmyslové školy v Kladně, kde si doplňoval středoškolské vzdělání.

Na jaře 1940 probíhalo na Domažlicku rozsáhlé zatýkání příslušníků skautské odbojové organizace napojené na Obranu národa. Dne 20. března 1940 si gestapáci přijeli i pro Smudka. Ten však použil zbraň, jednoho z tajných policistů těžce zranil a uprchl. Nacisté navíc zjistili, že jim mezi prsty proklouzl člověk, který 8. června 1939 v Kladně zastřelil německého policistu a po němž několik měsíců marně pátrali. Přestože Smudka hledaly všechny německé a protektorátní bezpečnostní složky, podařilo se mu s pomocí odboje uprchnout přes hranice. „Balkánskou cestou“ se dostal do Francie a v polovině května 1940 byl prezentován v čs. zahraniční armádě.

Zúčastnil se ústupových bojů v červnu 1940 a znovu mu přálo štěstí. I když se nestihl nalodit na poslední loď odplouvající do Velké Británie, přes Casablanca a fran-

Jan Smudek (1915-1999) se nejprve zapojil do domácího odboje. Gestapu unikl za hranice, kde se zapojil do československých jednotek na Západě. Fotografie z roku 1941 jej zachycuje po příjezdu do Velké Británie.

FOTO VHA BRATISLAVA

couzské Antily se nakonec na jaře 1941 dostal na Britské ostrovy. Po několika měsících se dobrovolně přihlásil k letectvu. Absolvoval příslušný výcvik a od července 1944 do ledna 1945 létal operačně jako navigátor u čs. letky 68. noční stíhací peruti RAF. V létě 1945 se vrátil do vlasti. Usadil se v Ašském výběžku, kde v dnešních Hranicích v Čechách dostal do národní správy malou továrnu. Nijak se netajil svým negativním postojem k nastupující komunistické totalitě, takže se již roce 1947 stal obětí (naštěstí nevydařené) provokace komunisty ovládaných tajných služeb. Díky tomu však věděl, jaký osud by jej v „lidově demokratickém“ Československu čekal, a krátce po komunistickém převratu znovu odešel do exilu. Do vlasti se vrátil teprve po roce 1989. Žil v ústraní a zemřel 17. listopadu 1999 v Dílech u Klenčí pod Čerchovem.

Z ČINNOSTI POBOČEK

pobočka Žďár nad Sázavou

PIETNÍ VZPOMÍNKA V JIHLAVĚ

Oběti politických procesů 50. let minulého století si zhruba 40 lidí připomnělo v neděli 7. srpna 2016 u památníku před jihlavskou polytechnikou, budovou někdejšího krajského soudu. Tomuto pietnímu setkání u tzv. „smírčích kamenů“ předcházela tradičně v chrámu sv. Ignáce mše za oběti procesů, kterou sloužil jihlavský rodák a převor karmelitánů v Praze-Liboci Cyril Vojtěch Kodet.

Piety se zúčastnili zástupci obou komor českého parlamentu, města Jihlavy, Kraje Vysočina i Konfederace politických vězňů. Náměstek jihlavského primátora Jaromír Kalina ve svém projevu připomněl nejen odkaz historie, ale i aktuální situaci – jako varující zmínil anexi Krymu Ruskem i situaci v Turecku. Upozornil na nebezpečí populismu a xenofobních názorů v politice i společnosti.

Historik Michal Stehlík, autor knihy Babické vraždy 1951, události 50. let propojil s aktuálním apelem na právní stát. Jako nebezpečí zmínil zneužívání strachu některými současnými politiky. Pieta byla zakončena českou hymnou.

Letos tuto tradiční pietu doprovázely i další připomínky událostí roku 1951 – v květnu v Jihlavě a v Rokytnici nad Rokytnou proběhl Den Jana Buly a 3. srpna ve čtyři ráno se ko-

nala tichá vzpomínka se svíčkami v přesnou hodinu 65. výročí zahájení „babických“ poprav.

Jan Mazanec, Jihlava

Jaroslav Krásný, Žďár n.S:

Projev zástupce KPV ČR, Karla Linharta

Vážené dámy, vážení pánové, milí přátelé!

Památníček, před kterým skláníme svoje hlavy v tichém rozjímání, byl odhalen roku 1992. Na desku tohoto památníčku je vepsáno 11 jmen občanů zavražděných za zdí bývalé věznice.

Od té doby se tu scházíme rok co rok, díky starostlivosti Magistrátu Města Jihlavy, který o něj pečuje.

Ve jménu Ústředí KPV ČR i poboček KPV Kraje Vysočina za to děkuji.

Pamětníků již není mnoho. Vracíme se do pozdních roků čtyřicátých a pak padesátých a vstává se neodbytná otázka, proč a za jakých okolností, k tomu všemu mohlo dojít, kam se poděla soudnost občanů, jak ta bezpráví a manipulaci si nechal náš národ vnutit.

Dovolte, abych zmínil prohlášení KSČM u příležitosti Února 1948, i nedávného sněmu této strany a obdobné stesky, které zazněly z úst předního představitele této strany v pořadu ČT „Máte slovo“. Opakovaně je projevoována lítost, že jsme zbloudili z vytyčené cesty, která nás měla dovést ke skvělým zítřkům, kdy v médiích zaznívala znělka „Kupředu levá“.

V Únoru jsme se dle těchto prohlášení vydali na perspektivní cestu. Ta cesta byla již dlouho pečlivě připravována a my z ní sešli! A tu bychom neměli zapomenout, že to bylo alej šibenice, kterou byla ta oslavována cesta roubena, že do škarpy podél té cesty bylo odhrnuto cca 200 tisíc polických vězňů, z nichž značná část byla nucena za velmi těžkých podmínek dobývat uranovou rudu a plnit vlaky, které ji odvážely našemu nedostižnému vzoru SSSR stále a stále. Těch šibenice podél té cesty bylo 248! Dále vzpomínáme, jakým způsobem probíhala kolektivizace našeho vyspělého zemědělství, kolik dědičných statků, přecházejících z otce na syna, bylo rozkulačeno na spousty rodin, které byly násilně vystěhovány. V to k příkopu klopýtal také osiřelý manželky a děti bez budoucnosti. A na všechna ta další bezpráví. Tou cestou nás vedla jedna státní strana, právě ta komunistická. Ta cesta, která měla národ do-

vést k těm světlým zítřkům a skvělé budoucnosti, skončila po 40 letech ve frontách před obchody s prázdnými regály. Na to všechno přece zapomenout nelze!

Stojíme u památníčku 11 popravených – udušených pokojných občanů Vysočiny. Ty procesy, to byla výstraha těm, kteří si dovolili nesouhlasit a dokonce jen pochybovat o směřování nalajnované cesty.

Jak proces s jihlavskou a později babickou skupinou, byly cíleně vyprovokovány. V Jihlavě se objevil jakýsi major z Brna, v Babicích je to pak agent Malý. To oni byli urychlovači skutků, které v jihlavském případě ani nenastaly, v babickém, kdy vlastně nevíme, kdo ten kohoutek stiskl. Následovaly pak nevídané krutosti a zvůle. To vše bylo pokryto zákonem 231/48 na ochranu republiky, on ty vraždy toleroval.

Naše paměť nesmí být krátká a varuje. Je třeba si uvědomit, že každý občan nese odpovědnost za svoje konání. A podle toho také jednat! Nesmíme dovolit, aby se něco takového mohlo opakovat.

Na závěr mi dovolte citovat ta jména, která jsou napsána. První tři patří jihlavskému, dalších osm babickému procesu. To oni nás svojí obětí zavazují. Jsou to: František Rod, Jan Tuček, Karel Veselý, páter Václav Drbola, František Kopulety, Antonín Mityska, Drahošlav Němec, páter František Pařil, Antonín Plichta, Antonín Škrdla, páter Jan Bula. Opakovaně jim přeje lehké odpočinutí.

Děkuji vám všem, že jste přišli vzpomínat.

Karel Linhart – pobočka Žďár nad Sázavou

Členové OP KPV ve Žďáru n.S. uctili památku 79. výročí úmrtí našeho prvního prezidenta „Osoboditele“ T. G. Masaryka a v den jeho výročí 14.září položili vzpomínkový věnec u jeho busty na Náměstí republiky ve Žďáru n. S.

Jaroslav Krásný

pobočka Vyškov

Pietní vzpomínka

2. října 2016 jsme vzpomněli III. výročí odhalení pamětní desky obětmi a odpůrcům II. a III. odboje. V 9.30 hod. v kostele sv. Vavřince se sloužila mše svatá za všechny oběti nesvobody a válek.

Po mši sv. za účasti ministra kultury, poslanců Poslanecké sněmovny, náměstka hejtmána Jihomoravského kraje, starosty obce Křenovice a dalších hostů jsme vyslechli koncert Tria Ars Animae. Zazněly skladby A. Vivaldiho, J. S. Bacha, W.A. Mozarta, A.L. Webbera, F. Schuberta. Skladba Ave Maria od posledního uvedeného skladatele umocnila hluboký hudební zážitek koncertu.

Setkání u pamětní desky bylo zahájeno Serenadou od Franze Schuberta v úpravě pro sólo na trubku Janem Paterou. Z přednesených projevů u pamětní desky bychom rádi vyzdvihli myšlenky jednotlivých hostů.

Ministr kultury Mgr. Daniel Herman: „Odvážné skutky občanů, kteří ve snaze přispět k demokratizaci společnosti v naší vlasti byly obdivuhodné a příkladné pro další generace.“ Věcný a historický význam uctění obětavého úsilí našich předků o lepší svět a klid budoucích generací připomenul ve svém projevu Mgr. Jiří Mihola, poslanec Poslanecké sněmovny ČR. Ing. arch. Jaroslav Kláška, rovněž poslanec Poslanecké sněmovny ČR, zdůraznil vý-

znam konané akce, která připomíná zásluhy občanů Křenovic o novou demokratickou společnost. Náměstek hejtmána Jihomoravského kraje Ing. Roman Celý v hluboké úctě se sklání před osudy lidí, kteří spoluvytvářeli dějiny naší vlasti.

Závěrečný proslov patřil starostovi obce Křenovice Ing. Janu Mozdřeňovi, který na závěr svého projevu připomenul slova pana prof. Tomáše Halíka. Citujeme: „Slibme si, že uděláme všechno proto, aby svobodná společnost byla opravdu společností práva a spravedlnosti, neboť právě chyby demokracie jsou tím, co nejvíce otevírá dveře totalitě, co otevírá sluch ideologiím, jako byl nacismus a komunis-

mus.“ Přítomnost hostů a jejich projevy umocnily význam každoročního konání pietní vzpomínky.

Položení věnců, modlitba duchovního Otce, státní hymna ČR tradičně patří k uctění pietní památky. Společné pietní setkání bylo zakončeno Večerkou, opět v sólovém přednesu na trubku.

Na ukončení vzpomínkové akce bychom rádi použili citát T.G. Masaryka:

„Láska ukazuje člověku cíl jeho života. Rozum ukazuje prostředky, jak jej uskutečnit.“

Za KPV pobočku Vyškov
Bohumil Robeš , ing. Marie Zvěřinová

ODKAZ TGM A 28. ŘÍJEN

Odkaz TGM a 28. Říjen stává se stále aktuální, především jeho důraz na intelektuální a mravní vývoj, který ve složitých společenských a politických proměnách a změnách je důležitým svorníkem všech činů jedince i společnosti a státu. Ve zmatcích tohoto světa rezonuje stále silněji jeho připomenutí: místo násilí je potřeba proměny duchovní dispozice člověka. Tento odkaz zaznívá i od prezidenta VÁCLAVA HAVLA, stejně upřímně a varovně. Láska ať prostupuje naše myšlení a činy. Kéž by ve vysoké politice znělo toto Masarykovské a Havlovské motto: vnášet místo nenávisti a přetvářky lidskou sounáležitost včleňovat do společné existence jedince i

společnosti. Budovat lepší svět. Havel nevnucoval své přesvědčení nekompromisně, ale skromně slovy i gestem tyto postuláty připomínal a prosazoval. Toť odkaz TGM, připomenutí 28. října 1918 i listopadových změn roku 1989 při budování státu v nových historických podmínkách.

Mělo by to zaznívat i v jednání politiků, vyšších společenských, ale i u komunálních činitelů, kteří ovlivňují vývoj společnosti a státu od základů časových dispozic.

Plný žaludek zajišťuje fyzikální a biologické existence člověka, nelze přitom pomíjet duchovní růst, s dlouhodobým časovým směřováním.

Bohumil Robeš
Holubice, 28. října 2016.

pobočka Litomyšl

Období ve dnech 10. – 16. října 2016 bylo u nás v Litomyšli vyhlášeno jako Týden paměti národa. V pondělí v 10,00 hod. položili členové pobočky květiny na hrob rektora Františka Ambrože Stříteského, obnovený na čestném místě u zdi kostela sv. Anny, kam byla umístěna i deska se jménem, růží a trnovou korunou, umělecké dílo sochaře Olbrama Zoubka.

Den pokračoval ve 14,00 komentovanou procházkou dějinami mezi panely, instalovanými pro tuto příležitost v centru Zámeckého návrší, v Klášterních zahradách, na místě, které je celoročně využíváno jak místními občany, tak hromadnými výpravami při všech významných akcích našeho města. Panely zapůjčila organizace Post Bellum, aby připomínaly důležité kapitoly novodobých dějin naší republiky.

Následující den, a to v úterý 11. října byla v sále Smetanova domu, kde se před 66 lety tento akt opravdu konal, provedena divadelní formou rekonstrukce litomyšlského monstrprocesu „Stříteský a spol.“ při kterém tehdy na lavici obžalovaných seděli převážně mladí lidé, většinou stu-

dentů, 9 z nich bylo souzeno ještě jako mladiství.

Toto dílo, jak je jistě členům KPV známo, poprvé uvedli v únoru letošního roku v rámci festivalu Mene - Tekel v Praze posluchači Právnické fakulty UK v režii Mgr. Jana Řeřichy. Podkladem pro rekonstrukci byly archivní spisy, historické studie, svědectví pamětníků nebo přímých účastníků. Předlohou ke zpracování byla kniha – Martin Bošík. – Monstrproces Stříteský a spol.- historická studie o síle a slabosti poválečného člověka. Shodou okolností v současné době opět vychází její opravené a doplněné vydání.

Stejná skupina byla nyní postavena před náročný úkol vystoupit i u nás v Litomyšli, navíc 3x v jednom dnu, na autentickém místě, ve Velkém sále Smetanova domu. Hlavnímu představení pro širokou veřejnost v 18,00 hod. předcházela dvě dopolední, vyhrazená studentům litomyšlských škol a obě proběhla před zcela zaplněným sálem.

V hledišti večerního vystoupení, mimochodem opět zcela vyprodaného, za-

sedli čtyři přímí účastníci procesu – Miroslav Matějka, Karel Metyš, Václav Portman - Jozefy a Jiří Kopřiva.

Představení uvedl starosta města pan Radomil Kašpar a to i slovy „proces je černá skvrna v naší nedávné historii, proto je důležité, aby byl tento prostor tímto pomyslně očištěn.“

Po skončení divadelní rekonstrukce večer pokračoval besedou s přímými účastníky procesu, kteří odpovídali na dotazy.

Tento výjimečný večer zakončil moderátor přednesem poslední sloky z básně tehdejšího obžalovaného v tomto procesu a pak mukla, člena naší pobočky, br. Václava Novotného – „Vztáhl jsi ruku“ kterou napsal jako reflexi na surové zbití vězně na šachtě Rovnost po odpolední směně dne 7. ledna 1953. :

Svým činem však pohaněl jsi sebe
a celé lidské plémě
neboť každý zločin i každá ctnost
své světlo nebo stín vrhá na společnost

za pobočku 73 Litomyšl předkládá:
Jiří Kopřiva

pobočka Náchod

Kardinál podpořil kostely

Kardinál Dominik Duka začátkem srpna otevřeně podpořil snahu broumovských místních památkářů, obyvatel a farníků zapsat broumovský klášter a zdejší kostely na seznam UNESCO. Zdroj: http://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/kardinal-podporil-kostely-20160816.html

„Kostely zatím určitě chceme dát na seznam český a evropský," uvedl broumovský děkan Martin Lanži, který v současné době pomáhá s přípravou dokumentace, jež je dalším potřebným krokem na cestě k zápisu těchto unikátních architektonických staveb na seznam UNESCO. Farnost chce i více spolupracovat s městem a představiteli Broumovského kláštera. „Velmi nám s tím pomáhá Královéhradecký kraj s jeho bruselským zástupcem a také šéf krajských památkářů

z Josefova. Bez jejich obrovského nasazení a pomoci bychom to rozhodně nezvládli," dodal děkan Lanži.

„Z udělené kardinálovy záštity mám obrovskou radost, protože ať se to nemusí na první pohled zdát, je zapsání, a tím i záchrana těchto památek včetně navrácení kulturního života do jejich prostor, aktivita, která musí být vnímána v širokém kontextu," sdělil europoslanec Tomáš Zdechovský, který se o zapsání památek na seznam UNESCO zasazuje, a dodal: „Jsou to tisíce hodin, které nám to již zabralo a zabere, ale jsme běžci na dlouhou trať. Celý tým pevně věří, že se nám to podaří a Královéhradecký kraj konečně bude mít svou vlastní památku světového významu."

Zdroj: http://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/kardinal-podporil-kostely-20160816.html

pobočka Opava

Mnoho důvodů, proč navštívit Opavu

V roce 1956 byl otevřen Památník Petra Bezruče, patrně nejznámějšího opavského rodáka. Na jeho počest se také ve městě od roku 1958 koná každoročně kulturní festival s názvem Bezručova

Opava. V objektu bývalého dominikánského kláštera a kostela sv. Václava pak od roku 1974 sídlí Dům umění, jenž poskytuje prostory pro výstavy, koncerty i další kulturní akce. Krátce po Sametové revoluci, konkrétně v roce 1991, byla zřízena Slezská univerzita. V roce 2009

pak došlo k rozsáhlé přestavbě budovy Komerční banky na konci Ostrožné ulice na Obecní dům. V jeho prvním patře je dnes zřízena stálá expozice Cesta města, v níž se na 500 m² dozvíte o historii Opavy spoustu dalších zajímavostí.

pobočka Turnov - Semily informuje

Základní umělecká škola Turnov otevírá od 15. listopadu 2016 v rámci Zdravého města a MA21 Akademii umění a kultury pro seniory

Akademie III. věku je určena pouze pro seniory a poskytuje specificky zaměřené studium v uměleckých oborech pro studenty seniorského věku, kteří mají zájem studovat a aktivně se věnovat hudbě, tanci, divadlu nebo výtvarnému umění.

Podmínkou přijetí je zájem o studium a dosažení seniorského věku. Škola může přijmout ke studiu i držitele ZTP, studenty ve věkové kategorii 55+ a také ty, kteří zatím nedosáhli věku potřebného pro přiznání starobního důchodu. Personálně je výuka zabezpečena kvalifikovanými pedagogy z řad učitelů ZUŠ Turnov a dalšími specializovanými lektory z oblasti celoživotního vzdělávání.

Akademie umění a kultury umožňuje individuální nebo skupinovou výuku. Bude prováděna přednáškami, cvičeními, semináři, ale i návštěvami koncertů a představení. Je organizována semestrálně, tedy v zimním a letním semestru, vždy v dopoledních hodinách a o víkendech jednou za týden nebo jednou za čtrnáct dní.

Účastníkem se zájemce stane imatrikulací, na které získá index a domlouvá si konkrétní rozvrh. Po splnění stanovených podmínek se studenti stávají absolventy I. stupně Akademie

umění a kultury a certifikát o absolvování je jim předán na slavnostní promoci.

Vzdělání na Akademii je téměř bezplatné. Prostory, materiál a personální zajištění poskytuje ZUŠ. Veškeré další výdaje plně hradí Město Turnov a Liberecký kraj. Spoluúčast seniorů nepřesáhne 100 korun za měsíc.

ŽILI A ŽIJÍ MEZI NÁMI

100 LET OD NAROZENÍ ALEXANDERA HEIDLERA (OTCE KŘIŠTANA)

Msgre. ThDr. Alexander Heidler pocházel z pražské rodiny. Měl čtyři sestry (Johanu, Alenu a dvojčata Ludmilu a Marii) a bratra Ivana. Jeho otec JUDr. Gustav Heidler mu vybral jméno po ruských carech, neboť jako podnikatel počítal s významným obchodním potenciálem v Rusku a chtěl, aby jeho prvorozený syn měl jméno libozvučné Rusům, až jednou převezme otěže podnikání cukrovarnictví. To se psalo datum 1. prosince 1916.

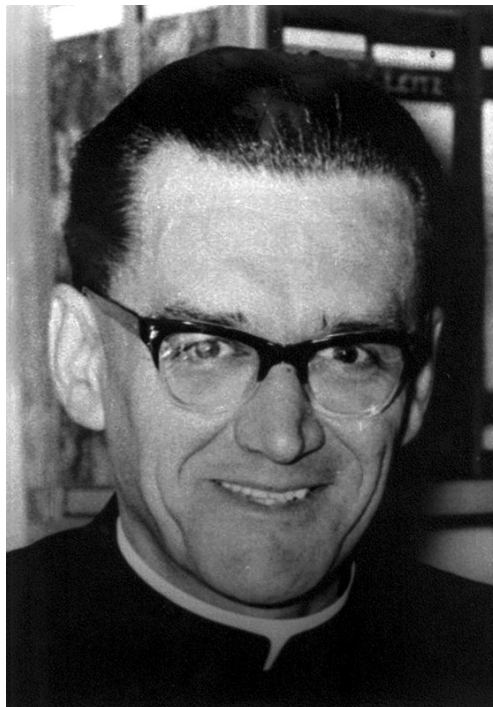
Jeho rodiče byli v době jeho narození spíše matrikoví katolíci. Všechny své děti poslali studovat na akademické gymnázium v Praze. Sáša, jak byl v rodině a mezi kamarády oslovován, se v mládí zapojil do spolku hochů-ministrantů založeného P. Karlem Methodem Klementem, OSB „Legio angelica“. Mezi Sášovy vrstevníky v tomto skautingu patřili Jan Opasek, Karel Otčenášek, Jan Lebeda, Jiří Reinsberg,

Josef Zvěřina, Jiří Blažek nebo Antonín Mandl. V tomto společenství pod vedením P. Karla Methoda Klementa, OSB v Emauzích užívalo Sášovo kněžské povolání. Pro jeho matku Karlu, rozenou Vogelovou, nebylo Sášovo rozhodnutí ke kněžství jednoduché, jelikož byla od roku 1930 vdova se šesti dětmi a očekávala oporu nejstaršího syna v zastoupení zesnulého manžela.

Sáša byl premiant, za bravurní znalost latiny obdržel s maturitním vysvědčením zvláštní uznání ředitele gymnázia. Pražský arcibiskup Dr. Karel kardinál Kašpar nadaného bohoslovce vyslal na studia do Říma, kde studoval na filozofické fakultě Lateránské univerzity (1935–36). V římském Nepomucenu se připojil ke svým druhům z Legio angelica a říkali si „squadra azzura“. Vzájemné pouto přátelství jim vydrželo po celý život, aniž by tehdy tušili, co je všechny po jejich vysvěcení a skončení válce s hitlerovským fašismem čeká.

Dne 29. června 1941 byl Heidler vysvěcen spolu s dalšími 11 jáhny za pražskou arcidiecézi v pražské katedrále svatého Víta na kněze světcím biskupem ThDr. Antonínem Eltschknere (kardinál Kašpar zemřel 21. dubna 1941). Po vysvěcení působil jako kaplan na Zbraslavi a jako farář v pražských Čakovcích. Když byla 17. listopadu 1939 nacisty uzavřena Univerzita Karlova a řada profesorů včetně Josefa Berana byla zadržena do koncentračních táborů, přednášel Heidler pastorální teologii na pražském církevním učilišti.

Po válce doplnil svá studia ve švýcarském Fribourgu. Díky své pílí a pozoruhodné paměti nabyl všestranného vzdělání, a to i jazykového. Ovládal plynule slovo a písmem němčinu, latinu, italštinu, francouzštinu a obstojně angličtinu. Byl

rovněž zběhlý v biblických jazycích – hebrejštině a řečtině.

Po znovuotevření Univerzity Karlovy 1945 byl povolán za asistenta prof. ThDr. Josefa Berana, s kterým jej pojilo celoživotní přátelství. Když se Beran stal pražským arcibiskupem, Heidler po něm převzal vedení katedry pastorální teologie. Podílel se také na založení a správě někdejší akademické farnosti Praha u sv. Salvátora.

Dne 12. prosince 1947 byl slavnostně promován v Collegiu maximu na právnické fakultě Univerzity Karlovy doktorem teologie. Byla to památná promoce za účasti rektora prof. JUDr. Karla Engliše. Promotorem byl prof. Josef Vašica a děkanem teologické fakulty prof. PhDr. Josef Cibulka. Téma Heidlerova děkovného proslovu se odvíjelo od výkladu „Velekněžské modlitby“ Krista v Getsemanské zahradě (Jan 17,1-26). Byla to poslední doktorská promoce

na katolické teologické fakultě před nástupem komunistů k moci a před následným vyloučením této fakulty ze svazku Univerzity Karlovy.

Heidler unikl zatčení 21. října 1949 na základě echa o vydaném příkazu k jeho zatčení, které mu konspirativně sdělil jeden z jeho bývalých studentů. Ještě téhož dne v noci odešel přes Šumavu, kde měli jeho rodiče letní sídlo na Špičáku u Železné Rudy, do Bavorska. Ze dne na den se stal neplánovaně exulantem. Patřil ke generaci vysídlenců, kteří dlouho doufali, že se komunismus v demokratickém Československu neudrží a že se po jeho pádu vrátí domů.

Zpočátku Heidler působil jako kaplan v bavorském městečku Lenggries. Díky svým jazykovým znalostem byl aktivní mezi exulanty mnoha národů v naprosto mravně a ekonomicky zbídačené zemi. Po celém Německu v té době byly jen rozvaliny, všude vládla beznaděj a strašlivá bída. Od února 1950 byl činný v duchovní práci mezi studenty a intelektuály v uprchlických táborech v Ludwigsburgu.

Od 1. května 1951 se stal redaktorem náboženských pořadů rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Tím se začalo naplňovat jeho povolání kněze „exulanta“. Heidlerovy aktuální pořady, zabývající se situací doma i ve svobodném světě v rámci programových bloků: „Panorama“ a „Události a názory“, především však náboženské pořady a bohoslužby z kostela svatého Štěpána v Mnichově, celebrované pod jménem Otec Křišťan, se u posluchačů v Československu těšily oblibě pro svou vynikající jazykovou, teologickou, politickou a intelektuální úroveň. Spolu s Pavlem Pecháčkem juniorem sepsali v sedmdesátých letech v češtině komentáře k liturgickým

textům tří cyklů liturgického roku pod jmény Václav Svoboda a Pavel Skála. Byly vydány v rámci náboženské edice Křesťanské akademie v Římě. Hned po vydání se staly hitem svým moderním chápáním doby a mnozí kněží v Československu z nich čerpali informace pro svoje promluvy. Heidler s velkým nasazením spoluprožil druhý vatikánský koncil, byla to pro něj doba veliké naděje, s nadšením se pustil do díla pokoncilové obnovy celou vahou své strhující osobnosti a nepřehlédnutelné autority umocněné osobními vztahy s předními teology – hybateli koncilní práce.

V roce 1965 na popud a z podkladů Heidlera přednesl kardinál Beran projev "O svobodě svědomí", a to na posledním plenárním zasedání 2. vatikánského koncilu v Římě. V době, kdy se nově jmenovaný kardinál a arcibiskup pražský Beran (1965) ocitl v roli exulanta v Římě, všichni koncilní otcové s napětím očekávali jeho vystoupení. Předpokládali, že si vězeň nacistů a komunistů vyřídí účty s totalitami, kterými byl pronásledován. Místo toho ve své řeči „O svobodě svědomí“ vyzval k rehabilitaci Mistra Jana Husa. To byla bomba! Ohromující ticho, pozornost posluchačů a historický obsah řeči, kterými byli církevní otcové doslova šokováni, do své smrti nezapomněli. Tím se splnil Heidlerův a Beranův záměr, a to ještě z doby, kdy spolu působili na katolické fakultě Univerzity Karlovy, znovu otevřít Husovu otázku.

Heidler se velmi aktivně účastnil i práce v československém katolickém hnutí v exilu. Byl spoluzakladatelem Křesťanské akademie (Prien, Bavorsko). Dlouhá léta vedl jako ředitel českou katolickou misijní službu ve Spolkové republice Německo, pro duchovní službu exulantům se snažil získat české kněze. Každý rok organizoval česká duchovní cvičení kněží. Psal do římského měsíčníku „Nový život“ a do revue „Studie“. Příležitostně posílal články a úvahy do exilových časopisů a německy vydal řadu statí o českém katolictví a postavení církve v Československu, např. ve sborníku „Bohemia Sacra“ a v ročenkách „Kirche in Not“.

Dne 21. února 1981 došlo k bombovému útoku poblíž československého oddělení Radia Svobodná Evropa. Exploze

zdemolovala československou redakci a zranila tři její zaměstnance. Při uklízení následků bombového útoku a později při stěhování Rádía Svobodná Evropa po roce 1989 do Prahy došlo k „stěhování“ archivního materiálu, který obsahoval též Heidlerovy písemné a zvukové záznamy. Ve shonu práce se mnoho nezkoumalo, kdo a co hází do kontejneru k odvozu na skládku. Tím se navždy ztratila značná část duchovního či myšlenkového díla otce Křišťana.

Ale celé ročníky mší a zvláště texty kázání - rovněž kopie či dokonce originály vysílaných textů, které se našly po Heidlerově smrti v jeho bytě, převzal Msgre. Karel Fořt. Kam se poděly dnes, není známo. Kompletní seriál "Postav" (svatí, významné osobnosti - rovněž původně odvysíláno) zůstal též v něčích rukou nedotčen. Bohužel se v době Heidlerova skonu nenalezla cesta ke zveřejnění. Snad byly tehdejší rozhodující oči příliš moderním chápáním znamení doby.

To však mu neupírá nespornou zásluhu v pastorační práci pro dvě generace Čechů a Slováků, především těch, kteří zůstali doma oddílní od svobodně dýchající církve ve světě.

Heidler zemřel náhle 3. srpna 1980 na infarkt doma ve věku 64 let. Poslední knihu, kterou držel v ruce na loži, byla publikace jeho přítele a spolužáka z Nepomucena, té doby disidenta v Praze, ThDr. Josefa Zvěřiny „Odvaha být církví“. Toto motto lze vnímat jako nadčasový symbolický odkaz Heidlera - muže pokoncilní církve.

Byl pochován na Lesním hřbitově v Mnichově. Pohřbil jej P. ThDr. Jaroslav Škarvada a pohřbu se mohly za širokou rodinu v Praze účastnit pouze jeho dvě sestry Ludmila a Marie.

Sté výročí narození otce Křišťana si připomeneme ve čtvrtek 1. prosince 2016 od 18 hodin v kostele svatého Salvátora v Praze 1, Křížovnické náměstí. Hlavním celebrantem bude Msgre. prof. Dr. Tomáš Halík.

Requiescat in pace.

Praha, 10. října 2016

Za početné příbuzenstvo rodiny Heidlerových Josef Svoboda s použitím poznámek E. Ciklové a Dr. Zdeňka Pousty

ŽELIVSKÝ KLÁŠTER VZPOMÍNAL NA INTERNOVANÉ KNĚZE A ŘEHOLNÍKY

Klášter premonstrátů s kostelem Narození Panny Marie v Želivě. Roku 1950 byl klášter zrušen a v následujících čtyřech letech sloužil jako internační tábor pro politicky nepohodlné kněží a řeholníky, kterých tu žilo více než 400

Autor: Wikipedia.org / Creative commons

Želiv - V želivském klášteře si v neděli lidé připomněli 464 kněží a řeholníků, kteří tam byli internováni v 50. letech minulého století. Setkání s názvem Pouť smíření zahájila mše, kterou v klášterním opatském kostele Narození Panny Marie sloužil kardinál Dominik Duka společně s opatem Jáchymem Jaroslavem Šimkem. Skladatel a výtvarník Vladimír Franz poté v kostele zahrál svou skladbu pro varhany a otevřel výstavu svých akvarelů.

Duka několika stovek lidí v zaplněném kostele připomněl historii 20. století ve spojení s vývojem církve a hlavně perzekuci kněží za druhé světové války, kterou po třech letech vystřídala perzekuce komunistického režimu.

Jména kněží internovaných v klášteře v letech 1950 až 1956 přečetl před zahájením koncertu želivský opat Šimek. Připojil se k němu také generální ředitel Českého rozhlasu René Zavoral, akademický malíř a sochař Svetožár Ilavský, psychiatr, pedagog a kněz Max Kašparů a další. Franz potom na varhanách z roku 1722 zahrál svou skladbu Na paměť konce časů.

Želivský klášter premonstrátů byl v 50. letech minulého století místem internace pro kněží a řeholníky z bývalého Čes-

koslovenska. Kromě jiných zde byl vězněn kardinál František Tomášek nebo arcibiskup Karel Otčenášek. Premonstráti si roky komunistického žaláře, ve který se klášter na šest let proměnil, připomínají Poutí smíření každoročně.

Podle opata Šimka je novodobá historie želivského kláštera výstižnou připomínkou komunistické zvůle, na kterou dnes mnozí nostalgicky vzpomínají. "Je naší zodpovědností nezapomenout na utrpení kněží, kteří za těmito zdmi léta trpěli," uvedl Šimek. První pouť smíření vykonal se svými bývalými spoluvězni 13. srpna 1968 František Tomášek, pozdější pražský arcibiskup a kardinál.

Poselství Matky Terezy

Nejkrásnější den? Dnes
Největší překážka? Strach.
Nejlehčí věc? Mýlit se.
Největší chyba? Vzdát se.
Kořen veškerého zla? Sobectví.
Nejlepší rozptýlení? Práce.
Největší neúspěch? Ztráta odvahy.
Nejlepší odborníci? Děti.
Nejzákladnější potřeba? Komunikace.
Nejhlubší radost? Být užiteční druhým.
Největší tajemství? Smrt.
Nejhorší vlastnost? Zlá nálada.
Nejnebezpečnější člověk? Lhář.
Nejhorší pocit? Hněv.
Nejkrásnější dar? Odpuštění.
Nejdůležitější instituce? Rodina.
Nejlepší cesta? Ta, která je správná.
Nejpříjemnější zážitek? Vnitřní pokoj.
Nejvlídnější přijetí? S úsměvem.
Nejlepší lék? Optimismus.
Největší uspokojení? Splněná povinnost.
Nejspolehlivější zdroj síly? Víra.
Nejkrásnější věc na světě? Láska.

VELEHRAD, POUTNÍ MÍSTO

Chloubou farnosti je nádherná barokní bazilika (postavená na románských základech) s přilehlými budovami bývalého cisterciáckého kláštera. V podzemí baziliky je přístupné lapidárium. Bazilika s přilehlými budovami a areálem byla v dubnu 2008 prohlášena za národní kulturní památku.

Vzpomínková beseda o katolickém básníkovi Karlu Vysloužilovi (1927-2015) k výročí jeho úmrtí se konala v říjnu v Sále kardinála Špidlíka SJ ve Velehradském domě. Hostem literární besedy o odkazu básníka byl dramatik Milan Uhde. Za Konfederaci se zúčastnil Leo Žídek.

pobočka Turnov - Semily: blahopřání

**3. září pan Jan Ruta své devadesáté
narozenniny oslavil,
vše nejlepší přejeme
a aby tu s námi ještě dlouho byl**

členové pobočky

ZAJÍMAVOSTI

Slovanská epopej ve Veletržním paláci

10. květen 2012 - 31. prosinec 2016

10:00 - 18:00

Cyklus 20 monumentálních obrazů inspirovaných slovan-
skou mytologií a dějinami Čechů, Moravanů a Slezanů je vys-
taven v pražském Veletržním paláci. Polovinu pláten věnoval
Mucha českému národu – jeho historii, náboženství a kultuře
a druhou polovinu zasvětil Slovanům a všeslovanským
výjevům.

Restaurátoři i kurátoři připravovali výstavu tak, aby na
sebe jednotlivá plátina navazovala. Celá epopej začíná výjevem
Slované v pravlasti a přes zavedení slovanské liturgie, bra-
trskou školu v Ivančicích a zrušení nevolnictví na Rusi
pokračuje kázáním Jana Husa v Betlémské kapli, Petrem
Chelčickým a Janem Amosem Komenským až k bitvě na
Vítkově, Jiřímu z Poděbrad, caru Simeonomi a finálnímu
obrazu Apoteóza z dějin Slovanstva.

Celý prostor dvorany je navíc zastíněn, aby ostré sluneční
paprsky pronikající střechou malby neponičily. Obrazy o roz-
měrech několika metrů je lepší si prohlížet jako jednotnou
plochu, ze které po čase jednotlivé výjevy vyvstávají. Na de-
tails je třeba se soustředit postupně. Cyklus obrazů maloval
Mucha na zámku Zbiroh od roku 1910 celkem 18 let.

Národní galerie v Praze
Dukelských hrdinů 47
170 00 Praha 7

Vstupné

Cena: 180 Kč

Snížená cena: 144 Kč

Solamen aegrotantium, aneb Duchovní těšení všem lidem stonajícím (1674)

„Co se pak sešlého věku tkne, málo jest lidí, kteříž padesáte let dosahují, a ještě méněji těch, jenž s šedesáti lety chlubití
se mohou, a jestli tak daleko člověk dožije, co medle jiného za podíl má, jen že mnoho bídy a nešťastných příběhů pama-
tuje?

Tu již hlava tíží, srdce se třese, duch ubývá, prsy se ouží, hrdlo syptí, usta se ruší a zapáchají, zuby práchnivějí, tvář a čelo
se krčí, osoba se hrbí, oči se zatmívají, oudové se třesou, z nosu kape, vlasy se tratí a lysiny přibývá, uši zaléhají, chrkání
a flusy se množí a všecko starého mrzí, hned se rozhněvá, nerád se smíří, snadně uvěří klevetnému jazyku a dlouho v po-
dezření drží, bývá skrbný, skoupý, nevrlý, lakomý, smutný, rád sobě stěžuje, nerád jiných poslouchá a spěšně v řeč se
plete, mladými pohrdá a staré zvelebují, přítomné věci tupí a na pominulé se rozpomíná, často vzdychá, řihá, kejchá,
chroptí, smrká, jest všecken mdlý a lenivý, ovšem nedostatečný a všechněm obtížný až do smrti.

Jde o část textu, jenž je otištěna v knize: Miloš Sládek, *Vítr jest život člověka aneb život a smrt v české barokní průze*, Praha,
H&H 2000, s. 112-116; citovaná pasáž se nalézá na s. 114.

KDYŽ DO STÁŘÍ - TAK HUMORNĚ!

Milé sestry – bratři – přátelé!

Ať chceme nebo nechceme, musíme si otevřeně přiznat, že zub času nám všem ukrájí z našeho životního koláče další sousta. A tak nejen to slovo, ale i ta skutečnost nadcházejícího stáří, je na blízském obzoru. Proto si aspoň humorně povíme o tomto nepopulárním faktu:

Známý – neznámý mukul se sešel u lahvinky vína s jedním gerontologem a oba se rozhovořili o stáří. Po několika příťuknutí mu gerontolog předpověděl co ho čeká na stará kolena:

1. Budeš mít moře času, ale žádný nápad, co s ním.
2. Posadíš – li se na lavičku, aby ses kochal krásou okolí, tak usneš.
3. Když si budeš chtít pořídit něco na sebe, uslyšíš řeči, že už to stejně neunosíš – a do rakve se to nehodí.
4. Začnou ti říkat „pamětník“ právě v době, kdy začneš silně zapomínat.
5. Budeš víc číst, ale na konci stránky nebudeš vědět, o co v ní šlo.
6. Budou ti říkat jak dobře vypadáš – jako by nevěděli, že máš doma zrcadlo.
7. Boty tě budou tlačit nebo se budou zouvat.
8. Čím méně zubů budeš mít, o to víc budeš kousavější.
9. Budeš mít brejle na blízko, na dálku, sluneční, bifokální, trifokální – ale málokdy je použiješ, protože je nebudeš moct najít.
10. Strávíš hodně času v posteli, nikoliv však kvůli odpočinku nebo radovánkám, ale proto, že se z ní nebudeš moct bez pomoci zvednout.
11. Budeš mít moře zkušeností, ale žádné posluchače, kteří by ti naslouchali.

12.No a za 12. ti někdo popřeje, aby si dožil stovky – pošleš ho s gustem do... blázince.

Doufám, že jste si s úsměvem přečetli humorné povídání o stáří, ale to stáří není jen humorné údobí našeho pokročilého věku, ale je to také údobí, kdy se člověk zamýšlí hlouběji nad svým stavem těla i ducha. Velmi mě zaujala „živá slova“ psycholožky Marion Stroudové, která výstižně do hloubky duše píše o tomto stavu v knížce: „Stáří je dar.“, a proto předkládám Vám alespoň výňatek z této publikace:

„Stáří je vlastně tajemný balíček, který musíme jednoho dne otevřít a těšit se z jeho obsahu. Je to dárek, který si nemůžeme ani koupit, ani si jej předem připravit nebo objednat a ani bychom neměli s ním najisto počítat, protože se ho ne všem dostane stejnou měrou.

Dar stáří osvobozuje od starých pout, ale přináší ještě i zodpovědnost v nových vztazích. Obsahuje radost i bolest, smích i slzy, změny i růst.

Nacházíme v něm generaci svých vnuků (i pra), ke které musíme najít cestičky porozumění. Budeme muset bojovat o umění stejně přijímat, jako se i dělit o to, abychom dokázali nabídnout dlaň s moudrostí získanou v životě tak, aby ji oni podle svého vlastního uvážení přijali nebo i odmítli.

Může se stát, že dar stáří přinese s sebou i tělesnou bolest či slabost a určité omezení, ale může nám přinášet větší duchovní sílu a mravní pohled na pravdu i spravedlnost.

Dar stáří musíme prostě s poděkováním přijímat, protože je darem samotného života.“

Připravil Jaroslav Krásný, Žďár nad Sázavou

Několik rad, jak odstranit únavu přírodními produkty

1) Vitamin B12 a B vitaminy.

Vitaminy B působí proti chronické únavě, organismus je potřebuje pro metabolismus a energii. Nedostatek vitaminů B často způsobuje únavu. Je vhodné najít vhodnou formu vitaminů B12 (játra, hovězí, vepřové i rybí maso, mléko a mléčné výrobky, vejce). U B vitaminů vyvírejte přírodní formu spíše než chemickou.

2) Stopové prvky a minerály.

Nedostatek minerálů může být dalším důvodem únavy. Při chybějících minerálech a stopových prvcích se zpomaluje regenerace organismu a netvoří se dostatek energie. Pro snižování chronické únavy je vhodné doplňovat hořčík, chrom, železo a zinek. Zejména u hořčíku si lidé při užívání nevidí výraznější

účinek může být způsobeno užíváním nevhodné formy hořčíku. Potraviny bohaté na hořčík jsou ořechy, luštěniny, banány, meruňky.

3) Omega 3

Omega 3 mastné kyseliny se stále vyskytují v naší stravě poměrně málo. Rybí olej obsahuje kyselinu DHA - dokosapentancovou (tuk pro mozek) a EPA - eikosapentancovou. Omega-3 mastné kyseliny na rozdíl od omega-6 v běžných rostlinných olejích a margarínech snižují srážlivost, rozšiřují cévy, snižují bolest, snižují dělení buněk, podporují imunitní mechanismus a mozkové funkce. EPA a DHA přispívají k normální činnosti srdce, DHA přispívá k udržení normální činnosti mozku a k udržení normálního stavu zraku. Vysoce koncentrovaný rybí

olej z ryb (ančovičky, sardinky a makrely), které žijí v chladném arktickém moři obsahují omega-3 mastné kyseliny EPA a DHA.

4) Maca a Ašvaganda

Maca se tisíce let užívá zejména v jižní Americe jako superpotravina harmonizující hormony a dodávající energii. Z tohoto důvodu ji lze užívat na dodání energie. Maca obsahuje stopové prvky a B vitaminy, ale také látky stimulující hypofýzu (podvěsek mozkový) a hypotalamus a jejich prostřednictvím pozitivně působí na štítnou žlázu a nadledviny. Tyto orgány mají důležitý význam pro zdraví a dostatek energie.

Ašvaganda, indický ženšen, se považuje za adaptogen, který působí proti stresu, pomocí speciálních látek zklid-

ňuje, harmonizuje a omlazuje organismus, zejména žlázy. Tisíce let se používá jako afrodiziakum, diuretikum a v léčbě poruch paměti. Posiluje nervový systém. Stimuluje imunitu a zvyšuje fyzickou odolnost.

5) Přírodní vitamin C

Vitamin C je další důležitou látkou proti únavě. Jedná se o silný antioxidant. Běžně prodávané vitaminy C se ale vstřebávají jen v malém množství. Amalaki (Emblika lékařská), silný antioxi-

dant, je jeden z nejbohatších zdrojů vitamínu C, ho obsahuje 30x více než v pomeranči (1 gram v půl šálku džusu!; 3 gramy v 1 plodu) a 8x více než v rajčatech. Navíc v amalaki vitamín C zůstává ve stejné koncentraci i po tepelné úpravě nebo usušení. Dále amalaki obsahuje chrom, zinek, měď, aminokyseliny, flavonoidy a karotenoidy.

6) Jod

Nedostatek jodu spolu s dalšími faktory způsobuje nedostatek jodu v popu-

laci. Nedostatek jodu způsobuje poruchy koncentrace, únavu a nedostatek energie. Hromadění fluoridu, bromid, ozařování a další látky blokující působení jodu narušují funkci žláz a následně hormonální nerovnováhu, zimomřivost, špatný krevní oběh. Kvalitní jód je například v mořských rybách a řasách, v mrkvi, fazolkách, jablkách, ale i ve Vincentce.

Zdroj: dr.frej.cz

Zapomenutý velikán

V různých souvislostech se stále častěji mluví o Alzheimerově demenci, jejíž význam roste ruku v ruce s tím, jak stárne populace. O historii názvu této choroby proběhlo odborným tiskem několik sdělení, jež se dílem k širší veřejnosti nedostala, dílem zapadla. Proto možná stojí za to si jejich obsah ve zkratce znovu připomenout.

Jde o historickou nespravedlnost, jež postihla pražského psychiatra a neuropatologa židovského původu a německé národnosti Oskara Fischera, který tuto chorobu vlastně objevil. Je příznačné, že Fischer nebyl českou odbornou ani laickou obcí doceněn coby asistent a později docent Psychiatrické kliniky Německé univerzity v Praze. Navzdory tomu, že publikoval v témže roce jako Alois Alzheimer precizně zpracované výsledky své rozsáhlé práce studující senilní plaky, nebyl doceněn ani psychiatry německou – nejspíše jako Žid ve světle nastupujícího nacismu. Na rozdíl od Alzheimerova, jehož proslavil slavný profesor Kraepelin, autor série učebnic, který po něm díky publikaci jediného případu Augusty D. pojmenoval neurodegenerativní onemocnění, jež je charakterizováno výskytem senilních plaků a klinickým obrazem demence, Fischer ve stejné době publikoval 12 pozitivních nálezů z 16 případů senilní demence a porovnal je s 10 zdravými kontrolami, 10 nálezy u psychotických pacientů a 45 nálezy u pacientů s diagnózou neurosyfilis, což byl přístup vpravdě vědecký. Později se Fischerovy případy rozrostly na 56 histologií s podrobným popisem plak porovnanými s 275 (!) jinými histologickými nálezy bez plak.

Toto monumentální dílo, jež by samo o sobě opodstatňovalo pojmenování dnes známé Alzheimerovy de-

mence jakožto demence Fischerovy, na jeho nešťastném osudu nic nezměnilo. Fischer se po potlačení německého elementu v nové republice v Praze přizpůsobil českému prostředí (mluvil výborně česky) a ve 30. letech vedl úspěšně se svým společníkem psychiatrické sanatorium ve Veleslavíně. Mezi jeho pacienty patřila například i Charlotte Masaryková. (Mimochoodem, Fischer jako kandidát do pražského zastupitelstva za německou liberální stranu byl ve dvacátých letech zmlácen při kampani nacistickými výtržníky.) Pár let jeho působení v české psychiatrické komunitě však skončilo příchodem nacismu a odvečením do koncentračního tábora v Terezíně, kde v roce 1942 zemřel.

Ani tato mučednická smrt nepřiměla odbornou komunitu jeho odkaz spravedlivě docenit. Jakožto příslušník Německé univerzity byl odvržen i českou medicínskou historiografií. A tak jeho podíl odhalujeme až nyní, a to ještě na upozornění zahraničních kolegů. Fischer mimochodem také na principu modulace imunity pyretoterapií (léčba horečkou) vyvinul a v roce 1922 použil preparát z rozložené bílkoviny (flojetan). Je ironií osudu, že za tuto léčbu syfilis (ovšem s použitím malárie) byla v roce 1927 vídeňskému profesoru psychiatrie Juliovi Wagner-Jaureggovi udělena Nobelova cena.

Příběh Oskara Fischera je symbolický. Je to příklad velikána, který nespravedlivými cestami osudu upadl dočista v zapomenutí. Zároveň je to ale i příklad toho, že někdy i za velmi dlouhou dobu pravda přece jenom vypluje na povrch. Navrhují-li někteří zahraniční kolegové používat jako korektní název alespoň Alzheimerova-Fischerova demence, stojí za zamyšlení, jestli by se přinejmenším v zemi působení Oskara Fischera nemělo o takovéto možnosti opravdu uvažovat.

Šest potravin, které mohou chránit před Alzheimerovou chorobou

Roztržitost, neustálé ztrácení klíčů a zapomínání jmen může působit vcelku nevinně nebo dokonce legračně. Ale tyto příznaky mohou být počátkem Alzheimerovy choroby, která je velmi závažným a komplikovaným onemocněním. Prevencí je kromě trénování mozku i zdravá strava.

Zhoršení paměti je sice přirozenou součástí procesu stárnutí a i úplně zdraví lidé ve stáří zapomínají některé informace. Nicméně Alzheimerova nemoc (AN) nepostihuje jen paměť, ale i myšlení, komunikační schopnosti a úsudek. Nakonec se i nejdražší blízcí mohou proměnit v úplně cizí lidi. A i když se AN

týká především osob starších 65 let, stává se, že onemocní i třicetiletí.

Alzheimerova choroba začíná pozvolna. Nejprve se u pacienta zhoršuje krátkodobá paměť, nastupují potíže s vyjadřováním a zmatenost. Postupně se mění celá osobnost nemocného člověka a v posledních stádiích je pacient zcela závislý na pomoci druhých.

Toto závažná nemoc je způsobena mnoha různými faktory. Lékař Ondřej Nývlt ze Světa zdraví vysvětlil, že Alzheimerova choroba stejně jako řada dalších onemocnění s poruchami paměti nemá jednoznačnou příčinu, ale jsou známy faktory, které zvyšují riziko jejího vzniku.

„Je to věk, onemocnění demencí u příbuzných a genetické vlivy, prodělané úrazy hlavy nebo cévní mozkové příhody, především s delším bezvědomím. Z faktorů, které lze ovlivnit, je to porucha metabolismu tuků, vysoký krevní tlak, cukrovka, vyšší konzumace alkoholu a nedostatek mentální a fyzické aktivity. Vliv mohou mít i některá psychická onemocnění, např. deprese, ale také dlouhotrvající závažný stres, případně náročná životní situace,“ uvedl doktor Nývlt.

A dodal, že v současné době bohužel neexistuje žádný zázračný lék, který by Alzheimerovu chorobu mohl vyléčit. Nicméně existuje celá řada léků, které zmírňují nebo odstraňují příznaky demence a zlepšují kvalitu života nemocných. Důležité je kombinovat všechny léčebné postupy a možnosti.

„Kromě metod, které mají v rukou lékaři (podávání léků, které mají vliv na paměťové funkce, zlepšení metabolismu mozku, ovlivnění zánětu a autoimunitních reakcí atd.) je řada metod, které může aplikovat každý. Základem je mozek trénovat, ale také mu umožnit adekvátní regeneraci a odpočinek,“ řekl doktor Nývlt.

Nezanedbatelný vliv mají také výživa a pitný režim. Je třeba zajistit přísun vitaminů (vitaminy C, E, B6, B12, kyselina listová, ale také koenzym Q10), minerálů (hlavně jód, chrom, hořčík, mangan, selen, zinek, křemík a železo), antioxidantů, aminokyselin (nejlépe již v jednoduché, štěpené formě) a omega-3 nenasycených mastných kyselin.

Americká nezisková společnost Alzheimer's Association rovněž doporučuje omezit konzumaci nasycených tuků, cholesterolu, rafinovaných cukrů a soli. Nasycené tuky a transmastné kyseliny jsou totiž v současnosti největší známou hrozbou pro mozkové zdraví.

A které potraviny zdraví mozku naopak prospívají?

Bobulovité ovoce

Borůvky, ostružiny, jahody a maliny obsahují velké množství zdravých prospěšných antioxidantů. Podle odborných studií antioxidanty podporují mozkové

funkce a bojují proti škodlivým volným radikálům. Navíc zpomalují proces stárnutí a preventivně působí proti srdečním onemocněním a infarktu.

Jelikož lidský organismus si sám antioxidanty nedokáže vyrobit, je nezbytné dodávat je tělu pomocí správných potravin nebo potravinových doplňků. Vysoký obsah antioxidantů mají také jiné druhy ovoce a zeleniny, jako jsou švestky, jablka, brokolice nebo mrkev.

Losos

Tato oblíbená mořská pochoutka nabízí vysoký obsah esenciálních mastných kyselin, a to zejména omega-3 mastných kyselin. Podle výzkumníků z University of Maryland Medical Center omega-3 mastné kyseliny potlačují zánětlivé procesy v organismu, pomáhají zlepšovat funkci mozku a bojují proti výkyvům nálad a depresím.

Kromě toho chrání před chorobami srdce a cév, jako jsou srdeční infarkt a mozková mrtvice a podle některých studií mohou být i prevencí proti některým typům rakovin.

Olivový olej

V roce 2015 tým výzkumníků z Rush University Medical Center navrhl dietní plán, který by mohl snížit riziko vzniku Alzheimerovy choroby až o 53 procent. Stejně jako může určitá strava ovlivňovat vysoký krevní tlak a snižovat riziko srdečních onemocnění, tak má i stravování vliv na mozek. Takzvaná MIND dieta v sobě zahrnuje velké množství potravin ze středomořské diety, která rovněž snižuje riziko vzniku AN u stárnoucích pacientů.

Podstatou MIND diety je především příjem potravin, které prospívají mozku a omezení potravin, které mu naopak škodí. Mezi ty prospěšné patří především extra panenský olivový olej, jenž obsahuje velké množství polyfenolů. Tyto silné antioxidanty podle odborných studií zlepšují učení a paměť u myši a možná mohou zvrátit poškození v mozku.

Doktor Nývlt řekl, že vzhledem k tomu, že Alzheimerova choroba bývá v poslední době dávana do souvislosti s cukrovkou a bývá označována jako diabetes 3. typu. Lze tedy předpokládat, že středomořská dieta s extra panenským olivovým olejem může mít příznivý vliv i na Alzheimerovu chorobu.

„Často se ale zapomíná, že nejde jen o samotné složení stravy. Jde také o to, že ke zmíněné středomořské stravě patří i jistá střídmost (tedy žádné přejídání) a

především dostatek pravidelného (spíše pomalejšího) pohybu. Opatrně s alkoholem. Ten může prospívat (červené víno), ale jen při velmi střídme konzumaci. Jakmile ho bude víc než velmi malé množství, začne převažovat škodlivý vliv na rozumové funkce,“ informoval lékař Nývlt.

Kapusta

Listová zelenina byla opakovaně spojena se sníženou úrovní poklesu kognitivních funkcí a kapusta a špenát patří mezi nejučinnějších druhů zeleniny, které bojují proti stárnutí. Důvodem je především vysoký obsah kyseliny listové, flavonoidů a vitamínu B6, tedy živin, které hrají klíčovou roli při ochraně mozku.

Studie zveřejněná v roce 2013 ukázala, že vitaminové doplňky B zpomalily smřšťování oblasti mozku spojené s Alzheimerovou chorobou. Kapusta tak může omladit vaši mysl a zpomalit stárnutí duševních schopností.

Javorový sirup

Toto lahodné sladidlo je u nás stále známé spíše z amerických filmů, ale pomalu a jistě si nachází místo i v české kuchyni. Javorový sirup je bohatý na draslík, vápník, mangan a zinek a studie publikovaná v roce 2016 ukázala, že může pomoci chránit mozkové buňky před poškozením.

Míza z javoru totiž obsahuje velké množství zdravých prospěšných protizánětlivých látek, které mohou pomáhat snižovat riziko rozvinutí AN. Klíčem ke správné funkci mozku tak může být lahodná snídaně v podobě ovesné kaše štědře pokropené javorovým sirupem.

Řepa

Červené řepě se někdy právem přezdívá elixír mládí. Tato mocná červená kořenová zelenina pomáhá ke snížení krevního tlaku, upravuje srdeční puls a posiluje nervový systém. Dusičnany v červené řepě navíc zvyšují průtok krve do mozku a tím mohou zlepšovat fungování mozku a snížit riziko vzniku Alzheimerovy choroby.

Červená řepa je také bohatou zásobárnou vitaminů C, B1, B2, B6, E a kyseliny listové, podporuje imunitu a onkologové ji doporučují jako prevenci proti rakovině. A to už je dostatečné množství důvodů, proč ji zařadit do jídelníčku.

Podle doktora Nývlt má pozitivní vliv na mozkové funkce i mnoho dalších látek, jako jsou lecitin, lykopen, resvera-

trol, flavonoidy a další. Důležitou funkci při prevenci degenerativních onemocnění má kurkuma obsažená v kari koření.

„Často se zmiňuje marihuana, která zpomaluje průběh nemoci. Marihuana obsahuje látku kanabinol, která má protizánětlivé účinky. Vhodnější než inhalace je připravit výtažek. Pomoci může podávání ginkgo biloba. Prospívá také i káva a čokoláda, ale spíše v nepražené (raw) verzi,“ řekl doktor Nývlt, který doporučuje udržovat dobrou funkci mozku také fyzickou a mentální aktivitou.

„Kognitivní trénink jsou cvičení, která pomáhají zlepšit poznávací (tj. kognitivní) funkce. Doporučuje se pravidelně číst a vyprávět o přečteném, učit se něčemu novému, např. cizímu jazyku, cvičit všechny druhy paměti (krátkodobou, dlouhodobou, sluchovou, zrakovou), počítat, řešit slovní úlohy, luštit křížovky, sudoku a jiné hlavolamy, hrát vědomostní soutěže, společenské hry (pexeso, dáma, šachy, scrabble, karty, mariáš), psát, udržovat mezilidské vztahy, vést kulturní a společenský život. Velmi vhodné je večer před spaním

zhodnotit a zrekapitulovat události proběhlého dne (ideálně pozpátku – tj. od večera se vracet v mysli postupně k ránu),“ radí doktor Nývlt.

Na závěr také doporučuje nezapomínat na pohyb, jelikož je prokázáno, že pravidelný pohyb snižuje nejen riziko demence, ale také mozkové mrtvice a infarktu a pomáhá povzbudit dobrou náladu. Podle doktora Nývlt plně postačí nenáročný pohyb, třeba 30 minut chůze denně.

Zdroj: idnes.cz

21. gerontologický kongres v Hradci Králové

V minulosti jsem se zúčastnila několika gerontologických kongresů v Hradci Králové i za účasti bratra RNDr. Huberta Procházky.

Loňský kongres 5.-6. 11. 2015 měl téma: zhodnocení komplexní péče o seniory u vybraných chorob ve stáří.

Zvýšený zájem byl o přednášky nelékařských profesí, kde zaujalo například téma:

Policie ČR z oblasti prevence násilí na seniorech, především proto, že se jedná o nanejvýš aktuální problém, probíhající napříč spektrem všech oborů a typů péče. Zazněly zde přednášky předávající zkušenosti ze všech oblastí péče – z domovů seniorů, léčených dlouhodobě nemocných či domácích agentur.

Pro zamyšlení předkládám několik témat:

- Posuzování stupně závislosti u osob s kognitivními poruchami.
 - Psychosociální adaptace seniorů se stupněm závislosti.
 - Problematika hyperosmolárních otoků ve stáří.
 - Orální zdraví geriatrického pacienta.
 - Nádorová onemocnění ve stáří – mezioborová spolupráce.
 - Pád jako častý příznak Alzheimerovy nemoci.
 - Rány a onkologický pacient.
 - Ageismus – věkově podmíněná diskriminace seniorů
- Motto: „Před šedinami povstaň a starci vzdej poctu“ (Bible)
- Budoucnost vzdělání v péči o seniora.
 - Paliativní péče v pobytových službách ve Švýcarsku

Paliativní péče ve Švýcarsku je poskytována jiným způsobem než v České republice. Do poslední možné chvíle je kli-

ent v domácím prostředí, a teprve když je péče v rodině časově náročná více než 6 hodin denně, je klient umístěn do domova pro seniory. Maximálně se využívá terénních služeb, jako je homecare a pečovatelská služba. Vláda podporuje seniorská bydlení (výstavba bytů), a to v bezprostředním okolí nemocnic a domů pro seniory. Důležitým aspektem je lékařská péče poskytovaná klientům nejen praktickými lékaři, ale i specialisty, kteří dochází za seniory. Výjezdy za lékařskou péčí prakticky neexistují. Lékaři a celý ošetrovatelský tým respektují přání klienta, přání rodiny je druhotné. Spirituální proces je významnou složkou péče. Je zaměřen na smysl života jednotlivého klienta, jeho potřebu hovořit o smrti a o tom co bude, omezení bolesti. Týmová práce se odráží ve snaze zlepšení kvality života klienta ve všech oblastech, v aspektech přípravy a podání stravy, smyslových zážitcích, jako je vůně (zápach) chuť, zrak – kulturní prostředí, příroda. Týmová práce je poskytována i v případech rozhodnutí asistované sebevraždy a úmrtí klienta probíhá důstojným způsobem.

Závěrem:

doporučená literatura:

Lidské potřeby ve stáří

Hugo Příbyl

Maxdorf 2015

96 stran

Cena 195,- Kč

ISBN 978-80-7345-437-1

Naděžda Kavalířová

Odolní senioři existují. Nepotřebují pomoc.

Pozvánka na seminář o měření odolnosti v populaci u starších dospělých z Institutu pro výzkum stárnutí z univerzity v britském Manchesteru.

Miluji vše britské: chutě, vůně, obřadnost, zdvořilost, čaje o páté, zázvorové sušenky, trávníky, tajemno věhlasných oxfordských kolejí i humor G. B. Shawa. Jedním z aspektů mého ob-

divu k Británii je i hluboká úcta před úrovní rozvoje zkoumání a snahy o porozumění procesům stárnutí. A to jak individuálním procesům, jako je stárnutí těla, tak procesům společenským.

V současném stavu poznání a fungování (čti financování) výzkumu v ČR si nedokážu představit, že by mi někdo nabídl zaměstnání na tři roky – s manažer-

ským platem – abych se věnovala výzkumu sociálního významu jídla a pití nebo spánku ve stáří. Zajímavých a důležitých témat pro zkoumání je přitom tolik: vnímání pozdní sexuality, efekty estetičnosti prostředí v pobytových institucích pro seniory, nebo vztahy mezi seniory a pomáhajícími roboty.

Abychom si rozuměli, nijak si nestě-
žuji. Moje výzkumná témata jsou velmi
zajímavá a snad mají i potenciál zlepšit
kvalitu života alespoň některých seniorů
v ČR. Chci jen ilustrovat, že Velká Bri-
tánie (a některé další země) jsou stále
ještě o velký krok vpřed. A manchester-
ský výzkumný institut a jejich projekt na
měření odolnosti, ke kterému se vztaho-
vala i výše zmiňovaná poznámka, jsou
toho zářným příkladem, hodným k ná-
sledování.

Až příliš často totiž v našich politic-
kých deklaracích i opatřeních, projek-
tech a výzkumech, ale i v běžném životě,
zaujímáme apriorní postoj, že senioři
jsou nemohoucí, že něco a někoho po-
třebují, že jim musí být pomozeno a je
potřeba se o ně postarat, něco jim dát a
naservírovat. Koncept odolnosti ponou-
ká k něčemu úplně opačnému. V jeho zá-
kladech stojí přesvědčení, že starší
dospělí jsou odolní jedinci, kteří dispo-
nují strategiemi, možnostmi a silou, aby
se opakovaně stavěli výzvám života tváří
v tvář. Mají moc i sílu zastupovat své
zájmy, být se za sebe a hájit se.

Samozřejmě, v populaci starších
osob jsou lidé, kteří zase tolik odolní nej-
sou, jsou oslabeni třeba už od dětství,
„jsou takový typ“, nebo je o tuto sílu
někdo (nebo něco) v průběhu života po-
stupně připravili, případně v nich někdo
něco přidusil nebo nepodpořil. Ale o ta-
kových lidech by se mělo uvažovat spíše
jako o pozornosti hodných výjimkách,
než o pravidlu popisující seniory a seni-
orky jako celek.

Přiznám se, že i já jsem vinna tímto
hříchem. Když jsme například připravo-
vali výzkum o seniorech a jejich kvalitě
života ve městě, zaměřovali jsme se
především na bariéry a problémy a če-
kali, na co všechno si budou respon-
denti-senioři a seniorky stěžovat, a jak je
to bude trápit. A ono se (samozřejmě)
ukázalo, že i když je některé věci trápí,
dokážou si s nimi poradit. Většina měst-
ských (a jistě i venkovských) seniorů
nejsou obětmi rychlých a překotných
změn městského prostředí, ale zároveň
je aktivně spoluutvářejí, formují a ovliv-
ňují svůj životní prostor a plasticky se
mu přizpůsobují. Když je štev, jak někdo
odhodí odpadky na zem, prostě ho upo-
zorní, když nejsou spokojeni s prací
policejní hlídky nebo nějakého magi-
strátního odboru, tak podají stížnost,
dokud nedosáhnou pozitivní změny k lep-
šímu.

Anebo jiný příklad: ve výzkumu vě-
novaném rolím, které mladí senioři za-
stávají, jsme podprahově předpokládali,
že toho budou mít na svých bedrech
moc, a budou z toho, jak se u nás v Brně
lidově říká, „padat na hubu“, ale ono ne.
I když řada z nich zastává spoustu rolí,
třeba jako zaměstnaná babička, která se
věnuje péči o vnoučata i svého postiže-
ného manžela a chodí na univerzitu
třetího věku, využívají ve svém každo-
denním životě nejrůznější strategie, díky
kterým zvládají a stihnou vše, co chtějí,
a co je potřeba.

Aniž by mne to nějak ospravedlňo-
valo, musím říct na svoji obranu, že v
tomto klamu, že senioři nejsou odolní,
zdaleka nežijí sama. Podle Evropského
sociálního výzkumu realizovaného v roce
2009 ve 29 zemích Evropy je Česká re-
publika společně s Ukrajinou, Ruskem,
Litvou, Bulharskem, Chorvatskem, Ma-
ďarskem a Izraelem jednou ze zemí, kde
pocity soucitu se seniory převažují nad
pocitů obdivu k jejich schopnostem a
kompetencím. Konkrétně v poměru 56 %
ku 38 %.

V Německu a skandinávských zemích
jsou obě tyto emoce pocítované k senio-
rům zastoupeny téměř rovnoměrně. Ve
státech jižní Evropy, ale i v zemích, jako
je Belgie, Švýcarsko nebo Francie na-
opak převažuje obdiv nad soucitem, v
Irsku je rozdíl v těchto dvou ukazatelích
dokonce 31 procentních bodů. Holt jiný
kraj, jiný mrav. Anebo že by senioři v na-
posledy jmenovaných zemích měli více
příležitostí (nebo nutnosti) své schop-
nosti a svou odolnost více projevovat?

Odolnost budovaná ze zdrojů vnitřní
síly projevovaná často tváří v tvář život-
ním výzvám a překážkám je něco, o čem
by senioři mohli přednášet na univerzi-
tách. Vždyť i samotné stárnoucí tělo je
důkazem toho, čím vším už člověk pro-
šel, co všechno ustál.

A já slibuji, že se budu snažit víc ob-
divovat schopnosti a dovednosti, víc než
dávat prostor nepatřičnému a nevyžáda-
nému soucitu.

Článek Lucie Vidovičové,
časopis Vital

Trošku jiný příběh stvoření

Na počátku
pokryl Bůh zemi brokolicí, kvěťákem a špenátem, zelenou a
žlutou a červenou zeleninou všeho druhu, aby muž a žena
mohli žít dlouho a zdravě.

A Satan stvořil Algidu a Rafaela. A zeptal se: „Ještě pár hor-
kých višní k té zmrzlině?“

A muž odpovídal: „Ano, rád.“ a žena poznamenala: „Mně pro-
sím ještě horkou vafli se šlehačkou.“

A tak každý nabrali 5 kilo.

A Bůh stvořil jogurt, aby si žena mohla uchovat figuru, která
se muži tak líbila.

A Satan vytvořil z pšenice bílou mouku a z řepy cukr a zkom-
binoval je.

A žena změnila svou konfekční velikost z 38 na 46.

I Hospodin řekl: „Zkuste můj okurkový salát.“

A Dábel k tomu stvořil dressing a česnekový toast jako přílohu.

A mužové a ženy si po tomto požitku povolili pásky alespoň o jednu
díрку.

Bůh ale vyhlásil: „Dal jsem Vám přece čerstvou zeleninu a oli-
vový olej na ni!“

A Satan stvořil malé briošky a Camembert, humrové chlebičky
a kuřecí prsíčka na másle, k čemuž bylo již třeba druhého ta-
líře.

A hladina cholesterolu lidstva stoupala k nebesům.

Tak Hospodin stvořil běžecké boty, aby jeho děti ztratily nějaké
to kilo.

A Satan stvořil kabelovou televizi s dálkovým ovládáním, aby
se člověk nemusel obtěžovat s přepínáním.

A mužové a ženy se smáli a plakali před blikající obrazovkou
a počali se odívat do strečových joggingových dresů.

Na to Bůh stvořil brambory, s nízkým obsahem tuku a bohaté
na draslík a další cenné látky.

A Satan odstranil zdravou slupku a vnitřek rozdělil na plátky, které pak smažil ve zvířecím tuku a poprášil pak spoustou soli. A člověk získal dalších pár kilo. Pak Hospodin vynalezl libové maso, aby jeho děti nemusely zpracovávat tolik kalorií, a přitom aby se zasytily. A ďábel stvořil McDonalds a Cheeseburger za 99 centů. A pak se Lucifer zeptal: „Hranolky?“ A člověk odpověděl: „Jasně – extra velkou porci s majonézou!“ A čert řekl: „Tak to má být.“ A člověk utrpěl srdeční infarkt. Bůh si povzdechl a stvořil čtyřnásobný bypas. A Satan vynalezl státní zdravotní pojištění.

Úsměv

Úsměv nestojí nic a vynáší mnoho. Obohacuje toho, kdo ho přijímá aniž by ochuzoval toho, kdo ho daruje. Trvá chvíli, ale vzpomínka na něj bývá stálá.

Nikdo není tak bohatý, aby se bez něj neobešel a nikdo není tak chudý, aby ho nemohl darovat. Úsměv vytváří v domově štěstí, ve starostech oporu, citlivým znamením přátelství. V únavě přináší odpočinek ve znechucení vrací odvahu. V zármutku je útěchou a pro každou bolest přirozeným lékem. Je dobře že si ho nelze koupit ani půjčit, ani ukrást, protože má hodnotu okamžiku, kdy se daruje.

A kdybys potkal někoho, kdo by neměl pro tebe úsměv, ačkoli na něj čekáš, buď velkodušný a oblaž ho svým úsměvem, protože nikdo tak nepotřebuje úsměv, jako ten, kdo ho nemá pro druhé.

Čínský horoskop na rok 2017 rok Ohnivého kohouta

Turbulentní, a pro mnohé náročný rok ohnivý Opice podle čínského horoskopu střídá rok Ohnivého kohouta, kterému je zasvěcen rok 2017. Ohnivý Kohout patří v čínském horoskopu mezi nekonfliktní, dobrosrdečné, ale i silně egoistické znamení. Bude takový i rok 2017 a co čínský horoskop na rok 2017 slibuje?

Rok Ohnivého kohouta začíná podle čínského kalendáře dne 28. ledna roku 2017 a končí 15. února 2018. Tento rok symbolizuje především vítězství a úspěchy, kterých bude v průběhu roku dosaženo díky pílí, trpělivosti a tvrdé práci. Ohnivý Kohout přináší klid rodinných a soukromých vazeb, talent, dobrodružství, objevování a překonávání nových výzev. Nadcházející rok ohnivého Kohouta přinese nové pobídky osudu, které budou vyžadovat vtip a praktická řešení. Kohout je rovněž odvážné znamení, takže dovolí lidem v životě

více, ale bezpečněji riskovat. V čínské kultuře Kohout reprezentuje rovněž vymítání zlých duchů.

Rok Ohnivého Kohouta 2017 bude probíhat ve znamení spravedlnosti, odvahy a kreativity. Kombinace letošního prvku ohně, s dalším silně zastoupeným prvkem kovu, vytváří energetickou nerovnováhu a činí tak z roku 2017 rok, který se děje v napětí a není příliš vhodný ke změnám. Nejlepší čas pro případné začátky nových projektů bude na podzim tohoto nadcházejícího roku Ohnivého Kohouta.

Rok ohnivého Kohouta bude intenzivní a mocný, pokud jde o posun vpřed. Chcete-li uspět, držte se osvědčených a praktických cest k úspěchu spíše, než riskantních podniků a záměrů. V roce Kohouta budou sklízet úspěchy ti, kteří budou uznávat základní kohoutí zásady, tedy budou se držet tvrdé práce, rodinných hodnot a prvotřídních výkonů.

Jubilanti

(září-prosinec)

80 let:

BARTOVSKÝ PAVEL ING.	Dýšina-Nová Huť
BÍLKOVÁ JARMILA	Uherský Brod
BOROVCOVÁ MARIE	Řepníky
BRÁZDOVÁ MARIE	Chrudim 5
BROŽKOVÁ HILDA	Kutná Hora
DEJMKOVÁ RŮŽENA	Praha 9-Střížkov
FLORIÁN LUDVÍK	Ostrov n. Ohří
KOMÁREK KAREL	Praha 7
KOPECKÝ VÁCLAV	Chrudim
KREJČOVÁ ANNA	Česká Lípa
MAREŠOVÁ NADĚŽDA	Praha 10
PÁNÍKOVÁ JAROSLAVA	Přerov
PAVLOVCOVÁ VĚRA	Hradec Králové
RAMISCHOVÁ KRISTA	Nový Bor
RAŠKOVÁ ANNA	Ivanovice na Hané
VRAŠTILOVÁ BOHUMILA	Králíky
ZÁMEČNÍKOVÁ TEREZIE	Ústí n. Or.
ZÍTKOVÁ JAROSLAVA	Klatovy

81 let:

BULVOVÁ VIKTORIE	Litomyšl
CHYTÍLKOVÁ MARIE	Otrokovice
JINDROVÁ BOHUMILA	Plzeň
KŘÍČKOVÁ VLASTA	Jindřichův Hradec
METELA IVAN	Brno
MRÁZ VÁCLAV	Jesenice
PADEVĚT FRANTIŠEK	Aš
SEDLÁČEK KAREL	Odrava
SLÁDEK FRANTIŠEK	Nýrsko
SOUČKOVÁ ALEXANDRA	Praha 2
SRBOVÁ MILENA	Rakovice
ŠTĚPÁNOVÁ ILONA	Chvalčov
VIČAROVÁ ANEŽKA	Holubice
ZEMANOVÁ OLGA	Postupice

82 let:

BLATNÁ MILENA ING.	Brno
BRABCOVÁ ZDEŇKA	Klatovy
JANDOVÁ EVA	Louny
JANŮ BOHUSLAV	Neratovice
KAŇÁK ŠTĚPÁN	Frýdlant n. Ostr.
KARAS JAN RNDR.	Třebíč
KAŽDANOVÁ EVA	Kanada
MARTINÁK JAROSLAV	Přerov
MLÝNEK DUŠAN	Frýdek-Místek
POPELKA MILOSLAV	Jalubí
SLADKÝ FRANTIŠEK	Koryčany
SMUDOVÁ ANTONIE	Opava 5
STANZLOVÁ ZDEŇKA	Břeclav 2
ŠKOLUTOVÁ BOŽENA MUDR.	Vyškov
WENIGER OLDŘICH	Pardubice 2
ZÁLESKÝ FRANTIŠEK	Brno

83 let:

BALÍK LADISLAV	Praha 9-Běchovice
BEDÁŇ JOSEF Ing.	Praha 4
BLAHA FRANTIŠEK	Hluk
BÜRGER WALTER	Mimoň

BURIÁNOVÁ EVA	Praha 4-Chodov
FISTR BOHUSLAV	Ždánice
FUCHS BOŘIVOJ	Praha 10-Uhřetěves
IHAZ ALEŠ	Orlová 4
JURÁSEK KAREL	Příbor
KLEMPÍŘ IVO	Praha 8
KOCIÁNOVÁ HELENA	Mikulovice u Jesen. 1
KOUBOVÁ ANNA	Nepomuk
MICHALICA CYRIL	Hlohovec u Břeclavě
NOSEK JIŘÍ	Jihlava
PEŠKOVÁ JIŘINA	Rájec-Jestřebí
PŘESLIČKA FRANTIŠEK	Přerov
SEMOTAMOVÁ JARMILA	Jihlava
SMORADOVÁ EVA	Horní Slavkov
SVOBODOVÁ ALENA	Brno
TĚŠÍNSKÁ NADĚŽDA	Praha 2
TROJANOVÁ MIROSLAVA	Smiřice
UHLÍŘ VÁCLAV	Nové Město na Mor.
VEJVODA MILOSLAV	Prachovice
VICENEC JIŘÍ	Jindřichův Hradec
VONDRÁČKOVÁ LUDMILA	Klatovy 3

84 let:

BAJNAROVÁ MILOSLAVA	České Budějovice
BÍLKOVSKÝ FRANTIŠEK	Jindřichův Hradec
BLAŽEK MILAN MUDR.	Blovice
ČERNÍK ZDENKO	Brno
HAMPL MIROSLAV	Šumperk
HEBERTOVÁ ANNA	Praha 9-Čakovice
HODYSOVÁ JIŘINA	Libochovice
HORÁKOVÁ MARIE	Znojmo 2-Přímětice
JOHN JIŘÍ	Hronov
JORDÁNKOVÁ LUDMILA	Čejkovice
KADLČKOVÁ ANEŽKA	Dolní Němčí
KOVAŘÍKOVÁ EVA	Hradec Králové 3
KRATOCHVÍLOVÁ LUDMILA	Veslí nad Moravou
KRÝSLOVÁ VLASTA	Plzeň
LANGER DRAHOMÍR	Dolany
MAIER VLASTIMIR	Postřelmov
MAŠKOVÁ BLAŽENA	Klatovy
NÝDRLE JIŘÍ	Nová Paka
PALOVÁ IRENA	Hoštálková
PEROUTKOVÁ VĚRA	Brno
PROKEŠOVÁ MARIE	Chrudim
PYTLÍKOVÁ VLASTA	Plzeň
ROSECKÝ FRANTIŠEK	Znojmo
ŘÍČAŘOVÁ JAROSLAVA	Hradec Králové 7
SIGMUNDOVÁ ELISABETH	Kravaře
SMETANOVÁ MARIE	Hořovice
SOJKOVÁ RŮŽENA	Liběchov
SOLAŘ LEOPOLD	Znojmo 2
ŠKODOVÁ LUDMILA	Plzeň
ŠMEJKAL PAVEL	Olomouc
TEJKL ZDENĚK	Brno-Bystrc
TOPŠOVÁ MARTA	Litoměřice
ULRYCHOVÁ HANA	Nová Paka
ZYCH JAROSLAV	Velké Losenice
ŽÍDEK LEO	Ostrava 21
ŽÍŽKA VÁCLAV	Počátky

85 let:

BAREŠ FRANTIŠEK	Libošovice
BOROVEC FRANTIŠEK	Pardubice-Nemošice
BRÁZDA KAREL	Liberec-Vratislavice
DUŠKOVÁ EVA	Praha 5-Stodůlky
FALKENAUEROVÁ MARIE	Třebíč
HAMPL JAROSLAV	Sedlčany
HEJDOVÁ EVA	Roudnice n.L.
HODINKA OLDŘICH	Chlumčany
HORSKÁ ALŽBĚTA	Cheb
HRAZDILOVÁ ZDEŇKA	Ostrov n.Ohří
HRDINA JIŘÍ	Žďár n.Sáz.
JEŽOVÁ MARIE	Dolní Bojanovice
KADRLE JOSEF	Dobřany
KARMANOVÁ MARIE	Staňkov
KOSAŘ VLADIMÍR	Turnov
KRATOCHVÍL LADISLAV	Rozstání
KRČMÁŘOVÁ MARTA	Rychnov n.Kněžnou
KUPSKÁ IRENA	Karlovy Vary
MÁDLE JAROSLAV	Olomouc
PETRŮ BLANKA	Praha 10
SLAVÍKOVÁ VLASTA	Verneřice
SMOTLACHOVÁ VLASTA	Mníšek p.Brďy
SNOPEK FRANTIŠEK	Tachov
STEINEROVÁ JARUŠKA	Česká Třebová
STUHLÍKOVÁ BOHUMILA	Třebíč
SUCHOMELOVÁ MARIE	Lanškroun
ŠANA JAROSLAV	Olomouc
ŠULCOVÁ MARIE	Nová Paka
THEISSIGOVÁ BELA	Vlašim
URBAN VLADIMÍR	Lavičné
VAVŘICHOVÁ EVA	Roudnice n.L.
VOJTENKOVÁ MILUŠE	Zalužany
VOZKA FRANTIŠEK	Moutnice
ZAHRADNÍK BEDŘICH	Brno - Královo pole
ZHOROVÁ BOHUNKA	Olomouc

86 let:

ANTOŠ JAROSLAV	Třebechovice p.Oreb.
BOSÁČKOVÁ EVA	Praha 5
BRÁZDOVÁ JARMILA	Liberec 25
DOFEK BŘETISLAV	Olomouc
DURIŠ JAROSLAV	Havířov 1
DVOŘÁKOVÁ HANA	Vysoké Veselí
HLADÍK BOHUMIL	Litomyšl
HŘEBEKOVÁ LIBUŠE	Kovářov
HUŠEK JAN	Praha 9
JÍROVCOVÁ ŠTĚPÁNKA	Strakonice I
KANICKÝ IGOR	Ostrava 8
KLEČKA JOSEF	Brno
KOVÁŘOVÁ JARMILA	Písek
KUBINA RUDOLF	Kozmice u Hlučína
KUBŮ AMÁLIE	Meziboří
KUNTA MILOŠ	USA
KVOCHOVÁ JITKA	Brno
LAPKA VÁCLAV	Hřivice
LEŠINGER JOSEF	Česká Třebová
LIŠKOVÁ MILUŠKA	Rychnov n.Kněžnou
LOS VLADIMÍR	Ostrava -Muglinov+E2490
MORAVEC MIROSLAV	Dvůr Králové n.L.
MUŽÍKOVÁ LUDMILA	Milotice n.Beč.
PERNICKÁ EVA	Praha 4
PEŠKA OLDŘICH	Zlín-Prštné
PROCHÁZKA HUBERT RNDR CS	Kobylnice
PROCHÁZKA JIŘÍ	Praha 4

RÁZEK ADOLF ING.	Praha 4-Modřany
SOUKALOVÁ EVA	Praha 4-Michle
SOVA IVAN	Bělá p.Bezdězem
SPÁČIL JOSEF	Újezd u Brna
SUSEDKOVÁ MARIE	Rozstání
ŠIMEK ROSTISLAV	Březolupy
ŠUBRT KAREL P.	Praha 8
TICHÁ DRAHOMÍRA	Svitávka
TOTH BOHUSLAV	Pražmo
VACULÍKOVÁ MARIE	Šternberk
VARAUS MIROSLAV	Strakonice
VIKTORIN BRUNO	Hať u Hlučína
VINKLÁŘ OTAKAR	Praha 5-Lužiny
VÍTOVÁ EVA	Pzeň
VLACH JAN	Písek
VOLKOVÁ BOŽENA	Praha 7
WASSERBAUEROVÁ MARIE	Třebíč
WIRTH JAROSLAV	Horšovský Týn
ZAHRÁDKA FRANTIŠEK	Příbram VII

87 let:

BLIŽŇÁKOVÁ HEDVIKA	Vsetín
BOZDĚCH ZÁVIŠ ING.	Praha 6
BROMOVÁ DAGMAR	Olomouc 9
BURYÁNKOVÁ VĚRA	Veselí n.Luž.
ČÁPOVÁ ALENA	Praha 8
ČEJKA JIŘÍ ING.	Roudnice n.L.
ČUČKOVÁ VĚRA	Slavkov u Brna
DRAŽILOVÁ MARIE	Říčany u Prahy
FADRHONCOVÁ MILOSLAVA	Mladá Boleslav
FOŘT BLAHOSLAV	Praha 4-Chodov
GABRHEL JOSEF ING.	Ostrava 8
HALVA BOHUSLAV	Kolín V
HAVLÍKOVÁ LIBUŠE	Strakonice
HAVRLANTOVÁ JINDŘIŠKA	Rybí
HUBÁČEK LADISLAV	Praha 10
JAHODA VÁCLAV	Liberec 1
JANDA MIROSLAV	Praha 5
KOMOSNÝ FRANTIŠEK	Dolní Bojanovice
KOPÁČEK JAROSLAV	Horažďovice
LIVOROVÁ KVĚTUŠE	Praha 2
MATOUŠKOVÁ EVA	Brno
NEČAS JIŘÍ	Praha 3
NETUKA VÁCLAV	Rychnov n.Kněžnou
NOVOSAD JAROSLAV ING.	Francova Lhota
PATZELT GÜNTER	Svoboda n.Úpou
PIJÁČEK JIŘÍ	Praha 10
PILAŘ MIROSLAV	Hradec Králové 8
POLACHOVÁ ANNA	Mořkov
POUR JOSEF	Rožmitál p.Třemš.
RASZKA JAN	Frýdek-Místek
RŮŽIČKA MIROSLAV	Tábor
ŘEZNÍČKOVÁ NADĚŽDA	Kladno
SEDLÁK ANTONÍN	Hradec Králové
STADTHERR JAROSLAV	Jablonec n.Nis.
STEHLÍK JAROSLAV	Kutná Hora
SVĚRÁKOVÁ IRENA	Praha 2
ŠEBERKOVÁ LIBUŠE	Praha 8
ŠEVČÍKOVÁ NADĚŽDA	Plzeň
ŠINDELKA VILÉM	Rožná nad Pernšt.
ŠMÍD FRANTIŠEK	Olomouc
TÁBORSKÝ ZDENĚK	Pardubice
VÁŇOVÁ DAGMAR	Sokolov
VENCÁLKOVÁ EVA	Brno
VOLFOVÁ MARIE	Roudnice n.L.

ZIMA RUDOLF	Havířov	SUCHÁ MILADA	Roudnice n.L.
ZVONIČEK VÁCLAV	Dřívý	ŠALOMONOVÁ LUDMILA	Znojmo
<u>88 let:</u>		ŠIROKÁ BLANKA	Brno
BECHYŇOVÁ EVA	Příbyslav	ŠMIC STANISLAV	Planá u Mar.Lázní
BERÁNKOVÁ MARIE	Brno	TICHÝ VÁCLAV	Plzeň
BUBNÍK AUGUSTIN	Praha 4	UHER LADISLAV	Jenštejn
CAPO ROBERT	Písek	VAŠÍČEK ŠTĚPÁN	Blatnice p.sv.Ant.
ČEJKA ČESTMÍR	Praha 10	ZÁRYBNICKÁ VLASTA	Jihlava
ČEPELA STANISLAV	Praha 4-Modřany	ZEMANOVÁ RENATA DR.	Vyškov
ČÍLOVÁ BLANKA	Nová Paka	ZIEMANOVÁ VENUŠE	Kostelec n.L.
FINGERLANDOVÁ HELENA	Praha 2	ŽÁČEK VÁCLAV	Boskovice
GAJDOŠÍKOVÁ ANNA	Zlín	<u>90 let:</u>	
GLOS VÁCLAV	Těmice u Hodonína	HAAS STANISLAV	Benešov u Prahy
HLÁVKOVÁ BLAŽENA	Opava	HERMOCH JAN	Rokytnice n.Jiz. 3
HOFRICHTER ROBERT	USA	HÜBNEROVÁ LUDMILA NAĎA	Praha 1
HŘIBOVÁ MARIE	Bojkovice	JANČÁKOVÁ MILADA	Praha 2
CHARVÁT JIŘÍ	Pardubice	KOMOROUS ALOIS	Teplice
JOHANIDESOVÁ KVĚTUŠE	Žďár n.Sáz.	KOWALYK BOHDAN	USA
KAIPROVA ELIŠKA	Beroun 2	KRAICOVÁ ALENA	Praha 5-Hůrka
KIESLINGER IVAN	Praha 9-Prosek	KRATOCHVÍLOVÁ MARIE	Sloup
KOPŘIVOVÁ ELIŠKA	Nové Město na Mor.	KRYDL ANTONÍN	Ústí n.L.
NĚMEC JAROSLAV	Ostrava 22	KUNČAROVÁ VĚRA	Bruntál
OBRUČA LUBOMÍR	Praha 9 - Vinoř	MENŠÍKOVÁ BOŽENA	Praha 7
ONDRÁČKOVÁ JANA	Praha 8	MIHÁLIK ŠTEFAN	Svatobořice
PATOČKA ROBERT	Praha 2	MIKŠ ZDENĚK	Brno
POK MILOSLAV	Třemošná u Plzně	MUSILOVÁ LIBUŠE	Březnice
POPÍLKOVÁ RŮŽENA	Hrochův Týnec	ROSENKRANZOVÁ MARIE	Jihlava 2
POUROVÁ JIŘINA ING.	Petřvald u Karviné	RUTA JAN	Turnov
RUDOLF RUDOLF	Karlovy Vary	ŘEŽÁBOVÁ VLASTA	Liberec 5
RŮŽIČKOVÁ JARMILA	Ostrava 10	SEFEROVIČ TUGOMÍR ING.	Praha 6
SEIDL EVŽEN	Louny	SLEZÁK LEON Ing.	Brno
ŠEDO VÁ ALENA	Brno	SOUČEK VIKTOR	Modřice
TEPLÝ VÁCLAV ING.	Praha 8	ŠEBEČEK RICHARD	Zlín
TRINKL RENÉ	Český Brod	ŠEBKOVÁ LUBOMÍRA	Praha 1
ZAŇKOVÁ JITKA	Doudleby n.Orl.	ŠIMŮNKOVÁ DANUŠE	Košállov
GRÉGR BOHUSLAV	Hořovice	ŠPIŘÍKOVÁ MARIE	Oslavany
<u>89 let:</u>		ŠURYOVÁ ZDENKA	Brno
BROŽOVÁ ANNA	Brno-Lesná	VACULÍN JAROSLAV	Šumice
DRÁBEK VLADIMÍR	Babice u Uh.Hradiště	VÁŇOVÁ MARIE	Jihlava
DVOŘÁČKOVÁ MARIE	Bohdalov	VLASÁK VLADIMÍR	Rudník u Vrchlabí
DVOŘÁK LUBOMÍR	Brno	ZVELEBILOVÁ BOŽENA	Praha 6
FOLTÝNOVÁ FRANTIŠKA	Kvasice	ROZIŇÁKOVÁ ALENA	Húttikon, Švýcarsko
GABEROVÁ EVA	Dvůr Králové n.L.	<u>91 let:</u>	
HANZÁLEK ZDENĚK	Brno	BRŮHOVÁ JIŘINA	Plánice
JANOUSEK VLADISLAV	Plzeň	JANEBA RADOSLAV	Hradec Králové 3
JELÍNEK JOSEF	SRN	KÖNIGOVÁ KVĚTOSLAVA	Turnov
KESSLEROVÁ NORA	Brno	KRÁTKÁ MARIE	Jaroměřice n.Rok.
KLEMENTOVÁ ANNA	Golčův Jeníkov	KŘÍŽ VÁCLAV	Blatná
KOPECKÁ BOHUSLAVA	Řitka	LUŽA ZDENĚK	Miškovice u Holešova
KOPEČKOVÁ MILADA	Jaroměřice n.Rok.	MALÁ VĚRA	Stará Paka
KYNĚROVÁ KVĚTOSLAVA	Kyjov	NÁDENÍK ZBYNĚK Dr.	Praha 6
LACIGOVÁ MARIE	Otrokovice	POLÁŠKOVÁ FRANTIŠKA	Ostrava 8
LIŠKA MILOUŠ	Rychnov n.Kněžnou	ROUBAL VIKTOR	SRN
NOVÁKOVÁ VĚRA	Most	RŮŽIČKA MILOSLAV	Vilémov u Golč.Jen.
OBADÁLKOVÁ JANA	Praha 1	RŮŽIČKA ZDENĚK	Ostrava 8
OPICHAL JAN	Hluk	ŠULÁKOVÁ VIKTORIE	Nový Hrozenkov
PÁSKOVÁ JARMILA	Česká Třebová	ŠŮS LADISLAV	Plzeň
PEKOVÁ MILUŠE	Vimperk	TUNÁK PAVEL	Ostrava-Zábřeh
ŘIHÁK JAROSLAV	Kroměříž	VÝBORNÝ IVO JUDR.	Praha 5
SLÉHOVÁ JANA	Řitka	WOLLMANOVÁ BOŽENA	Jihlava
SOCHOROVÁ LIBUŠE	Louny	<u>92 let:</u>	
STAŇKOVÁ FRANTIŠKA	Ostrava 15	BAYEROVÁ MARIE	Nový Jičín
STUDENÝ LUBOMÍR	Prostějov		

BOŽEK VLADIMÍR JUDr.	Boskovice	MAREČEK EMIL	Praha 4-Nusle
ČADEK OTTO	Suchdol n.Luž.	MÍKOVÁ EMILIE	Praha 6-Suchdol
DUNAJ JAN	Nížkovice	PELC ANTONÍN	Praha 10
FEXA JOSEF	Třešť	POKORNÝ JOSEF	Nasavrky
HÁJEK DALIBOR	Benátky n.Jiz.	SCHILLEROVÁ KVĚTOSLAVA	Praha 2
HRONOVSKÁ ANNA	Vrdy	SMOLOVÁ VLASTA	Praha 4-Podolí
JANÍRKOVÁ ŠTĚPÁNKA	Jablunka n.Bečvou	VRTĚL KVĚTOSLAV	Polkovice
KOŘÁN LADISLAV	Strakonice II		
MELICHAROVÁ MARIE	Tišnov	<u>95 let:</u>	
NÁPLAVA JAROSLAV	Nedakonice	DOLISTA KAREL PHDR.	Praha 8
NUTIL LADISLAV	Plzeň	PERNÝ MIROSLAV	Kutná Hora
POLÁKOVÁ BLAŽENA	Praha 4-Nusle	SLANINA JOSEF	Praha 4-Spořilov
ŘEHÁKOVÁ LIBUŠE	Znojmo 2	VOPAŘILOVÁ MIROSLAVA	Praha 5
STEHLÍK OTO	Praha 2		
STRNADOVÁ VLASTA	Ústí n.L.	<u>96 let:</u>	
SVOBODOVÁ HELENA	Brno	FIALOVÁ VĚRA	Praha 10
VOZÁBALOVÁ VĚRA	Čáslav	MENCLOVÁ KVĚTOSLAVA	Mělník
ZELENÝ ZDENĚK	Praha 4-Nusle	NOVÁK BOHUMIL	Děčín 29
ZMEK PAVEL ING.	Benešov n.Pl.	SVOBODA VLADISLAV	Švýcarsko
KALVACHOVÁ VĚRA	Vysoké Mýto	VAŠINOVÁ VÍTĚZSLAVA	Otrokovice
		VAVÁČKOVÁ MARIE	Praha 5-Smíchov
<u>93 let:</u>		<u>97 let:</u>	
HOLÁŇ STANISLAV	Nedakonice	HELEŠICOVÁ ZDENKA	Břeclav 5
KAVALÍROVÁ NADĚŽDA DR.	Praha 4	KULHANOVÁ ŠTĚPÁNKA	Praha 10
KUPCZOK JAN	Jablunkov	KÝR MILAN ING.	Konice
MATOUŠKOVÁ MARIE	Domašín		
ROLINC STANISLAV	Hranice	<u>98 let:</u>	
SMOLÍKOVÁ VLASTA	Opava	HOLEC JOSEF	Šumperk
TICHÁ MARIE	Cheb	PROKOPOVÁ MARIE	Praha 4
TICHÁ MARIE	Pardubice	VYMĚTAL ZDENĚK	Praha 6
WIENDL FRANTIŠEK	Klatovy 4		
<u>94 let:</u>		<u>99 let:</u>	
BRICHTOVÁ MARIE	Tišnov	DLABAČ VLADIMÍR	Plzeň
ČERMÁKOVÁ VĚRA	Nová Paka	NOVÁKOVÁ NINA	Zalužany
FAKTOR VÁCLAV	České Budějovice		
KRCHOV JIŘÍ	Kaplice	<u>100 let:</u>	
KŘEMENKOVÁ DANIELA	Olomouc	SEVERINOVÁ LUDMILA	Skuteč
KUČERA MILOSLAV	Dřísy	VIDLÁŘOVÁ FRANTIŠKA	Brno

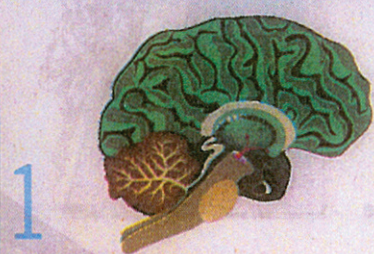
Opustili nás

BABUŠÍK MOJMÍR	BRNO	LOSOT ZDENĚK	CHOMUTOV
BARTL FRANTIŠEK	MORAVANY	LUCOVÁ MARIE	LETOVICE
BENŠOVÁ OTYLIE	OPAVA	MALÍŘ OTMAR	HAVÍŘOV
CELER ALEXANDR	OSTROV	MIKOLÁŠ JOSEF	KDYŇE
CIML JAROSLAV	ČESKÉ BUDĚJOVICE	NOCAR LADISLAV	TLUČNÁ
CIMRICH MIROSLAV	ÚSTÍ n. ORLICÍ	NOSKOVÁ DOBROMILA	BRNO
DOLÁK MIROSLAV	BÍLOVICE	NOVÁKOVÁ JOSEFA	DOLNÍ ČERMNÁ
DRÁPELA ANTONÍN	JIHLAVA	NOVOTNÝ VLASTIMIL	KRAKOVANY v ČECHÁCH
ERLEBACHOVÁ RENATA	HOSTINNÉ	ŘÍHA KAREL	BYSTRICE pod HOSTÝNEM
FLEK MIROSLAV	BOSKOVICE	STRAKA PAVEL	BŘECLAV
FUKSOVÁ JAROSLAVA	NOVÉ M. n. MORAVĚ	ŠINDELÁŘ JAN	ŽIDLOCHOVICE
HAŽMUKOVÁ PAVLA	BRNO	ŠINDELÁŘOVÁ ZDEŇKA	HUSINEC
JANÍČEK VLADISLAV	ZÁBŘEH	ŠPERKA LADISLAV	LOŠOV
JEDNOROŽEC LUBOŠ	PRAHA	VÍŠEK FRANTIŠEK	VČELÁKOV
JÍŘINA STARÁ	SUŠICE	VOPATOVÁ MILOSLAVA	HORNÍ BŘÍZA
KOMÁREK FRANTIŠEK	PŘEROV	VORLÍČKOVÁ HELENA	STŘÍŽOV
KOPFSTEINOVÁ MARIE	ČESKÉ BUDĚJOVICE	ZVONÍČEK VOJTĚCH	BRUMOV
LAZAROVÁ HELENA	TURNOV		

Dárci

Anna Holubová Uherské Hradiště-Drslavice	200	Dagmar Klobasová Slavkov u Brna	200
Rostislav Šimek Uherské Hradiště-Březolupy	200	Ludvík Čermák Vyškov	200
Anna Hononá Uherský Brod	100	Bohumil Robeš Vyškov	500
Karel Štich Ostrava	200	Božena Školutová Vyškov	200
Zdeněk Albert Prtostějov	500	Josef Havránek Vyškov	200
Josef Odehnal Proseč	300	Marcela Krčková Vyškov	200
Jana Hošťálková Vídeň	500	Milan Netušil Vyškov	200
Naděžda Marešová Praha	100	Renata Zemanová Vyškov	200
Ludvík Florián Ostrov	200	Marie Zvěřinová Vyškov	200
Věra Krupičková Praha	1000	Karel Kos Ostrava	400
Ladislav Nutil Plzeň	200	Vlastimil Říha Žamberk	100
Anna Pospíšilová Pustiměř	200	Marcela Šimová Žamberk	100
pobočka Příbram	1000	Oldřich Jedlička Brod nad Dyjí	1000
Marie Brázdová Chrudim	100	Rudolf Štolfa Pustiměř	300
Eliška Vlčková Chrudim	100	Věra Husníková Plzeň	300
Jaromír Vyskočil Chrudim	1000	Oldřich Jedlička Brod nad Dyjí	1000
Vítězslava Neužilová Brno	200	Vladimír Vlasák Rudník	100
Eva Kubínková Slavkov u Brna	200		

UDÁLOSTI TÝDNE VE VĚDĚ A ZDRAVOTNICTVÍ

1

Dřívější diagnóza Parkinsonovy nemoci

■ Rané fáze Parkinsonovy choroby, při níž má pacient poruchy hybnosti nebo se nekontrolovaně třese, by měl odhalit nový test z míšního moku, informovali z univerzity ve skotském Edinburghu. Včas zjištěnou nemoc by tak bylo možné déle brzdit.

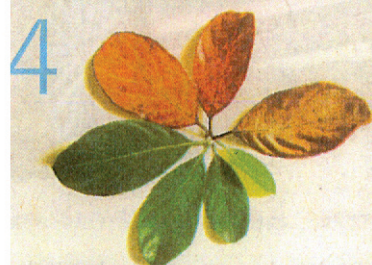
4 Přístroj z Liberce odhalí příčiny bolesti svalů

■ Vědci z Technické univerzity v Liberci vytvořili automatizovaný přístroj, který pomůže fyzioterapeutům a rehabilitačním lékařům objektivně zhodnotit svalové napětí pacientů a umožní sledovat vývoj nemoci svalů i efektivnost zvolené léčby.

5 Nakažení komáři mají bránit infekci

Komáři nakažení bakterií Wolbachia nedokážou na lidi přenášet viry Zika či dengue. V příštích dvou letech budou tito komáři vypouštěni v brazilském Rio de Janeiro a v Medellínu v Kolumbii, aby se ukázalo, jestli se bakterie rozšíří a sníží nebezpečí virové nákazy pro lidi.

4 Uznání za péči o seniory

■ Cenu Makropulos získala obec Křižánky z Vysočiny se 400 obyvateli za pozornost věnovanou starším občanům – stabilně je zapojuje do dění v obci a pořádá pro ně i univerzitu třetího věku. Cenu vyhlašuje občanské sdružení Život 90, podporuje ji ministerstvo zdravotnictví.

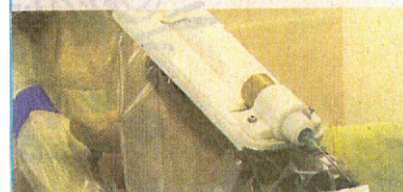
1 Nejmenší magnety

■ Vědci z Univerzity Palackého v Olomouci spolu s kolegy z Prahy a Singapuru vyvinuli nejmenší kovové magnety na světě. Jejich velikost se měří v nanometrech (miliontinách milimetru). Vědci zkoumají jejich uplatnění v lékařské diagnostice. Jejich práci zveřejnil časopis Nature Communications.

4 Robotická operace uvnitř oka

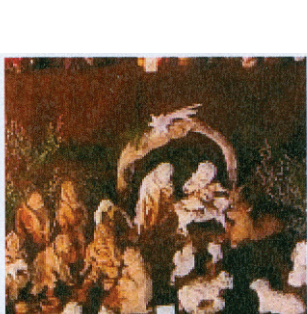
■ Tým lékařů z Oxfordské univerzity provedl zákrok, při němž operační robot působil uvnitř oka – odstranil z něj setinu milimetru tlustou blanku, která se začala vytvářet na sítnici. Operační jehlu, jež pronikla do oka, řídil chirurg pomocí joysticku. Nástrojem pohybují motorky, jež odfiltrují případný třes ruky operátora.

Rychnov nad Kněžnou

Tradiční výstavy betlémů z kraje Orlických hor. Výstava nabízí zajímavé exponáty, jakými jsou soubory betlémů od soukromých sběratelů či současných tvůrců - etlémy vyřezávané, skleněné, keramické, perníkové, textilní, paličkové, vyšíváné, háčkové, papírové, plechové i betlémy mechanické.

Výstava betlémů v Hanušovicích u pana Jana Janků je hodna obdivu nejen pro jejich počet, ale pro různé druhy betlémů a také vzhledem k úctyhodnému věku (95 let), vitalitě jejich tvůrce, který přežil věznění a rozsudek smrti. Podívejte se sami.

betlém mezi rybičkami

Farní dům svatého Josefa zahajuje

Jistě si mnozí z Vás, občanů Hanušovic, všimli, že na ulici Dukelské se opravuje dům, který byl v roce 1997 poškozen povodní. Jedná se o Dům svatého Josefa, který patří Římskokatolické farnosti Hanušovice a bude sloužit jednak podobně jako fara, jednak jako místo setkávání mládeže, seniorů a všech členů farnosti.

Dům svatého Josefa sice není ještě zcela zrekonstruován, ale již je několik místností opraveno. Proto se zde 5. 12. 2003 konalo za velké účasti dětí i dospělých mikulášské setkání, o dva dny později, v neděli 7. 12. byl farní dům slavnostně požehnan olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem.

Dům nebude sloužit jen farnosti, ale je snaha o uskutečňování akcí i pro veřejnost. První takovou vlaštovkou byla Výstava betlémů pana Jana Janků, ve spolupráci se skauty, která zde proběhla před Vánoci.

Přejme si, aby činnost nového farního domu byla požehnáním a též nabídkou a pomocí pro naše místo.

Farnost Hanušovice

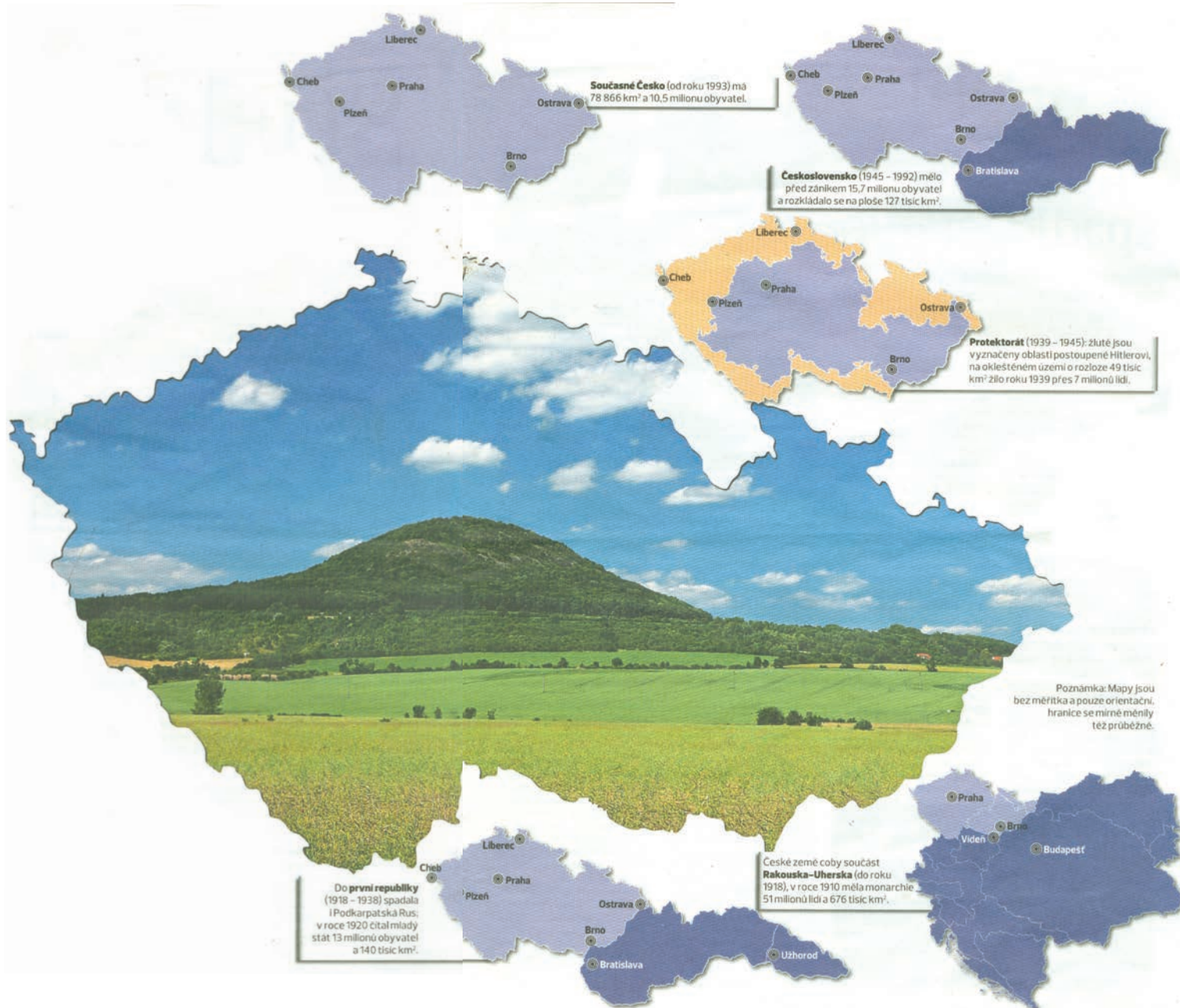
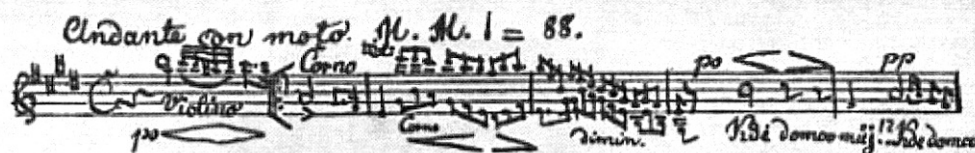

A to je ta krásná země

Letos 28. října uplynulo 98 let od založení samostatné republiky Československé. Mnozí z nás si ani neuvědomujeme, jak často a kolikrát od této doby, změnila naše vlast své hranice. Ono se zbytečně a po pravdě neříká, že na tomto světě nic netrvá věčně a všechno se časem mění. Vždyť i člověk mění svoji tvář a celkovou podobu. Ale akorát rozdíl v této změně je v tom, že změnu u člověka způsobuje příroda a čas, kdežto na změnu hranic státu má vliv sám člověk a dějiny. A tak pro zajímavost si připomeňme a porovnejme, jak se různě vytvářely hranice naší republiky.

Text J. Krásný

KDE DOMOV MŮJ?

VÁNOCE VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ

A S NIMI TAKÉ ADVENT

JE TO IDEÁLNÍ PŘÍLEŽITOST KDY V PŘEDÁNOČÍM A VÁNOČNÍM OBDOBÍ BYCHOM MĚLI ALESPŮŇ NA MALOU CHVÍLI ZVOLNIT TO RYCHLÉ TEMPO NAŠEHO ŽIVOTA. JE TO ČAS OŽIVIT STARÉ TRADICE A ZVYKY, KTERÝMI SE UŽ NAŠI PŘEDKOVÉ PŘIPRAVOVALI NA PŘÍCHOD NEJKRÁSNEJŠÍCH SVÁTKŮ V ROCE.

A TA MILÁ DOBA PŘÍPRAVY NA VÁNOCE SE NAZÝVÁ "ADVENT".

TOTO OZNAČENÍ POCHÁZÍ Z LATINSKÉHO SLOVA "ADVENTUS", COŽ ZNAMENÁ PŘÍCHOD. MYSLÍ SE ZDE NA PŘÍCHOD VYKUPITELE JEŽÍŠE KRISTA. ADVENTNÍ DOBA TRVÁ ČTYŘI NEDĚLE PŘED SLAVNOSTÍ NAROZENÍ PÁNĚ 25. 12. DATUM PRVNÍ ADVENTNÍ NEDĚLE JE POHYBLIVÉ, PROTOŽE POSLEDNÍ ADVENTNÍ NEDĚLE - ČTVRTÁ - MUSÍ PŘIPADAT NA NEDĚLI PŘED 25. PROSINCEM.

ADVENTNÍ VĚNEC SE ČTYŘMI, PO TÝDNECH ZAPALOVANÝMI SVÍČKAMI JE HOLDEM TOMU, KDO PŘICHÁZÍ JAKO VÍTĚZ, JAKO KRÁL A OSVOBODITEL - JEŽÍŠ KRISTUS. ROZLÉVAJÍCÍ SE SVĚTLO Z HOŘÍCÍCH SVÍCÍ SYMBOLIZUJÍ PŘÍCHOD KRISTA, KTERÝ ROZPTYLUJE TEMNOTU A STRACH, NEBOŮ ON JE "SVĚTLO SVĚTA".

Víte, že...

... první vánoční stromek prý ozdobil v 6. století opat Kolumbán, pocházející z Irska? Jeho misijnářská činnost ho zavedla do Bretaně a Burgundska, což tehdy byly takzvané pohanské kraje.

Kolumbán chtěl zdejšími lidem přiblížit narození Krista, a proto ozdobil starý jehličnan zapálenými pochodněmi. Pod ním pak kázal o narození dítěte v chlévě v Betlémě, chudém Josefovi a vyvolené Marii...

Víte, že...

... V Čechách patří k nejcennějším betlémům Proboštův mechanický betlém, který můžete obdivovat na vlastní oči v Třebchovicích v Muzeu betlémů?

Víte, že...

... v Čechách se stromky rozzářily poměrně pozdě - teprve začátkem 19. století? Zvyk k nám přinesl ředitel Stavovského divadla v Praze Jan Karel Liebich, když si vzpomněl na krásu "Tannenbaumu", jak jej znal z rodné Mohuče.

Víte, že...

... pečení cukroví symbolizuje rodinnou pohodu, kdy mají všichni přiložit ruce k dílu? Pověra říká, že pokud jeho pečení probíhá hladce, čeká vás šťastný rok. Pokud se připálilo nebo popraskalo, řítí se na rodinu pohroma.

SMÍCH JE KOŘENÍM ŽIVOTA

Baví se dva chlapečkové. Jeden povídá: "My jsme bohatí, tak o Vánocích jezdíme na Vánoční ostrovy!" Druhý na to: "My jsme chudí, tak zase jezdíme na Vánoční mši".

Rozhovor kamarádů: "To jsou dneska lidi, kradou, až to není hezké", říká jeden. "Jak to?" ptá se druhý. "Představ si, kamaráde, než jsem si včera stačil v lese užít borovičku, tak mi někdo ukradl z auta stěračce."

Lékař volá jednomu ze svých prominentních pacientů: "Promiňte, ale ten účet, co jsem vám posílal za léčbu, se mi vrátil neproplacený." "To je v pořádku, mně se ta bolest zad taky vrátila."

Přijde ženuška domů z předvánoční pochůzky po obchodech a sděluje manželovi: "Konečně jsem našla kožich, o kterém už dávno sním!" On zabručí: "To máš štěstí, že jsi ho našla, koupit bych ti ho nemohl..."

"Táto, koupil jsi něco naší holce k Vánocům?" "Koupil, mámo, CD s muzikálem". "A není to trochu málo, táto?" "Prosím tě, vždyť na něm hraje šedesát muzikantů a zpívá sto lidí!"

Už dlouho se manžel ke mně neměl jako na Silvestra. Celou noc mě obžimá! "A co Vám při tom říkal?" "Pane vrchní, ještě jednu!"

ZPRAVODAJ

Vydává Rada Konfederace politických vězňů.

Řídí redakční rada ve složení:

Jaroslav Huml, Zdeněk Kovařík,
Jaroslav Krásný, Bohumil Robeš
František Šedivý,

Vydávání je 1x za 2 měsíce,
nejméně však 5 x za rok.

Adresa redakce: **KPV ČR,**

Škrétova 6, 120 00, Praha 2.

telefon 224230608, 224 238 655,

e-mail: ustredi@kpv-cr.cz,

web: www.kpv-cr.cz

Produkce, tisk a expedice:

Nakladatelství Eva – Milan Nevole,

K Údolí 2, Praha 12 – Modřany, 143 00

e - mail: nakladeva@seznam.cz

web: www.nakladeva.wz.cz

Příspěvky přijímáme pouze podepsané, nevyžádané se nevracejí.
Za správnost příspěvku odpovídá autor.

Evidenční číslo MK – ČR: E 13476.